

Gorenjski Glas

PETEK, 12. SEPTEMBRA 2014

LETO LXVII, ŠT. 73, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Med Cerarjevimi ministri pet Gorenjcev

V ponedeljek popoldne je mandatar za sestavo nove vlade Miro Cerar končno razkril imena ministrskih kandidatov. Imena petih lahko povežemo tudi z Gorenjsko.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Za ministre, ki te dni že prestajajo zaslišanja v državnem zboru, so predlagani naslednji kandidati in kandidatke: minister za finance bo Dušan Mramor, za zunanje zadeve Karl Erjavec, za obrambo Janko Veber, za notranje zadeve Vesna

Györköš Žnidar, za gospodarstvo Jožef Petrovič, za pravosodje Goran Klemenčič, za kulturo Julijana Bizjak Mlakar, za zdravje Milojka Kolar, za javno upravo Boris Koprivnikar, za infrastrukturo Peter Gašperšič, za izobraževanje, znanost in šport Stanka Setnikar Cankar, za okolje in prostor

Irena Majcen, za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejan Židan, za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Anja Kopač Mrak, za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc, na čelu urada za razvoj, strateške projekte in kohezijo bo Violeta Bulc.

► 4. stran **Anja Kopač Mrak**

Goran Klemenčič

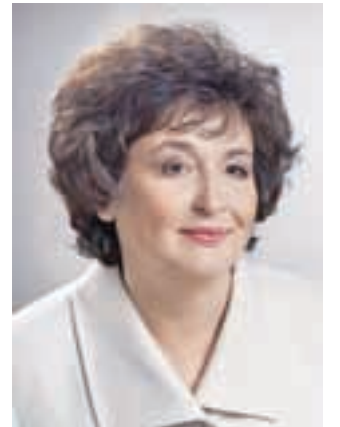
Boris Koprivnikar

Foto: Gorazd Kavčič

Karl Erjavec / Foto: Gorazd Kavčič

Julijana Bizjak Mlakar

Alenka Bratušek evropska komisarka

Predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker je imenoval komisarsko ekipo, v kateri je tudi Alenka Bratušek.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Kaže, da bo odhajajoča predsednica vlade, Kranjčanka Alenka Bratušek vendarle postala evropska komisarka. Celo več, postala naj bi podpredsednica Evropske komisije, pristojna za energetske unijo. Nov kolegij komisarjev bo po novem imel sedem podpredsednikov, med njimi so tri ženske. Po Junckerjevih besedah gre za močno in izkušeno ekipo, v kateri je pet nekdanjih premierjev, 19 nekdanjih ministrov, sedem dosedanjih komisarjev in osem evropskih poslancev. Tretjina od 28 članov so ženske. Predlagani komisarji bodo sedaj

Alenka Bratušek

zaslišani pred pristojnimi odbori Evropskega parlamenta, ki bo po končanem postopku moral potrditi celoten kolegij komisarjev, nato morajo v skladu s postopkom Evropsko komisijo

formalno potrditi še države članice EU.

V Sloveniji pa so kandidaturi Bratuškove nenaklonjeni tako v prihajajoči vladi kot tudi na politični desnici. Junckerju so o svojem neodobravanju, da je v Evropsko komisijo izbral Bratuškovo, pisali poslanci Evropskega parlamenta iz vrst (njegove) Evropske ljudske stranke. »Jaz sestavljam komisijo. Jaz. In sprejel sem svojo odločitev,« je v teh dneh odločno dejal Juncker, ko so ga spraševali o njegovi izbiri iz Slovenije. Povedal je, da je o kandidaturi Bratuškove govoril z odhajajočo slovensko vlado in tudi s prihodnjim premierom Mirom

Cerarjem, na koncu pa je slednji razumel, da Juncker v komisiji potrebuje tako ženske kot liberalce, in mu potem dal proste roke, da izbere s seznama treh kandidatov iz Slovenije. Kot vemo, sta bila na seznamu še Karl Erjavec in Tanja Fajon.

Alenka Bratušek je v pogovoru za nacionalne medije izrazila veselje, da jo je Juncker izbral za mesto evropske komisarke, in napoveduje, da se bo na zaslišanja parlamentarcev dobro pripravila. V teh dneh pa je osnutek ugotovitev o postopku izbire kandidata za evropskega komisarja izdala tudi Komisija za preprečevanje korupcije.

Nepravilnosti pri vodenju hotelov

Zaradi nepravilnosti pri izvajanju turistične dejavnosti v nekaterih bohinjskih hotelih so kranjski kriminalisti kazensko ovadili tri osebe. ► 12. stran

30 DNI 30% POPUST
Lesena in les-alu okna

JELOVICA

☎ 080 23 23

Prihranite pri ogrevanju že to zimo.

<p>AKTUALNO</p> <p>Papež na bojišču soške fronte</p> <p>Papež Frančišek se bo med jutrišnjim obiskom poklonil spomenu na padle avstro-ogrske in italijanske vojake v prvi svetovni vojni, maševal za mir in odkril spomenik svetnika papeža Janeza Pavla II.</p> <p style="text-align: right;">4</p>	<p>GORENJSKA</p> <p>Poplavo jim je kleti</p> <p>Z evropskim denarjem poplavlja naše hiše, se je sočno izrazil eden od prebivalcev Hafnerjevega naselja, kjer so bile letošnje poletje ob neurjih njihove kleti trikrat poplavljen. Krivdo namreč pripisujejo novemu odvodnemu kanalu, ki ga sofinancira tudi EU.</p> <p style="text-align: right;">8</p>	<p>POSLOVNI GLAS</p> <p>Podpora podjetnikom začetnikom</p> <p>V regionalnem podjetniškem inkubatorju smart:up, ki deluje v okviru tehnološkega parka v Kranju, bodo podjetnikom začetnikom nudili vso podporo, ki jo potrebujejo za uspešen vstop v podjetništvo.</p> <p style="text-align: right;">13</p>	<p>GG+</p> <p>Od mravljincev do slovite »moške vode«</p> <p>Slovenija je že od nekdaj bogata z zdravilnimi energijskimi točkami in vodnimi viri, ki pa so zdaj zbrane tudi v knjižni obliki. V njej posebno mesto zaseda tudi Gorenjska, ki ima takšnih krajev več deset.</p> <p style="text-align: right;">21</p>	<p>VREME</p> <p>Danes in jutri bo oblačno, občasno bo deževalo. V nedeljo bo spremenljivo do pretežno oblačno s krajevnimi plohami.</p> <p style="text-align: right;">11/14 °C jutri: pretežno oblačno</p>
---	---	---	---	--

Za župana tudi Šušteršič

Ta teden je svojo kandidaturo za kranjskega župana napovedal Andrej Šušteršič, ki kandidira s podporo SMC.

VILMA STANOVNIK

Kranj – »Že eno leto so me kolegi svetniki z liste Hermine Krt spodbujali, naj kandidiram za župana Kranja. Njim se je pridružilo tudi nekaj uglednih Kranjčanov, ki imajo radi svoje mesto. H kandidaturi so me vabili tudi z drugih list ter političnih strank. Že pred ustanovitvijo SMC so me snovali te stranke povabili vanjo. Na zboru članov SMC Mestne občine Kranj so soglasno potrdili, da sem prevzel kandidaturo za župana Kranja,« o svoji odločitvi za kandidaturo pravi mestni svetnik in magister pravnih znanosti Andrej Šušteršič, sicer doma z Orehka, kjer živi z ženo Viktorijo. Za seboj ima uspešno poklicno kariero, saj je bil med drugim tudi sekretar za Ministrstvu za gospodarstvo, član uprave Elektra Gorenjske, generalni sekretar Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije, sedaj pa je upokojenec. Kljub temu predava na Upravni akademiji in je predsednik nadzornega sveta Elektro Ljubljana.

Andrej Šušteršič

»Kot župan bom sledil svojim dosedanjim vrednotam in načelom. Moja prva naloga bo, da spremenimo miselnost, da so občani tu zaradi nas, v miselnost, da je občinska uprava servis za ljudi, da brez izjem spoštujemo etični kodeks javnih uslužbencev, in sicer, da bomo vsi sodelavci MOK načelni pri opravljanju svojih del in nalog, da bomo delali zakonito, strokovno, odgovorno in bomo enakopravno obravnavali vse stranke v postopkih, spoštovali bomo roke in

dosegli bomo zadane cilje brez birokratskih ovir. Skupaj z drugimi odgovornimi deležniki bomo z občinskim premoženjem ravnali kot dober gospodar. Trudil se bom, da bo življenje na območju občine Kranj dostojno človeku in da bomo živeli v zdravem, socialnem in varnem ter prijaznem okolju, ter da bo med nami prevladala solidarnost in pomoč sočloveku. Moje vodilo je: »Moja občina – moja dolžnost, z jasnimi cilji in odločnimi dejanji,« dodaja Šušteršič.

Bledu želijo vrniti nekdanji sijaj

Kandidaturo za župana Bleda je v sredo napovedal tudi 26-letni diplomant ljubljanske ekonomske fakultete Jaka Bassanese, ki je ob tem predstavil še svojo listo Rad imam Bled.

MATEJA RANT

Bled – Za kandidaturo se je odločil zaradi izziva, ki ga vidi na Bledu, saj Bled po njegovem potrebuje korenite spremembe. »Občina Bled po več mandatih potrebuje nov veter, nove ideje in novo ekipo, ki bo uspela povezati ljudi, projekte in kraj kot tak v občino po meri ljudi.« Skupaj z listo so si zato zadali cilj, da ljudi heterogenih lastnosti združijo za homogen cilj: vrniti Bledu stari sijaj. »Mladi smo tisti, ki moramo biti tvorci teh sprememb, in ne le stranski opazovalci. Ne bomo čakali na priložnosti, ki nam jih obljublajo drugi, ampak bomo priložnosti ustvarili sami,« je poudaril Bassanese, ki pravi, da mu mesto župana pomeni čast biti na čelu najlepšega kraja daleč naokoli.

Verjame, da mu izkušnje za uresničitev zadanih ciljev ne manjka. »Skozi leta delovanja v nevladnih

Jaka Bassanese

organizacijah sem pridobil veliko znanja in izkušenj o vodenju ekip, zagovarjanju pravic interesnih skupin in predvsem ustvarjanju priložnosti. Zato se odgovornosti niti približno ne bojim.« Prvi znak, da uživa zaupanje pri občanih, je po njegovem že to, da je zgolj v dveh dneh zbral več kot sto overjenih podpisov v podporo kandidaturi. Njegovo delo in delo liste Rad imam Bled, je napovedal, bo slonelo na

štirih temeljnih vrednotah: spoštovanju občanov, integriteti in izpolnjevanju danih obljub, komunikaciji z občani in odličnosti, saj pravi, da pri delu ne bodo zadovoljni z nič manj kot najboljšim. Na teh vrednotah so zastavili tudi svoj program, ki obljublja drastične spremembe na vseh področjih, ki so jih vključili, to so gospodarstvo, turizem, infrastruktura, kultura in šport.

Na poti razvoja v dobro vseh

»Imamo rezultate, vizijo, ekipo in izkušnje.« S temi besedami se Borut Sajovic podaja na županske volitve kot nestranski kandidat z listo Ekipa Boruta Sajovica.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – V Mestni kavarni je kandidaturo za župana Občine Tržič v sredo napovedal Borut Sajovic, ki se bo potegoval za tretji mandat. V štirinajstih dneh je z listo Ekipa Boruta Sajovica zbral kar 502 podpisa podpore občank in občanov. »V dveh mandatih nam je uspelo sanirati finančno brezno, pridobili smo več kot 16 milijonov evrov evropskega denarja in okoli pet milijonov evrov državnega za projekte, urejati smo začeli komunalno infrastrukturo, se začeli usmerjati v turizem. Podprli smo dejavnost društev, gradili športne objekte. Poskrbeli smo za enakomeren razvoj krajev po občini. Izzivov in nalog je še veliko, za občinsko upravo pa se čas ne meri z volitvami, ampak mora delo potekati kontinuirano,« je strnil Sajovic, med načrti, če bo izvoljen, pa izpostavil: »Nadgradili bomo turistično ponudbo, zgradili cestni priključek Ravne – sever, ohranili podeželje in spodbujali pridelavo varne hrane, razširili športni

Od leve Franc Smolej, Dragan Njegovan, Dušan Bodlaj, Ana Peharc, Borut Sajovic, Eva Srečnik, Matej Slapar, Nataša Meglič, Metka Kokalj, Marjan Špehar in Vid Meglič

park v Križah z nogometnim igriščem. Na prvem mestu pa so ljudje.«

V Ekipi Boruta Sajovica so študentje, predstavniki krajevskih skupnosti, gospodarstva in turizma, prostovoljci »Sestavili smo nestransko in neodvisno listo prepoznavnih posameznikov, s katerimi se bomo trudili za pot razvoja v dobro vseh občank in občanov,« je ekipo

predstavil županski kandidat in predal besedo še nekaterim članom liste za občinske svetnike. Matej Slapar je povedal, da bodo še naprej subvencionirali gospodarstvo, tudi malo gospodarstvo, skrbeli za enakomeren razvoj krajevskih skupnosti, začeli urejati območje BPT, postavili še kakšno otroško igrišče in manjše družinsko smučišče. Dragan Njegovan

vidi potencial v turizmu in gostinstvu, Ana Peharc – Nana pa bo delovala v smeri, da bodo vsi otroci še naprej sprejeti v tržiške vrtce. Dušan Bodlaj je poudaril, da se je že veliko investiralo v tržiški zdravstveni dom, da so bila v zadnjih dveh mandatih tudi društva dobro podprta in razumljena, in s to vizijo se je tudi sam pridružil ekipi.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme TATJANA ZUPAN iz Smlednika.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Naši skupni trenutki

V zadnjem času smo izpeljali precej Glasovih izletov na različne konce Slovenije in odziv udeležencev je bil vedno pozitiven. Pri določanju datumov smo imeli »krompir«, saj smo se na vseh izletih ognili dežju. Medtem ko so naši izletniki cel dan v soncu uživali v Prlekiji, nas je v Kranju cel dan pral dež, le za kopanje na Debelem rtiču je bilo malce prehladno. Zato so nekateri odšli v notranje bazene, najpogumnejši pa so vseeno skočili v morje. Celo na izletu na Vogel nas je spremljalo lepo vreme. Ker se izletniki med seboj že poznajo in se v družbi drug drugega dobro počutijo, smo se odločili, da predlagamo še večdnevno druženje v Termah Dobrna konec septembra. Vse štiri dni bo s skupino priljubljena spremljevalka Božena Avsec, ki bo poskrbela za druženja (več na strani 16). Program teh mini počitnic je izredno bogat, cena pa zelo ugodna. 25. in 26. oktobra pa gremo obirat mandarine v dolino Neretve. Na ta izlet se je prijavi že veliko potnikov, zato vam svetujemo, da s prijavo na Kompas kar pohitite (več na strani 4).

Nagrajenci

Nagradna igra iz Kotička za naročnike 35. jubilej Gašperjev z vstopnicami za koncert Prelepa Gorenjska nagrajuje Naceta Sušnika iz Kranja, Vincenca Langerholca iz Škofje Loke in Ingrid Benedik iz Kranja, ki so pravilno odgovorili, da je vodja ansambla Gašperji Tomaž Hribar. Nagradna križanka iz GG št 69 (29. 8.) z geslom Smeh je pol zdravja pa nagrajuje Zdravka Kovača iz Kranja, Mira Robleka iz Preddvora in Marijo Lambergar iz Podnarta. Čestitamo!

Blizu mu je ideja o skupnosti

V Škofji Loki za župana kandidira tudi Davor Tavčar, znan kot borec za ureditev prostorske problematike v vrtcih in sedaj tudi eden od pobudnikov za pravičen komunalni prispevek.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Davor Tavčar je kandidat Združene levice, Inicijative za demokratični socializem, ker mu je blizu njihova ideja, ki skupnost postavlja na prvo mesto. Vidi se v njihovih treh glavnih programskih točkah: skupnost na prvo mesto (neposredno odločanje občanov o rabi javnih sredstev), vzdržno gospodarstvo in kakovostna delovna mesta (javne investicije v perspektivne panoge širšega škofjeloškega območja: turizem, lokalna samooskrba, lesna industrija) ter skupno dobro v službi vseh občanov (razvoj vrtcev, šol, zdravstvenih ustanov, komunalne infrastrukture ...). Združena levica IDS je za lokalne volitve oblikovala tudi kandidatno listo za občinski svet.

Davor Tavčar, rojen 1967, živi v Puštalu, samostojni podjetnik na področju računalniškega programiranja, je tudi oče štirih otrok, in v tej svoji vlogi razume potrebe ne le družin, pač pa vseh generacij ljudi. Osem let je

Davor Tavčar

predsednik sveta staršev Vrtca Škofja Loka, eden od pobudnikov reševanja prostorske stiske v vrtcih, rezultat česar je bila postavitev mobilnega vrtca, in aktiven v prizadevanju za pridobitev zemljišča za vrtec v nekdanji vojašnici. »Človek sam težko premakne stvari, skupaj pa lahko naredimo marsikaj in v tem pogledu mi je blizu ideja o skupnosti mladcev iz Inicijative za demokratični socializem,« pojasnjuje Tavčar. Da je za njegovo kandidaturo širša organizacija s povezavo v državnem zboru,

je pomembno, dodaja tudi Miha Kordiš, poslanec državnega zbora iz Združene levice, saj lahko v tem primeru občina zavzame proaktivno držo v odnosu do države. Davor Tavčar je tudi v civilni pobudi za pravičen komunalni prispevek. Zavzema se za to, da javna infrastruktura ostaja v javni lasti, pa naj gre za vrtce, športne dvorane ali komunalno infrastrukturo. Poskrbel bo tudi, da začeti občinski projekti ne bodo obtičali, rad pa bi tudi, da bi se občani zbudili in bili bolj aktivni v skupno korist.

»Čas je za županjo«

»Čas je za spremembe in čas je za županjo,« ugotavlja Mirjana Čemažar, kandidatka SD za županjo Občine Šenčur na letošnjih lokalnih volitvah.

SIMON ŠUBIC

Šenčur – »V Šenčurju se nahajamo pred prelomno odločitvijo, ali postati spalno naselje za Kranj ali omogočiti prijazen razvoj, ki bo omogočal nove zaposlitve,« razmišlja 49-letna Mirjana Čemažar z Visokega, kandidatka SD za šenčursko županjo, ki je bila v zadnjem mandatu občinska svetnica SD, pet let pa že vodi občinski odbor stranke.

Kot županja se bo zavzela za izgradnjo krožišča pred poslovno cono, usposobitev kanalizacijskega omrežja po vsej občini in čistilne naprave v Trbojih, sanacijo starega mešanega kanalizacijskega omrežja, gradnjo novega vrtca na Visokem in novo knjižnico z javnim dostopom do interneta. »Kot županja bom skušala vzpostaviti nekakšen socialni otok, ki bi na enem mestu združeval sorodne dejavnosti - knjižnico, šolo, vrtec, dnevno oskrbo starostnikov in zdravstvo.«

Na gospodarskem področju se bo trudila pridobiti nove

Mirjana Čemažar / Foto: Tina Dokl

investicije za razvoj malih in srednjih podjetij, zaradi bližine letališča in avtoceste pa vidi priložnost predvsem v podpori logistični dejavnosti. »Velik izziv je tudi proizvodnja in predelava prehrane,« dodaja. Za šport, kulturo in turizem je po njenem trenutno kar dobro poskrbljeno, razmišlja pa o zavoda, ki bi koordiniral in promoviral delovanje društev. Idej in načrtov ima še več - od ureditve medgeneracijskega centra, osnovanja Letnega gledališča na prostem in Pravljične dežele do postavitve zimskega drsališča.

Pomembne naloge na področju turizma bodo oživitve Bvagnetove hiše, vzpostavitve turistično informativnega centra, razvijanje rekreativnih in turističnih zmogljivosti ob Trbojskem jezeru ...

Za uresničitev številnih načrtov bo potrebno pridobiti čim več evropskih sredstev, za kar je potreben načrt dolgoročnega razvoja občine, ki bi ga sestavila v sodelovanju s predstavniki krajevnih skupnosti in društev, pravi. »Poskrbela bom tudi, da bo občinska uprava še boljši servis občanom, kot je danes,« je še napovedala.

Za ljudem naravnano občino

MATEJA RANT

Medvode – Listo kandidatov za občinski svet v Medvodah je v sredo predstavila Zelena koalicija. »Kandidati so odlični, od doktorice znanosti in magistre humanističnih ved do pedagogov, podjetnikov, inženirjev in

študentov. So prepoznavni in aktivni občani, nekaj je tudi novih obrazov,« je pojasnil Saša Ciglar, nosilec liste v 1. volilni enoti. Ob njem sta nosilca list še Dragan Djukić in Kaja Kosec. Svoje poslanstvo vidijo v ljudem naravnani občini, zato se bodo zavzemali za

vzpostavitev kakovostnih in trajnostnih odnosov med občinsko upravo in ostalimi občinskimi inštitucijami ter občani. »Da bi dosegli zastavljeni cilj, predlagamo merjenje zadovoljstva strank oziroma Medvoščanov z občinsko upravo oziroma institucijami,« je

napovedal Ciglar in dodal, da so program napisali z veliko skrbjo, pri tem pa je sodelovala odlična ekipa, ki dobro pozna problematiko v Medvodah. Program zajema vsa področja življenja v občini, glavni poudarek pa je na zeleni politiki. »To je družbena odgovornost, ki zadeva vse generacije, predvsem pa tiste, ki prihajajo še za nami. Boljši svet jutri ustvarjamo danes,« je končal Ciglar.

Narcisa pod okrilje SMC

Jesenice – Jeseniška stranka Narcisa – Stranka rdečega prahu, ki je v jeseniškem občinskem svetu v tem mandatu imela tri občinske svetnike, je stopila pod okrilje Stranke Mira Cerarja. Dosedanji predsednik Narcise Miha Rebolj (v tem mandatu je bil tudi podžupan Jesenic) bo na volitvah kandidat SMC za župana Jesenic.

Kandidatka SMC je Lidija Ambrož Marčun

Domžale – Kandidatka Stranke Mira Cerarja v Domžalah je 49-letna univerzitetna diplomirana strojnica, nekdanja predsednica KS Radomlje in uspešna podjetnica Lidija Ambrož Marčun iz Radomelj. »Domžale so obrtniška in podjetniška občina. Ne trdimo, da do sedaj ni bilo narejenega nič, a mi imamo veliko idej za še več dobrih stvari, predvsem pa menimo, da je prišel čas za nove obraze. Lidija Ambrož Marčun je zato prava kandidatka za domžalsko županjo,« nam je povedala predsednica lokalnega odbora SMC Jana Miklavčič. Iz vrst domžalskega odbora stranke prihaja tudi poslanec Kamal Izidor Shaker.

Jeseniški DeSUS brez kandidata za župana

Jesenice – Sestal se je kandidacijski zbor DeSUS Jesenice, na katerem so potrdili kandidatno listo za člane občinskega sveta občine Jesenice. Nosilci list po volilnih enotah so: v prvi volilni enoti Božena Ronner, v drugi Stanislav Pem, v tretji Anton Stražišar in v četrti volilni enoti Branko Bergant. Kot so poudarili na zboru, se je v pičlem tednu dni v občinski zbor na novo vključilo enajst novih članic in članov, na volitvah pa pričakujejo odličen volilni rezultat. Kandidata za župana jeseniški DeSUS tokrat ne bo imel, se bodo pa še odločili, katerega od kandidatov drugih list bodo podprli.

Kandidature že vložene

Kranj – V sredo, 10. septembra, je potekel rok, ko so lahko volivke in volivci oddali podpise podpore županskim kandidatom in kandidatnim listam, med katerimi bomo izbirali na letošnjih lokalnih volitvah v nedeljo, 5. oktobra. Tega dne je bilo treba pri občinskih volilnih komisijah vložiti tudi vse kandidature. Naslednja dva za volitve pomembna datuma sta 16. in 19. september. V torek, 16. septembra, je dan za preizkus kandidatur, določili pa bodo tudi seznam kandidatov oziroma kandidatnih list. Prihodnji petek, 19. septembra, pa bodo sezname potrjenih kandidatov tudi javno objavljeni. Poleg županov 212 slovenskih občin bomo volili tudi člane občinskih svetov, pa tudi svete krajevnih, vaških ali četrtinskih skupnosti. Volilna kampanja pa poteka že ves teden.

Nova Delavska lista JA Jeseniška alternativa

Jesenice – Na Jesenicah so ustanovili Delavsko listo JA Jeseniška alternativa. Na lokalnih volitvah bodo nastopili s kandidatom za župana Borisom Grilcem, 52-letnim magistrim javne uprave, in listo kandidatov za občinski svet. Kot so povedali, kandidati prihajajo iz vrst gospodarstva, šolstva, zdravstva, sociale, javne uprave Program liste temelji na socialni politiki, gospodarskem razvoju, medgeneracijski solidarnosti in spodbujanju razvoja podeželja, so povedali.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog. / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vključeno DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Med Cerarjevimi ministri pet Gorenjcev

◀ 1. stran

Med ministrskimi kandidati jih je pet po rodu ali živečih na Gorenjskem. Leta 1972 rojeni Goran Klemenčič, pravnik z doktoratom s Harvarda, je po rodu Žirovec. Med drugim je delal kot predavatelj na fakulteti za varnostne vede, bil državni sekretar na ministrstvu za notranje zadeve, najbolj prepoznaven pa je bil kot predsednik Komisije za preprečevanje korupcije, ki je lani zaradi nemoči odstopila. Popoln novinec v politiki je Boris Koprivnikar, predlagan za ministra za javno upravo. Rojen je leta 1966, organizator informatike. Živi v Gorenji vasi, v preteklosti je bil direktor Centra slepih in slabovidnih Škofja Loka, zadnja leta pa je vodil Skupnost socialnih zavodov Slovenije. Je tudi soustanovitelj mreže za pomoč starejšim Matija. Glede na njegovo delovanje na socialnem področju bi mu bolj pripisali ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. A na čelu tega

bo ostala Anja Kopač Mrak, leta 1974 rojena Kranjčanka, ki sedaj živi v Domžalah, preden pa je postala ministrica, je bila najprej državna sekretarka na istem ministrstvu, še prej pa predavateljica na fakulteti za družbene vede. Karl Erjavec, doma v Naklem, rojen leta 1960, pravnik po izobrazbi, pa ima za seboj že nekaj ministrskih mandatov. Bil je minister za obrambo ter minister za okolje in prostor, v minulem mandatu pa zunanji minister. Za ta položaj je predlagan tudi v vladi Mira Cerarja. Resor za kulturo pa naj bi vodila Kamničanka Julijana Bizjak Mlakar, rojena 1956, matematičarka in magistrica poslovne politike, ki je v preteklosti zasedala več vodstvenih delovnih mest, zlasti v zavarovalništvu. Bila je tudi v zavodu za zdravstveno zavarovanje in v Vzajemni, na lokalni ravni pa podžupanja občine Kamnik.

Osem ministrskih kandidatov je iz vrst SMC, štirje iz stranke DeSUS, trije pa iz SD.

Brezplačno testiranje na hepatitis C

Ljubljana – Hepatitis C je ozdravljiva bolezen, še posebej zdaj, ko so na voljo nova in izredno učinkovita zdravila. Na Kliniki za infekcijske bolezni in vročinska stanja UKC Ljubljana se lahko vsak ponedeljek med dvanajsto in štirinajsto uro anonimno in brezplačno testirate na okužbo z virusoma hepatitisa B in C. Od ponedeljka, 15., do petka, 19. septembra pa bo na Kliniki anonimno brezplačno testiranje potekalo vsak dan od 15. do 18. ure. Vsem, ki testiranja še niste opravili, velja povabilo, da preverite, če pri vas obstaja kakršnokoli tveganje, da ste okuženi z virusom hepatitisa C. Po ocenah strokovnjakov je v Sloveniji s tem virusom okuženih od pol do enega odstotka splošne populacije, torej do dvajset tisoč ljudi, le tri tisoč pa jih ve za okužbo. Pri veliki večini okuženih se razvije kronično vnetje jeter (hepatitis), ki lahko privede do raka na jetrih in odpovedi delovanja jeter. V ustanavljanju je tudi Društvo bolnikov s hepatitisom.

Papež na bojišču soške fronte

Papež Frančišek se bo med jutrišnjim obiskom poklonil spominu na padle avstro-ogrške in italijanske vojake v prvi svetovni vojni, maševal za mir in odkril spomenik svetnika papeža Janeza Pavla II.

JOŽE KOŠNJEK

Sredipolje/Redipuglia – Ob spominu na 100. obletnico začetka prve svetovne vojne prihaja jutri, v soboto, papež Frančišek kot glasnik miru v našo sosesčino, v goriško pokrajino, na zahodni rob doberdobskega krasa, kjer so pred stoletjem potekali srditi boji soške fronte. Njegovo letalo bo ob 9. uri pristalo na tržaškem letališču Ronke, od koder bo najprej odšel na molitev na vojaško pokopališče v Foljan/Fogliano Redipuglia, kjer je pokopanih 14.550 avstro-ogrskih vojakov, padlih na soški fronti. Nato bo obiskal Sredipolje/Redipuglia, kjer je največji in najveličastnejši spomenik na soški fronti padlim italijanskim vojakom. Prepoznali so 39.857 padlih mož in fantov, nad 60.000 pa ne. Tu bo papež ob deseti uri maševal za vse žrtve vseh vojn in molil za mir, pred opoldanskim poletom v Rim pa bo na železniški postaji v Sredipolju/Redipuglia odkril spomenik svetniku papežu Janezu Pavlu II. Iz Slovenije so na papežev obisk povabljeni predstavniki Slovenske škofovske konference in člani vojaškega vikariata Slovenske vojske. Italijanska vojaška škofija je namreč na spominsko svečanost povabila vojaške škofije in

Ob vznožju kostnice je marmornati sarkofag, v katerega so pokopali poveljnika tretje italijanske armade Emanuela Filiberta Savojskega.

vikariate iz vseh držav, katerih državljani so se bojevali na soški fronti. V Sredipolju in na poti od letališča do vojaškega grobišča bo po oceni Slovenske škofovske konference papež pozdravilo nad tisoč Slovencev.

Spominsko območje Sredipolje/Redipuglia je nekaj posebnega. Na vsakem koraku so spomini na prvo svetovno vojno, na soško fronto in njene strašne posledice. Na bližnjem gričku svetega Ilije je vojaški muzej na prostem. Malo naprej, v Foljanu je vojaško pokopališče avstro-ogrskih vojakov. Spominsko območje s kostnicami pa je največji in najveličastnejši spomenik padlim

v prvi svetovni vojni v Italiji. Leta 1938 so ga uredili na zahodni strani doberdobskega Krasa, nad Tržičem/Monfalcone, na griču Monte Sei Busi ali Griža po slovensko. V 22 kamnitih terasah so shranjeni posmrtni ostanki 39.857 prepoznanih padlih vojakov in nad 40.000 neznanih. Nad vsako grobno celico je napis »presente« (prisoten). Na vrhu stopničaste kostnice so kapelica, manjši muzej in trije bakreni križi, ki predstavljajo Jezusovo križanje na Golgoti. Med fanti in možmi, ki so našli zadnji dom v Sredipolju, je na častnem mestu pokopana tudi edina ženska bolničarka

Margherita Kaiser Parodi. Ob vznožju piramidno grajene kostnice je sarkofag iz 75-tonskega bloka rdečega marmorja, v katerem je grob vrhovnega poveljnika tretje armade Emanuela Filiberta Savojskega, vojvode Aoste, ki je želel biti pokopan skupaj s svojimi vojaki. Ob sarkofagu so žare štirih njegovih generalov. Tretja italijanska armada se je bojevala na soški fronti.

Tako na pokopališču avstro-ogrskih vojakov v Foljanu in v osrednji kostnici v Sredipolju so pokopani tudi slovenski fantje in možje. Zato je papežev obisk na njihovih grobovih namenjen tudi spominu nanje.

Janševi podporniki tudi v Kranju

Na enournem mirnem shodu pred Okrožnim sodiščem v Kranju so med drugim Milana Kučana pozvali, naj pove, zakaj je Janez Janša politični zapornik.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V ponedeljek popoldne so v organizaciji Odbora 2014 pred enajstimi sodišči po državi potekali shodi s prižiganjem sveč v podporo predsedniku SDS Janezu Janši, obsojenemu na dveletno zaporno kazen v zadevi Patria. V Kranju se je na enournem shodu zbralo okoli sto ljudi, ki so zahtevali osvoboditev Janše in vladavino prava, nagovorili pa so jih Branko Grims, Vasko Simoniti, Andreja Valič Zver, Bojan Homan in Darko Jarc.

Grims je v svojem govoru navedel, da slovensko pravosodje postaja temeljni razvojni problem Slovenije, zato mora končno začeti delovati skladno z evropskimi normami in vrednotami.

V podporo Janezu Janši se je v ponedeljek pred kranjsko sodno stavbo zbralo okoli sto ljudi. / Foto: Matic Zorman

Poudaril je še, da do zavestnega kršenja pravne države in pravnega reda prihaja tudi v državnem zboru, kjer želijo Janezu Janši, izvoljenemu na predčasnih volitvah, protiustavno odvzeti

poslanski mandat, za kar da sta najbolj odgovorna predsednik parlamenta Milan Brglez in bodoči predsednik vlade Miro Cerar, ker to dopuščata. Tudi Vasko Simoniti je bil zelo kritičen

do Cerarja, ki da se konkretno ne želi opredeliti do nepravilne sodbe Janezu Janši, medtem ko je Andreja Valič Zver izrazila kritiko medijem, ki da prvih osemdeset dni shodov pred vrhovnim sodiščem v Ljubljani o njih niso dovolj poročali, kritično pa je znova spregovorila tudi o t. i. indičnih sodbah, kakršna je bila izrečena tudi v zadevi Patria.

Protestniki, ki so svoja stališča izražali tudi s transparenti z napisi, kot sta »Za vladavino prava« in »Za svobodo Janeza Janše«, so shod končali z vzkliki »Kučan, povej!« (zakaj sta Janša in Tone Krkovič politična zapornika, op. p.) in dvajsetsekundnim molkom, med katerim so se s hrbti obrnili proti sodišču.

GG | IZLET// Pohitite s prijavi! En avtobus je že poln!
od sobote, 25. 10., do nedelje, 26. 10. 2014

OBIRANJE MANDARIN

Vabimo vas, da greste z nami na izredno priljubljen jesenski izlet na obiranje mandarin v dolino Neretve, ki je navdušil že veliko naročnikov Gorenjskega glasa. Odhod avtobusa z AP v Kranju bo ob 5.30. Prihod v Kranj v poznih večernih urah.

Cena izleta je samo 122 EUR na osebo.

Cena vključuje: prevoz s sodobnim turističnim avtobusom po programu, 1-krat polpenzion (samopostrežna večerja in zajtrk, prenočevanje) v dvoposteljni sobah v hotelu najmanj 3* na Makarski rivieri, obiranje mandarin z aperitivom, 3 kg mandarin na osebo, vožnjo s trupicami po delti Neretve, odlično kosilo z neretvanskimi specialitetami z zabavo in pijačo PRI JOZOTU, ob jezeru Kutji, ogled kanjona reke Cetine, stroške vodenja in organizacije potovanja. Ob prijavi najmanj 15 potnikov iz posameznega kraja bo organiziran tudi brezplačen prevoz iz Radovljice, z Bleda, Jesenic in iz Škofje Loke.

Organizator izleta je Kompas d.d. Prijave in rezervacije zbira v Kompasu Kranj, Slovenski trg 6, tel.: 04/201 42 61, in v Kompasu Škofja Loka, Kapucinski trg 8, tel.: 04/511 17 70.

Gorenjski Glas
KOMPASS

Dolina Neretve in Dalmacija sta oktobra najlepši, zato pohitite s prijavo!

Osem let komune Žarek

Komuna Skupnosti Žarek na Bitnjah v Bohinju je v soboto odprla svoja vrata in predstavila dejavnosti, s katerimi nekdanjim zasvojemcem pomagajo pri vrnitvi v normalno življenje.

ANDRAŽ SODJA

Bitnje – Minulo soboto so se v komuni Skupnosti društva Žarek na Bitnjah v Bohinju zbrali številni nekdanji uporabniki, svojci ter predstavniki centrov za socialno delo in župani občin Jesenice, Bled in Bohinj, ki so tudi aktivno pomagali pri vzpostavitvi centra, ki uspešno deluje že več kot osem let. Kot je povedala vodja centra Ivanka Berčan, je v tem času v centru bivalo okoli petdeset zasvojemcev, vsaj dvajsetim pa je bivanje v centru omogočilo, da so premagali zasvojenost in si uredili življenje, nekateri imajo že svoje družine. Spet drugi pa so tudi prehitro odšli iz centra, se vrnili na stara pota ter se tudi vrnili v skupnost.

»Hiša je bolj majhna, zato jih v skupnost vključujemo v skupinah po pet ali šest. Trenutno so štirje, še dva pa se

Zgledno obnovljena hiša, v kateri biva sedem nekdanjih zasvojemcev.

pripravljata. Delo z njimi je dokaj intenzivno, rešujejo se zadeve s sodišči, nadaljujejo lahko šolanje, po potrebi pa tudi zdravljenje morebitnih bolezni,« je povedala Berčanova, ki dodaja, da so jih domačini izjemno lepo sprejeli. Med posebnimi dejavnostmi centra je mizarska delavnica, kjer

člani skupnosti delajo izdelke iz masivnega lesa: vse od otroških mizic in stolčkov pa do ptičjih hišic in ležalnikov; zgledno pa so obnovili tudi nekdanj propadajočo železničarsko hišo. Z izdelavo lesenih izdelkov uporabniki pridobijo nove veščine, s katerimi se lažje vrnejo v življenje. To jim pomaga tudi pri

pridobivanju poklica in iskanju zaposlitve, predvsem pa pri krepitvi samozavesti, ko vidijo, kako jim uspeva izstopiti iz kaotičnega življenja. »Naročil nam zaenkrat ne manjka, veliko smo delali za vrtce, prisotni smo na sejnih, zelo pa smo hvaležni tudi trgovinam s pohištvom, s katerimi sodelujemo. Ob delu v skupnosti potekajo tudi različni pogovori in druge oblike pomoči.

Možnosti za širitev skupnosti trenutno ne vidijo tudi zaradi težke finančne situacije, pripravljajo pa dnevni center Naj mladih ne vzgaja ulica, za katerega so lani pridobili verifikacijo.

Komuna društva za delo z mladimi v stiski Žarek je nastala leta 2006 v sodelovanju sedmih zgornjogorenjskih občin in ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ki program tudi sofinancira.

Spominska slovesnost ob grobnici borcev

Radovljica – V radovljiškem grajskem parku je krajevni odbor združenja NOB Radovljica v torek pripravil tradicionalno spominsko slovesnost ob grobnici borcev, ki so med drugo svetovno vojno padli na Jelovici; spomnili se bodo smrti poveljnika prve grupe partizanskih odredov Slovenije, narodnega heroja Jožeta Gregorčiča in soborcev, padlih leta 1942. Evropska poslanka Tanja Fajon, ki so jo organizatorji povabili za tokratno slavnostno govornico, na prireditev zaradi drugih obveznosti ni prišla, poslala je le opravičilo in nagovor, v katerem je poudarila, da se moramo ob priložnostih, kakršne je vsakoletna spominska slovesnost ob grobnici padlih borcev, zavedati, da vrednota miru niti v evropskem prostoru ni samoumevna. »Pa ne gre le za vojno z orožjem, tudi vojna kapitala terja žrtve. Čas obilja, v katerega se je zajedla velika gospodarska kriza in okužila tudi vrednote in moralo, je ustvaril plodna tla za številne ljudi, tudi nekatere voditelje, ki brezobzirno netijo boj za prevlado, v katerem za zmago šteje le denarni dobiček. To niso razmere, v katerih bi lahko vzgajali zdrave generacije in svobodnega duha,« je med drugim zapisala Fajonova.

Spominska slovesnost se je začela v soncu, prezkodaj pa jo je prekinila močna nevihta.

PESTRO DOGAJANJE IN UGODNOSTI V PLANETU TUŠ KRANJ.

Maketa železnic

Prvič v Sloveniji vam predstavljamo digitalno upravljano maketo železnice s posebnimi zvočnimi in ostalimi efekti. Oglejte si vlake, ki drvijo čez mesta do podeželja in pri tem spuščajo paro in resnične zvoke lokomotiv.

Na ogled vsak dan do nedelje, 14. 9. v avli Planeta Tuš Kranj

Izkoristite **KUPONE** ugodnosti

50% POPUST
NEKTAR FRUPI POMARANČA 1L

Velja v Tuš trgovinah: Mengeš, Domžale, Škofja Loka in Planet Kranj.

Redna cena/kos: 0,99 €
Akcijska cena/kos: 0,49 €

SAMO 0,80 €
ZA KAVO PO IZBIRI*

V slaščičarni De la Creme, na Planet baru in na Bowling baru.

*Velja za vse vrste kave razen ledene kave, kave z okusi in brezkofeinske kave.

50% POPUST
ZA GLOSSE DEBORAH GLOSSISSIMO

Kupon velja v Tuš drogerijah Planet Kranj, Kranj, Mengeš in Domžale.

PREŠERNOVO
GLEDALIŠČE
KRANJ

Blagoslovili oltar Matere Božje

Zaključek obnove oltarja Matere Božje v cerkvi sv. Katarine v Lomu pod Storžičem so sklenili z blagoslovom in slovesno mašo, ki jo je vodil nadškof Ivan Jurkovič, apostolski nuncij v Moskvi.

SUZANA P. KOVAČIČ

Lom pod Storžičem – Slovesno mašo z blagoslovom obnovljenega oltarja je v nedeljo vodil nadškof Ivan Jurkovič, apostolski nuncij v Moskvi. Dejal je, da je bil to privilegij, da so lahko vsi izbrani – od domačega župnika Silva Novaka do dobrotnikov – opravili tako veliko delo, da so razumeli bistvo. »To je pomemben dogodek, ne samo zunanje, ampak tudi notranje. Ko obnavljamo cerkev, obnavljamo sebe. Brez lepega bogoslužja ni naše vere. Bogoslužje spodbuja k iskanju resnice, spodbuja nas, da razmišljamo o življenju, o odnosu do drugih, zdravju, da skušamo najti odgovore tudi tam, kjer je razočaranje. Oživlja nas, da ostanemo duhovno mladi,« je z odgovori na vprašanje, kaj je bogoslužje, nagovoril faranke in farane nadškof Ivan Jurkovič.

V dolgotrajnem obnavljanju cerkve sv. Katarine v Lomu je dozorel tudi čas za restavriranje oltarjev, župnika Silva Novaka pa je povezanost z ruskimi umetniki, predvsem glasbeniki, napeljala na idejo, da bi oltarje prenovili ruski restavriratorji. »Ni bilo težko opaziti, da so številni kulturni spomeniki v severnih Benetkah obnovljeni zelo kakovostno. Uspelo mi je priti do Anatolija Marčenka, generalnega direktorja podjetja

Restavrirator, ki je zaposlovalo nad dva tisoč vrhunskih restavriratorjev vseh zvrsti,« je pojasnil. Leta 1999 so ruski restavriratorji, najprej Aleksander Dvornikov in Vladimir Strazov, kasneje še pozlatarja Vladimir Marčenko in Andrej Volkov, začeli obnovo oltarjev. Leta 2002 so že blagoslovili veliki oltar, leta 2004 zlata oltarja sv. Antona Puščavnika in sv. Antona Padovanskega ter štirinajst pomočnikov v sili, leta 2008 rokokojske oltarje sv. Tomaža in sv. Martina. Baročni oltar Matere Božje so blagoslovili v nedeljo. »Obnovo smo začeli že leta 2007. Zaradi močne poškodovanosti,

velikosti in specifičnosti oltarja so ruski restavriratorji prevzeli obnovo kipov, naše študentke restavriratorstva pa tehnična dela. Pokazalo se je, da bo potrebnih veliko več ur dela, restavriratorji pa so v Lom hodili v glavnem v poletnem času. Leta 2010 so ruski restavriratorji končali obnovo kipov. Zaradi velikega obsega tehničnih del je leta 2011 obnovo arhitekture oltarja prevzel restavrirator Vlado Fras z ekipo,« je povzel obnovo 2007–2014 Silvo Novak in dodal, da je baročni oltar Matere Božje izjemno kakovostno obnovljen in da je slovensko-rusko sodelovanje obrodilo sadove in spletlo prijateljstvo z Lomljani.

Obnovo oltarjev so financirali s pomočjo faranov, dobrih ljudi, nekaj sta prispevala ministrstvo za kulturo in tržiška občina.

Nedeljske maše so se udeležili številni ugledni gostje iz Rusije in Slovenije, restavrirator Vladimir Strazov je za to priložnost napisal pesem, prav tako domačin, ljudski pesnik Janez Slapar Temšakov, ki je župniku Silvu Novaku za ves trud namenil srčni in preprosti »bohlonej«. Farane je z Ave Mario pobožala mezzosopranska Barbara Sorč, na orgle jo je spremljala Karine Gišjan. S pogostitvijo po maši so se izkazale lomske gospodinje.

Ivan Jurkovič med blagoslovom, za njim Silvo Novak. Sta tudi nekdanja sošolca. /Foto: Luka Rener

Z NAMI STE SAMO-SVOJI!

SEZONA 2014/2015

VPIS ABONMAJEV:
od 8. do 20. 9. 2014

REDNI ABONMA

Premiere PG Kranj

Franz Xaver Kroetz: PRI HLEVARJEVIH
Režiser: Eduard Miler

Marie NDiaye: HILDA

Režiser: Alen Jelen

Koprodukcija: PG Kranj in ŠKUC gledališče Ljubljana

Frédéric Sonntag: GEORGE KAPLAN

Režiser: Jaka Andrej Vojevec

Evald Flisar: KOMEDIJA O KONCU SVETA

Režiser: Janez Burger

PREDSTAVA ZA OTROKE

Ulrich Hub: NA NOETOV BARKI OB OSMIH

Režiser: Robert Waltl

Koprodukcija: PG Kranj in Mini teater Ljubljana

ABONMA PLUS

Andrej E. Skubic: PAVLA NAD PREPADOM
Slovensko mladinsko gledališčeAldo Nicolai: PAROLE, PAROLE
Gledališče Koper

Premiera PG Kranj

Ivo Svetina: ABC ODER KRIEG (Quasi una fantasia)

Koprodukcija: Muzeum Ljubljana, Prešernovo gledališče Kranj, Cankarjev dom Ljubljana in Opera&Theatre Madlenianum, Zemun

Yukio Mishima: MODERNE NÔ DRAME

Slovensko stalno gledališče Trst

ABONMA ŠPICA

Svetlana Makarovič: MRTVEC PRIDE PO LJUBICO
PG Kranj in MG PtujFrédéric Sonntag: GEORGE KAPLAN
PG KranjIvan Cankar: KRALJ NA BETAJNOVI
Drama SNG Ljubljana in Drama SNG Maribor

Premiera PG Kranj

Ivo Svetina: ABC ODER KRIEG (Quasi una fantasia)

Koprodukcija: Muzeum Ljubljana, Prešernovo gledališče Kranj, Cankarjev dom Ljubljana in Opera&Theatre Madlenianum, Zemun

Andrej E. Skubic: PAVLA NAD PREPADOM

Slovensko mladinsko gledališče

Povezali kulturo, šport in veselje

V Kamni Gorici so pretekli konec tedna pripravili glavino prireditev v sklopu letošnjih Langusovih dni. Prihodnji konec tedna bo zaključek s podelitvijo krajevnih priznanj.

MARJANA AHAČIČ

Kamna Gorica – Uvod v letošnje Langusove dneve so pripravili že zadnji konec tedna v avgustu, ko je KUD La Casa de Kamna pripravil projekcijo dokumentarnega

filma Mostovi besed, v nedeljo pa še predstavo v Muzejski hiši Mežnarija, kjer so na zelo zanimiv in hudomušen način predstavili nekaj nekdanjih znanih obrazov Kamne Gorice. Osrednje dogajanje preteklega konca

tedna se je začelo že v petek z medgeneracijsko likovno delavnico, gasilskim tekmovanjem in literarno-glasbeni večerom s tržaškim pisateljem Markom Kravosom. Tudi v soboto je bilo ves dan pestro. Najmlajši so najbolj uživali v dopoldanskih ustvarjalnih delavnicah, kjer so poleg klasičnega risanja in slikanja lahko ustvarjali z glino, risali na majice ter izdelovali zapestnice in stensko okrasje. Največ gneče pa se je nabralo okoli mojstrov karikaturistov, bratov Matjaža in Jožeta Poklukar, ki sta navduševala s hitrimi potezami svojih svinčnikov, s katerimi sta na papirju ustvarila brezštevilne stare in mlade obraze. Popoldanskega sobotnega

Langusovega teka se je udeležilo 38 otrok; najmlajši so bili stari deset let. Odraslih udeležencev je bilo 56; najhitrejši je bil Matej Kaltenekar, med ženskami pa domačinka Nina Zupan. Najhitrejši domačin je bil Erik Bajželj, ki je v cilj priteknel kot tretji.

Organizatorji so ob tem pripravili še vodene ogledke kraja in muzejske hiše Mežnarija, dan pa zaključili z družabnim srečanjem ter nedeljskim pohodom po okolici Kamne Gorice.

Prireditve se bodo zaključile prihodnji konec tedna, ko bo v soboto koncert pevskega zbora Lipnica s podelitvijo krajevnih priznanj, v nedeljo pa koncert venezuelske glasbene skupine Chirike iz Trsta.

Najmlajši so uživali v likovnem ustvarjanju. /Foto: Kaja Beton

V Vodicaah so praznovali

Letošnje praznovanje občinskega praznika je potekalo pod sloganom Nadaljujmo skupaj. Na slavnostni seji so podelili tri priznanja župana in štiri plakete občine.

JASNA PALADIN

Vodice – V občini Vodice ta mesec praznujejo svoj devetnajsti občinski praznik. S praznikom obeležujejo 9. september, dan, ko je začel veljati prvi statut Občine Vodice v samostojni Sloveniji.

V torek zvečer so v Kulturnem domu Vodice tako pripravili slovesnost z bogatim kulturnim programom domačih izvajalcev, slavnostnim nagovorom župana Aca Franca Šuštarja in podelitvijo občinskih priznanj. Priznanje župana so prejeli skupina občanov (Franci Debevec, Alojz Drešar, Jože Ahčin, Franc Barle, Andreja Sešek, Frančiška Pirš, Marjan Kosec, Majda Kern, Iztok Remškar, Edvard Pangerc, Marko Lužar in Franc Podgoršek) za prizadevanje za skupno javno dobro, dano brezplačno služnost za izgradnjo občinske gospodarske

Letošnji občinski nagrajenci skupaj z županom Acem Francem Šuštarjem / Foto: Primož Pičulin

javne infrastrukture ter za doprinos k razvoju občine Vodice, Taekwondo klub Koryo in njihov predsednik Elvir Hasanagič za vzorno delo z mladimi športniki ter za izjemne rezultate v sezoni 2013/2014 ter Prosvetno društvo Vodice in njihov predsednik Žiga Janežič za požrtvovalno in prostovoljno delo pri oživiljanju kulturnega utripa v občini

Vodice ter obnovi društvenih prostorov v Kulturnem domu Vodice.

S podeljenimi plaketami so se zahvalili predvsem požrtvovalnim gasilcem, ki so opravili veliko delo ob letošnjem žledolomu, saj so jih podelili članom PGD Repnje-Dobruša, PGD Polje in PGD Bukovica-Utik, pričemer pa se je župan zahvalil tudi ostalim gasilskim

društvom iz občine, ki letos niso prejeli priznanj. Plaketo Občine Vodice so prejeli tudi člani Društva za ohranitev kulturne dediščine in podeželja Skaručna za odmevne dosežke na kulturnem in družabnem področju. Člani društva bodo jutri, 13. septembra, ob 14. uri pripravili priljubljeno prireditev Vesela harmonika Skaručna 2014.

Odprli cesto mimo strelišča

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Crngrob – V sredo so slovesno odprli popolnoma rekonstruirano lokalno cesto, ki vodi ob strelišču v Crngrobu. Cesta je bila pred obnovo popolnoma dotrajana, saj ni imela urejenega ustreznega odvodnjavanja in drenaže.

Investicijo je vodila Občina Škofja Loka v sodelovanju s Slovensko vojsko, ki je opravila večino gradbenih del. Gradnja je bila za občino zato občutno cenejša, saj so se stroški naložbe znižali za strošek gradbenih del. Obnova je obsegala odstranitev obstoječega

asfalta, izkop materiala, ureditev odvodnjavanja ter drenaže in širitev vozišča ceste na 4,5 metra, vgradili so tudi dodatno zemeljsko infrastrukturo za električno omrežje moči in sodobne telekomunikacijske cevi. Celotna rekonstrukcija tega odseka v dolžini 450 metrov je znašala okoli 110 tisoč evrov, od tega investicijski delež občine 90 tisoč. Cesto sta slovesno odprla župan občine Škofja Loka Miha Ješe in brigadir Andrej Osterman, namestnik načelnika generalštaba Slovenske vojske. Obnovljeni odsek je blagoslovil staroškofski župnik Alojzij Snaj.

Ob odprtju obnovljenega cestnega odseka: škofjeloški župan Miha Ješe z brigadirjem Andrejem Ostermanom in polkownico Tatjano Pečnik /Foto: Gorazd Kavčič

Otroci nas potrebujejo

Pri Karitas pomagajo otrokom tudi s šolskimi potrebščinami.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana, Kranj – Poleti so škofjske Karitas pomagale 8593 socialno ogroženim otrokom, od tega 7304 osnovnošolcem in 1289 dijakom. Skupaj je bilo za pomoč v obliki paketov šolskih potrebščin ter bonov in naročilnic za nakup šolskih potrebščin na škofjskih Karitas v avgustu porabljenih 242.316 evrov. Pomoč poteka tudi na ravni župnijskih Karitas, za katere bodo podatki znani ob koncu koledarskega leta. »Glede na prve podatke in vse večje število prošelj, bo prek Karitas tudi letos več kot 12 tisoč otrok deležnih pomoči v obliki šolskih potrebščin,« je povedal generalni tajnik Slovenske karitas Imre Jerebic. Velik del sredstev so pridobili z dobrodelno akcijo Otroci nas potrebujejo, v kateri

se je do sedaj zbralo 115 tisoč evrov. Del denarja so pridobili tudi v akcijah škofjskih in župnijskih Karitas, nekaj je prispevala Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij.

Otroci so prejeli tudi zvezke, ki so jih po osnovnih šolah v akciji Pokloni zvezek podarili njihovi sovrstniki. »Maja in junija je bilo zbranih 26.530 zvezkov in 210 tempera barvic. Odzvalo se je 275 osnovnih šol (OŠ) in 118 vrtcev. Poleg svojega prispevka so otroci v podarjene zvezke priložili lepe misli, sporočila ali slike za otroke v stiski. Karitas ob tej priložnosti izreka veliko zahvalo več kot 1300 učiteljem in več kot štiristotim vzgojiteljem za pripravljenost in spondbudo učencev in malčkov k solidarnosti. V OŠ Antona Tomaža Linhartaradovoljica

so zbrali največje število zvezkov, kar 791. Sledili sta jim šoli Franceta Prešerna Kranj ter Davorina Jenka Cerklje,« je dejal Imre Jerebic.

Še vedno pri Karitas zbirajo nove, velike črtaste zvezke ali tempera barvice, ki jih mogoče oddati na najbližji Karitas, ali finančna sredstva za pomoč otrokom na transakcijski račun: Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, TRR: SI56 0214 0001 5556 761, sklic: 3620, namen: Otroci nas potrebujejo. Zbiranje sredstev poteka tudi prek SMS-sporočil s ključno besedo KARITAS na 1919, s katero se daruje en evro. S prvim septembrom se je v akcijo zbiranja sredstev za šolske potrebšchine vključil tudi portal Kuponko.si, kjer je mogoče neposredno darovati za šoloobvezne otroke v Sloveniji.

Sadili tudi na Gorenjskem

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Zveza tabornikov Slovenije je v okviru akcije Obnovimo slovenske gozdove preko SMS-sporočil zbrala denar za okoli deset tisoč sadik gozdnega drevja, ki jih

bodo posadili v gozdovih na Gorenjskem ter na ljubljanskem in postojnskem območju. Zavod za gozdove Slovenije, ki je strokovni partner projekta, je že začel iskati primerne lokacije za sajenje, pripravljati teren in se

dogovarjati z lastniki gozdov, določil pa bo tudi izbor drevesnih vrst za sajenje in količino potrebnih sadik. Sadili bodo tako listavce kot iglavce, z izbiro sadik pa bodo prispevali tudi k boljšim pogojem za življenje čebel. Sajenje se bo začelo ob koncu oktobra ali v začetku novembra.

Znanje je jamstvo za uspešno prihodnost in osebno zadovoljstvo.

T: 04 280 48 00
E: info@luniverza.si
S: www.luniverza.si

Vaš partner za znanje.

brezplačna
OSNOVNA ŠOLA za ODRASLE

več možnosti za uspeh

Vpis: 8. 9. 2014

SREDNJE ŠOLE nove / dopolnilne poklicne poti
VIŠJEŠOLSKI IN VISOKOŠOLSKI ŠTUDIJ

- Predšolska vzgoja
- Ekonomski tehnik
- Bolničar negovalec
- Tehnik varovanja
- Tehnik računalništva
- Trgovec - prodajalec

Vpis: 22. - 26. 9. 2014
Darilo ob vpisu v program **BOLNIČAR NEGOVALEC: tečaj nemščine za poklice v zdravstvu**
LUK je INFO središče ERUDIO izobraževalnega centra

STROKOVNA USPOSABLJANJA
večje zaposlitvene možnosti

- 12 programov priprav na pridobitev certifikata o NPK
- Tečajji računalništva
- Tečaj 10-prstnega slepega tipkanja

Vpis: 9. 9. - 26. 9. 2014

TEČAJI TUJIH JEZIKOV
AN - NE - IT - ŠP - FR - RU - SL

Vpis: 15. 9. - 6. 10. 2014
večja kompetentnost, samozavest, samostojnost

AKCIJA JESEN 2014

Občani Mestne občine Kranj: Z vpisom v tečaj tujega jezika plačate 100 EUR manj.

Občani drugih občin: Z vpisom v tečaj tujega jezika ob predložitvi kupona (oglas, stojnica) prejmete 10% popust.

CENTER ZA 3. ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

kakovostno preživet čas

- Pester izbor tečajev in delavnice na naslednjih področjih:
- Jezikovno izobraževanje
  - Računalništvo od A do Z
  - Zdravo telo
  - Dobro počutje
  - Ustvarjalnost
  - Umetnost
  - Učenje instrumenta

Vpis: september 2014

T: 04 280 48 22
E: c3zo@luniverza.si

AKCIJA • Pripeljite novega člana in plačajte 30 % manj za tečaj.

S tem oglasom ste deležni 10% popusta pri vpisu v tečaj tujega jezika. Akcije in popusti se ne seštevajo.

Pokličite in pravočasno pridobite potrebne informacije zase.

Poplavelo jim je kleti

Z evropskim denarjem poplavlajo naše hiše, se je sočno izrazil eden od prebivalcev Hafnerjevega naselja, kjer so bile letošnje poletje ob neurjih njihove kleti trikrat poplavljenе. Krivdo namreč pripisujejo novemu odvodnemu kanalu, zgrajenem v projektu Urejanje porečja Sore, ki ga sofinancira EU.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Od zime so stanovanjci Hafnerjevega in Frankovega naselja priključeni na nov odvodni kanal, ki je bil zgrajen v sklopu posodobitve kanalizacijskega omrežja v projektu Urejanje porečja Sore. Do tedaj niti ob velikih neurjih niso imeli težav, letos pa je njihove kleti kar trikrat zalilo. Iz kanalizacije je bruhala voda s fekalijami in tudi do trideset centimetrov zalila njihove kleti.

»Ob močnih nalivih 13. junija, 20. avgusta in zadnjič 27. avgusta smo imeli poplavljenе kletne prostore v več kot petdesetih stanovanjskih hišah. Teh in podobnih težav do sedaj v naselju ni bilo. Loška Komunala je po prvi poplavi v juniju obvestila investitorja, Občino Škofja Loka, a šele po drugi poplavi so začeli pregledovati kanalizacijske vode v naselju. Po zadnji poplavi smo se 28. avgusta zbrali prizadeti prebivalci naselja v prostorih Loške Komune in zahtevali takojšnje ukrepanje. Škoda na objektih in inventarju je ogromna in predstavlja velik strošek za lastnike hiš, posledično pa tudi razvrednotenje nepremičnin. Glede na izjave vodstva Komune lahko sklepamo, da je za nastalo situacijo kriva nepravilno izvedena posodobitev kanalizacijskih vodov

oz. zadrževalnikov meteoritnih vod, katerih investitor je Občina Škofja Loka,« so povedali prizadeti stanovanjci Hafnerjevega naselja, poplavljenih pa je bilo tudi nekaj kleti v sosednjem Frankovem. Kleti so bile ob našem obisku že počiščene, še vedno pa so vidni sledovi trikratnega poletnega opustošenja.

Kakovost življenja se je poslabšala

»Naše kleti, kjer imamo garaže, shrambe, orodja, kurilnice ..., sta zalivala voda in blato. Res smo počistili, a smradu še nismo pregnali, prav tako še nismo odpravili škode,« pove Danijela Vrečič. V kleti ima tudi hladilno skrinjo in hladilnik, ki so ju sedaj postavili na podstavka, da ob ponovnem zalitju ne bi bilo škode. In še dobro, da se ob priključeni elektriki in reševanju predmetov iz poplavljenе kleti nikomur ni nič zgodilo, pravi Vrečičeva. Njen sosed Alojz Barkič pove, da kaj takega ne pomni, celo ob velikih poplavah v devetdesetih letih njihovo naselje ni bilo pod vodo: »Po treh letošnjih neurjih smo se bili prisiljeni organizirati tako, da smo sami izdelali pregrade za vrata, da vsaj malo zaščitimo kletne prostore.« Helena Krmelj pa dodaja, da so bili na srečo ob neurjih vsaj doma, da so takoj začeli reševati situacijo,

ki bi bila lahko ob odsotnosti še slabša. Sogovorniki se pridušajo, da Občina Škofja Loka gradnjo kanalizacije oglašuje kot projekt, ki bo izboljšal njihovo kakovost življenja. Pri njih jo je poslabšal, trdijo. Ocenjujejo, da je zaradi poplavljenih kleti vsako od gospodinjstev utrpelo od dva do tri tisoč evrov škode. S peticijo, pod katero se je podpisalo 55 predstavnikov poplavljenih hiš, zahtevajo, da jim škodo povrnejo, odgovorne pa pozivajo k takojšnji rešitvi težav, nastalih zaradi neustrezno izvedenih sprememb na kanalizaciji.

Peticija občini

Na Občini Škofja Loka, ki jim je namenjena peticija, menijo, da bi težko trdili, da bi zgolj neka konkretna investicija lahko povzročila škodo na premoženju. V primarni zbirni kanal Trata, kamor so prek razbremenilnega objekta speljani odseki mešanih kanalizacijskih vodov, ki potekajo skozi in po Hafnerjevem naselju, so vgrajene cevi z večjim premerom, kar zagotavlja boljši pretok in odvod odpadne vode, pojasnjujejo na občini. Razbremenilni objekt presežek (praviloma meteorne) vode prek novo dograjenega razbremenilnega kanala odvaja neposredno v reko Soro. »Občina Škofja Loka zbirnega kanala

Trata še ni prevzela v svojo last, a kot lastnica javne infrastrukture in naročnica projekta skrbno spremlja stanje. V sodelovanju z izvajalcem javne službe ter izvajalcem gradnje in nadzora že od prve informacije o odklonih pri odvajanju vode želi dobiti pravo informacijo o delovanju celotnega sistema. Analiza še poteka, končana bo s poročilom, ki bo vsebovalo tudi ukrepe za sanacijo,« pravijo na občini. Že sedaj pa trdijo, da je bil zbirni kanal Trata projektiran in izveden po pravih strokah, »z ustreznimi ključnimi parametri, kot so dotoki obstoječih kanalov, regulacijska oprema (dušilka), razbremenilni kanal in višina (kota) ter dolžina preliva«. Ali do poplavljanja kleti v Hafnerjevem naselju prihaja zaradi voda s ceste in uvozne rampe ali povratno iz kanalizacije, pa pravijo, da še ni ugotovljeno. »Dejstvo pa je, da kar nekaj hišnih priključkov na javno kanalizacijo ni bilo ustrezno izvedenih, tako kot določajo predpisi,« menijo v škofjeloški občinski upravi. »Izvajalec gradbenih del je 28. avgusta izvedel začasni ukrep z znižanjem preliva, kar trenutno povečuje varnost kletnih prostorov pred poplavljanjem iz kanalizacije. Ta rešitev je začasna, saj zaradičasne ureditve razbremenilni objekt svoje funkcije ne opravlja v polni meri.«

Danijela Vrečič je hladilno skrinjo v kleti raje postavila na visok podstavek.

Stanovanjci so izdelali posebne spodaj zatesnjene pregrade za vrata, ki onemogočajo vdor vode v prostore.

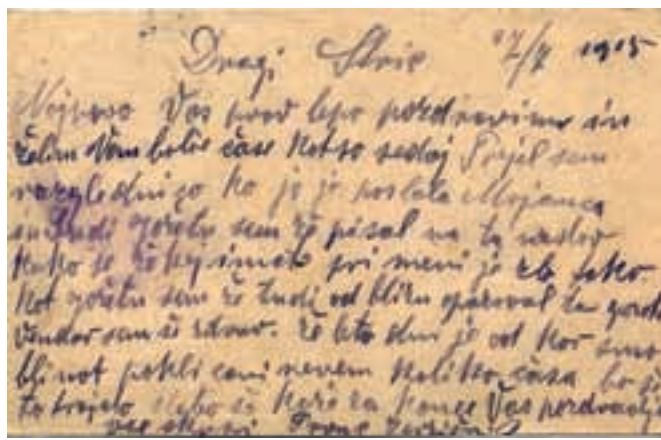
Mirno vojaki spite večno spanje

NATAŠA BUDNA KODRIČ

Žrtve prve svetovne vojne

V prvi svetovni vojni je po grobih ocenah padlo ali umrlo preko 5000 vojakov z Gorenjske. Vseh vpoklicanih z območja, ki sega na jugu do Šentvida in Dola nad Ljubljano, na vzhodu do Trojan in Tuhinjske doline, na severu do Jezerskega in Kranjske Gore, na zahodu pa do Bohinja in Žirov, je bilo po grobih ocenah okrog 24 tisoč mož in fantov.

Že na začetku vojne je na fronte odrinilo več kot 10.000 Gorenjcev. Naborne komisije niso bile malenkostne in so za sposobne potrjevale tudi tiste, ki so bili na mirnodobnih naborih zavrtnjeni. Glavno besedo pri ugotavljanju sposobnosti niso imeli več zdravniki, pač pa vojaški poveljniki. V vojnih letih so se nabori vrstili vse pogosteje,

Dopisnica Franca Kržišnika s soške fronte stricu Matevžu v Volče v Poljanski dolini, z datumom 27. julija 1915. Franc je bil tedaj v okolici Bovca in kot piše, je »že tudi od blizu opazoval to grozoto«. / Foto: zasebna last

kriteriji za sprejem v vojsko so se nižali, potrjevali so celo umsko nesposobne. Obenem so k vpoklicu pozivali vedno mlajše letnike, komaj 17 in 18 let stare fantje. Proti koncu vojne so bili to mladeniči, ki so odraščali

že v vojnih letih, v pomanjkanju hrane ter ob velikih fizičnih in duševnih naporih. Zato ni presenečenje, da se je v zadnjem vojnem letu močno povečalo število jetičnih bolnikov in da je po ocenah sodobnikov več teh

GORENJSKA IN GORENJC 1914–1918

mladih vojakov umiralo v zalednih bolnišnicah kot na bojiščih.

Tudi gorenjski vojaki so delili usodo drugih avstro-ogrskih bojevnikov. V prvih bojih ob koncu avgusta in začetku septembra 1914 so bile njihove vojaške enote razbite na vzhodni fronti, številni so bili ranjeni ali ubiti, še več je bilo ujetih. Mnogi so preprosto izginili in so bili po vojni razglašeni za mrtve.

Vojaki pa niso umirali samo od ran in bolezni, številnim se je omračil um ali pa so si sami vzeli življenje iz strahu, da bi morali umreti na še strašnejši način. Takšnih je bilo nekaj tudi med gorenjskimi vojniki. In tragično je, da vojakov, ki so storili samomor doma med dopustom, niso prišteli k vojnimi žrtvam – ne v času

Obvestilo o smrti 20-letnega Blaža Klemenčiča iz Gorenje vasi nad Škofjo Loko, vojaka 17. pehotnega polka, ki je umrl 22. maja 1918 v eni od dunajskih bolnišnic.

vojne in tudi ne po njej. Na spomenikih ni bilo prostora zanje.

Karavana domačih pivovarn

VILMA STANOVNIK

Kranj – Pri vodnjaku na Glavnem trgu v Kranju bo jutri, v soboto, potekala Karavana domačih pivovarn. V ospredju dogodka je predstavitev tako imenovanih »craft« pivovarn in nekaterih distributerjev, ki tudi predstavljajo manjše pivovarne iz celega sveta. »V Sloveniji se je razvoj manjših pivovarn začel že v osemdesetih letih s prvo manjšo pivovarno Adam Ravbar, razcvet pa doživlja šele v zadnjih treh letih,« je v imenu organizatorjev, Zavoda Prehub in Zavoda za turizem Kranj, povedal Andrej Gregorač in dodal, da je to prvi tovrstni festival v Kranju; maja so ga organizirali v Škofji Loki, avgusta pa v Bohinju.

»Ime festivala Karavana domačih pivovarn je tako popolnoma na mestu, saj se skupaj s pivovarji, s katerimi sodelujemo, selimo iz kraja v kraj in promoviramo njihova piva,« je pojasnil Gregorač. V Kranju se bo predstavilo šest pivovarn, poleg njih pa bodo na prireditvi sodelovali še trije distributerji. »Poleg degustiranja bomo pripravili tudi kratko predstavitev vsakega pivovarja in njegovih izdelkov. Računamo, da bo na pokušino več kot petdeset stilov piva. Poleg pivovarjev se nam bo pridružila tudi Gostilna Lakner z Andrejem Murkom, ki bo dopolnila pivovarsko ponudbo s svojimi kulinaricnimi dobrotami,« še dodaja Andrej Gregorač.

Sanacija nekdanjega KIK-a se končuje

Kamnik – Predstavnik razširjene delovne skupine, ki je pripravila in vodila sanacijo podjetja KIK Kamnik v stečajju, je na svoji zadnji seji delo ocenila kot uspešno, saj aktivnosti pri sanaciji podjetja, ki se je ukvarjalo s proizvodnjo črnega smodnika in eksplozivnih sredstev, potekajo hitreje od načrtovanih. Predstavnik Slovenske vojske so v letu dni odstranili, uničili ali primerno uskladiščili približno 652 tisoč kosov eksplozivnih sredstev, 16 ton črnega smodnika in velike količine kemikalij. S posegom države se je tako ogroženost ljudi, premoženja in okolja na območju nekdanjega podjetja bistveno zmanjšala. Slovenska vojska se bo zelo verjetno že do konca oktobra umaknila z omenjenega območja, kar je več kot pol leta pred prvotno postavljenim rokom. Nadaljnjo sanacijo zemljišča in posameznih objektov bodo izvajali sedanji in bodoči lastniki na pripravljenih strokovnih podlagah, s katerimi se je seznanila delovna skupina.

Dan smeha in zabave

Kranj – Na parkirišču pred Slogo v Kranju bo to nedeljo, 14. septembra, med 10. in 18. uro potekala prireditev, ki sta jo Tina Dermastja in Urša Sermek poimenovali Dan smeha in zabave. Prireditev bo prepletena z različnimi animacijami in predstavitvami za otroke, športom, postavili bodo stojnice in igrala. »Dogodek bo dobrodelno-družabne narave, namenjen predvsem otrokom in njihovim staršem. Z njim želiva podati sporočilo, kako pomembno je, da se družimo in skupaj aktivno preživljamo prosti čas,« pravita Urša in Tina ter dodajata, da bodo vsa sredstva, ki jih bodo zbrali, namenili Gorenjskemu društvu Sonček za cerebralno paralizo.

Krajevni praznik na Visokem in v Miljah

Visoko – Ob krajevnem prazniku na Visokem in Miljah spet pripravljajo številne prireditve. Danes popoldne bodo tako na domačiji Pri Franč na Miljah odprli Hišo čez cesto, jutri dopoldne bo v Rapi potekalo gorenjsko srečanje gasilskih veteranov, ob 16. uri bo na vrsti gasilska parada ob 90-letnici PGD Visoko-Milje, zvečer pripravljajo gasilsko veselico z Vilijem Resnikom. Naslednji teden bodo polagali vence k spomenikom padlim borcem NOB (sreda ob 17. uri), v četrtek bodo prevzeli defibrilator pred Domom krajanov Visoko (ob 18. uri), sledila bo gasilska vaja v Rapi. Naslednji petek bo ob 19. uri v Domu krajanov Visoko slavnostna akademija, naslednjo soboto bodo pripravili odbojarski turnir v Rapi in koncert partizanskih pesmi v Domu krajanov Visoko (ob 18. uri). Praznovanje bodo končali v nedeljo, 21. septembra, s pohodom na Štefanjo goro (zbor ob 9. uri).

Popravek

V članku z naslovom Peš, s kolesom in po zraku, ki je bil v Gorenjskem glasu objavljen v petek, 5. septembra, smo na dveh mestih napačno zapisali ime planinskega doma. Pod Stolom se ne nahaja Vodnikov dom, pač pa Valvazorjev dom. Za napako se opravičujemo. Uredništvo

Stosedemdeseta obletnica smrti Jerneja Kopitarja

Vodice – Občina Vodice vabi na kulturno prireditev ob 170. obletnici smrti Jerneja Kopitarja, ki bo v nedeljo, 14. septembra, ob 18. uri pred rojstno hišo Jerneja Kopitarja v Repnjah. Slavnostni govornik bo Janez Dular, program bo povezovala Rosvita Pesek, organizatorji pa pripravljajo bogat kulturni program, v katerem bodo sodelovali Godba Vodice, MePZ Biser, DPZ Flora, FPS Matici, Moški pevski zbor Repnje, pevski zbori OŠ Vodice, člani DU Vodice in Društva narodnih noš in kočijažev občine Vodice, Ivo Leskovec, Ivan Sivec in Roman Končar. V Kopitarjevi rojstni hiši bo ob tem na ogled razstava o življenju in delu tega pomembnega slovenskega jezikoslovca. V primeru dežja bo prireditev potekala pod šotorom pri Kulturnem domu Skaručna.

Triglavov tek na Brdu

Brdo pri Kranju – Jutri, v soboto, se bo s startom 3,3 kilometrskega družinskega teka ob 10.30 na Brdu pri Kranju začel 3. Triglavov tek. Ob 11. uri bo še start preizkušenj na 10 in 21 kilometrov, ob 13. uri pa bo organiziran tudi otroški tek Kuža pazi na 280 metrov. Organizatorji pričakujejo okoli tisoč šesto rekreativnih tekačev, ki jih bodo spodbujali tudi nekateri vrhunski športniki, ambasadorji Triglav teka in promotorji zdravja. »To je svojevrsten dogodek, na katerem enkrat letno udeleženci uživamo v teku znotraj prekrasnega posestva Brdo,« pravi naš najboljši deskar Žan Košir, ki mu bodo družbo na prireditvi delali tudi nekateri drugi naši vrhunski športniki na čelu z Vesno Fabjan, Tejo Gregorin, Jakovom Fakom in Katjo Požun.

-20%
POPUSTA NA VSE OMARE ZA OBLAČILA

Akcija velja 5.9.-28.9.2014

Tukaj bo zagotovo dovolj prostora. Pa še poceni bo!

Kdor ljubi red, varčuje tudi čas. In to še posebej z našimi omarami za oblačila. To pa še ni vse. Zdaj privarčuješ pri nakupu omare za oblačila kar -20%.

Ponudba velja od 5. 9. do 27. 9. 2014. Velja samo za člane kluba IKEA FAMILY. Velja samo v pohištvenem salonu IKEA Klagenfurt/Celovec. Popusta ni možno zamenjati za gotovino. Ponudba velja dokler ne poide zaloga.

VREDNOSTNI BON

za eno porcijo mesnih kroglic
KÖTTBULLAR, 10 kosov

namesto
~~3,99~~

2,99

Vrednostni bon velja samo v restavraciji pohištvenega salona IKEA Klagenfurt/Celovec. Ponudba velja od 5. 9. do 27. 9. 2014. Vrednostnega bona ni možno zamenjati za gotovino. Na osebo velja samo en vrednostni bon. Ponudba velja dokler ne poide zaloga.

Maroltovi likovni haikuji

V Mali galeriji Likovnega društva Kranj je na ogled razstava del Petra Marolta.

V Mali galeriji trenutno razstavlja Peter Marolt. / Foto: LD Kranj

IGOR KAVČIČ

Kranj – Tokratni razstavlja-vec v Mali galeriji je član Likovnega društva Kranj, po stroki sicer doktor arhitekturnih znanosti Peter Marolt. Za razstavo je izbral mali format 9 x 12 centimetrov, kar daje tudi naslov razstavi in v zadnjem času ustvarjenemu ciklu del: Devet krat dvanajst. Avtor pravi, da se tudi v majhni sliki vidi velika, hkrati pa je to format, ki mu najbolj ustreza. Razstavljeni dela so slike, kolaži in assemblaži, narejeni z uporabo mešanih tehnik. Sicer je bila vizija avtorja najprej kolaž, ker pa mu je potiskanega svilenega papirja zmanjkalo že po nekaj slikah, je bil prisiljen preiti na akrilno tehniko, tkanino, mrežico in pesek. Za podlago pa je uporabil različne materiale, kot so vezana plošča, panelna plošča in papir, ki že v osnovi dajejo zanimivo teksturo in izhodišče za nadaljnji nanos barve.

Kot je zapisala umetnostna zgodovinarica in vodja

galerije Melita Ažman, dela na prvi pogled spominjajo na satelitske posnetke Zemlje in delujejo skrivnostno prav zaradi teksture oziroma reliefnosti, ki se kot rdeča nit vleče skozi vsa dela in hkrati kaže na avtorjevo zanimanje za izraznost materije z njenim dejavnim in konkretnim preizkušanjem, ki dobi globlji pomen na svetlobi. Navidezen nered, ki ga sam primerja z uničeno fasado/grafiti, mu je izhodišče za vzpostavitev novega likovnega reda in obratno.

Kot še dodaja Ažmanova, Peter Marolt predstavlja sodobnega univerzalnega človeka, kakršnega poznamo še iz časov renesanse. Njegov interes se ne omejuje samo na arhitekturno področje, temveč se posveča tako likovnosti, oblikovanju, kot tudi poeziji haiku in znanosti, o čemer pričra njegova doktorska disertacija O pomenu likovnosti za arhitekturni prostor. Razstava bo na ogled do konca septembra.

Mala maša za suknjo vpraša

Ob 44. dnevih narodnih noš in oblačilne dediščine so včeraj v Galeriji Miha Maleš v Kamniku odprli razstavo vrhnjih oblačil na Slovenskem v 19. in 20. stoletju z naslovom Mala maša za suknjo vpraša. Zanimiv kontrast med originalnim in poustvarjalnim.

IGOR KAVČIČ

Kamnik – Da seveda ne gre za dekle s tem imenom, ampak za povezavo z 8. septembrom, ko Katoliška cerkev s sveto mašo praznuje Marijino rojstvo, hkrati pa rek »mala maša za suknjo vpraša« pomeni tudi prihod jeseni in toplejšega oblačenja. Od mladih let zaprisežena folklorista Alenka in Filip Pakiž sta v času folklornega praznika v Kamniku tokrat pripravila že četrto razstavo. Vsako leto se v pripravljalnem odboru za dneve noš odločijo za temo razstave. Če so bila to lani pokrivala, so se letos odločili za vrhnja oblačila. »Najprej sem preverila v domači zbirki starih oblačil, ob strokovni literaturi in podobah iz 19. stoletja pa sem v nadaljevanju povprašala tudi po slovenskih muzejih, v katerih hranijo izjemne primerke oblačil,« razmišlja Pakiževa in dodaja, da je pri tem veliko vlogo odigral Medobčinski muzej Kamnik, ki je odstopil prostore, pri pripravi razstave pa je s pomočjo direktorice Zore Torkar vzpostavila tudi stike z osmimi slovenskimi muzeji, ki so prispevali predstavljena oblačila. Ob tem sta z raziskovanjem po Sloveniji opravila dobrih tri tisoč kilometrov od Velike Polane do Trsta, od Bohinje do Bele krajine, saj so tako na razstavi zastopane vse tri slovenske pokrajine, osrednje kranjski del, panonski del in primorska. Ob muzejih so eksponate prispevali tudi zasebniki

Filip in Alenka Pakiž sta zaprisežena folklorista, v zadnjih letih pa tudi raziskovalca nekdanje oblačilne kulture na Slovenskem. / Foto: Igor Kavčič

in štiri folklorne skupine, v katerih stara oblačila poustvarjajo in uporabljajo pri svojih folklornih nastopih.

V prvi sobi je predstavljeno slikovno gradivo, ki prikazuje vrhnja oblačila iz 18. stoletja, zelo bogato z risbami in slikami je 19. stoletje, ki je navdih za mnoge poustvarjene noše, ki jih danes uporabljajo folklorne skupine. »Ob predstavitvi oblačilnega izročila iz Kamnika razstavo tu dopolnjujejo še originalni kroji iz sredine 19. stoletja, ki nam jih je posodil domačin Anton Stele,« pove Pakiževa in doda, da je drugi del razstave namenil predvsem vrhnjim oblačilom iz zasebnih zbirk. Tu so tako imenovane kočemajke (oprijete jope oziroma suknjiči) in špenzerji (prav tako

jope iz nekoliko debelejšega blaga), oboji dolgi le do pasu.

Največji prostor zasedajo eksponati iz muzejev. Tu sta predstavljeni dve ogrinjali, ličnato iz kamniškega okolja, tisto iz močvirske trave pa iz okolice Kostanjevice na Krki. Zanimivi so dolgi kožuhi iz strojene kože in zimske suknje, sledijo pa oblačila (med njimi čudovite »fanelce«) precej svetlejših barv, kar kaže na mediteranski pridih Primorske. Eden pomembnejših eksponatov je originalni dolg suknjen plašč iz prve polovice 19. stoletja in ob njem tudi daljša ženska jakna, ki so jo imenovali kar žlahtna jakna, kar je za kmeta pomenilo prestiž v takratni oblačilni modi.

Zanimiv kontrast so oblačila, ki so jih po skrbnih in

natančnih raziskavah slikovnega in pisnega materiala iz preteklosti poustvarili v štirih folklornih skupinah Ozara iz Kranja, Stuleti iz Trsta, Miško Kranjec Velika Polana in veteranska skupina Tine Rožanc, v kateri nastopata tudi Alenka in Filip. V zadnjem delu je še nekaj značilnih vrhnjih oblačil, ki so jih uporabljali v času do 2. svetovne vojne.

»Pozitiven odnos in spoštovanje do preteklosti in s tem tudi naše materialne dediščine se tako odraža tudi v sedanosti in prihodnosti. Vse moje delo in vsa spoznanja, do katerih prihajam pri raziskovanju stare oblačilne kulture, ne bi imelo nobenega smisla, če tega ne bi pokazala ljudem,« je še dodala Alenka Pakiž. Razstava bo na ogled do konca meseca.

Skladatelju Antonu Jobstu v spomin

Žiri – V Žireh se bodo ta konec tedna začele prireditve ob stoletnici postavitve orgel v Žireh, poslednjega dela mojstra Ivana Milavca. Danes v petek, 12. septembra, ob 19. uri bo v farni cerkvi sv. Martina v Žireh slovesna sveta maša ob 120. obletnici rojstva Antona Jobsta. Skladatelj in pedagog se je rodil na koncu Ziljske doline, na Brdu pri Šmohorju, in kasneje postal steber glasbenega življenja na Žirovskem v 20. stoletju. Poleg domačih duhovnikov bodo somaševali tudi duhovniki, ki so službovali v Žireh in so Antona Jobsta še osebno poznali: Florijan Božnar, Jože Tominc, Janez Šilar in Vinko Podbevšek. Maše se bodo udeležili tudi zamejski Slovenci iz Ziljske doline na Koroškem skupaj z župnikom Stankom Trapom. Po maši bo zbor z Zilje zapel nekaj ziljskih pesmi. V dvorani župnišča bosta do nedelje, 28. septembra, na ogled dva razstavi: Jobstovih osebnih predmetov, fotografij, priznanj in rokopisov ter filatelistična razstava Glasbeni utrinki na znamkah. Odprtje razstav bo v petek ob 18. uri, ogled bo možen vsak dan od 17. do 19. ure, v soboto in nedeljo od 16. do 18. ure in v nedeljo po obeh mašah. Poleg priložnostnih znamk s portretom Antona Jobsta in motivom žirovskih orgel (ki jih je nekaj še na voljo) je bil za ti dve obletnici narejen tudi priložnostni poštni žig z motivom Antona Jobsta in orgel, ki bo imel datum 12. 9. in bodo z njim ta dan opremljene vse poštne pošiljke. Žig bo možno na Pošti Žiri dobiti še naslednjih 14 dni.

Razstava del Suzane Brborović

Ljubljana – V sredo so v Muzeju sodobne umetnosti na Metelkovi v Ljubljani odprli razstavo likovnih del slikarke mlajše generacije Suzane Brborović iz Kranja. Razstava vključuje dela z naslovom Trojni presek, s katerimi umetnica povezuje urbani situaciji dveh mest, v katerih prebiva, Kranja in Leipziga. Dela pripadajo različnim serijam, ki jim je skupna zgodba industrijskih območij in blokovskih naselij, ki so nastala v času socializma. Dve mesti s podobno socialistično zgodovino se danes namreč soočata z istimi problemi sodobne neoliberalne politike, ko novogradnje tako imenovanih elitnih sosek zaradi previsokih cen ostajajo prazne in prepuščene propadu. Razstavlja slike z naslovoma Razčlenjevanje objekta in Konstrukcijska nasičenost, ki se navezujeta na industrijo in blokovska naselja, ki so bila zgrajena za delavski razred, ter sliko z naslovom Olbrichtstrasse, ki je nastala v Leipzigu in se naslanja predvsem na stara industrijska območja. Likovni jezik se pri vseh treh slikah dopolnjuje in gradi na podlagi pridobljenega materiala in začetne mrežne kompozicije, ki slikam omogoča osnovo za nadaljnje raziskovanje. Suzana Brborović ustvarja v domačem Kranju in v nemškem Leipzigu, kjer bo oktobra začela dvoletni podiplomski študij na Akademiji za vizualno umetnost. Njena dela so vključena v zbirko Essl muzeja (leta 2011 je dobila to nagrado namenjeno mladim umetnikom JV Evrope) in v zbirko Galerije Božidar Jakac.

KINO SPORED

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 13. 9.
17.30, 20.40 FANTOVSKA LETA
16.15, 20.25 INFERNO
15.50, 18.35, 21.00
POPOTOVANJE TISOČERIH OKUSOV
14.00, 16.20, 18.15
ODPLEŠI SVOJE SANJE: ZDRUŽENE MOČI
20.00, 22.30 PLAČANCI 3
14.20, 16.00 HRABRI AVTEK PLODI
16.00 KAKOR ZGORAJ TAKO SPODAJ
18.00, 20.30, 22.25 LUCY
18.30, 22.40 VROČI POSNETKI
14.00 AVIONI 2: V AKCIJI
14.10 KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 2

Nedelja, 14. 9.
17.30, 20.40 FANTOVSKA LETA
16.15, 20.25 INFERNO
15.50, 18.35, 21.00
POPOTOVANJE TISOČERIH OKUSOV

14.00, 16.20, 18.15
ODPLEŠI SVOJE SANJE: ZDRUŽENE MOČI
20.00 PLAČANCI 3
14.20, 16.00 HRABRI AVTEK PLODI
16.00 KAKOR ZGORAJ TAKO SPODAJ
18.00, 20.30 LUCY
18.30 VROČI POSNETKI
14.00 AVIONI 2: V AKCIJI
14.10 KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 2

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 12. 9.
18.00 VARUHI GALAKSIJE, 3D

Sobota, 13. 9.
18.00 ZORA PLANETA OPIC
20.30 VARUHI GALAKSIJE, 3D

Nedelja, 14. 9.
19.00 ZORA PLANETA OPIC

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Odmeven glas košarke

Naši košarkarji so se po porazu proti ekipi ZDA poslovili od nastopov na svetovnem prvenstvu v Španiji, v kranjski Qlandii pa si je mogoče še do konca tega tedna ogledati zanimivo razstavo o kranjski košarki.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Slovenska košarkarska reprezentanca je v torek zvečer končala nastope na letošnjem svetovnem prvenstvu v Španiji. V četrtfinalu so izgubili proti aktualnim svetovnim in olimpijskim prvakom Američanom s 76 : 119. Z uvrstitvijo v četrtfinale je Slovenija ponovila uspeh izpred štirih let na svetovnem prvenstvu v Turčiji, naši pa so na Kanarskih otokih in Barceloni zabeležili pet zmag in dva poraza, kar je najboljši izkupiček na dosedanjih svetovnih prvenstvih. »Tudi proti Američanom smo se trudili, 23 minut smo bili relativno blizu, nato pa so prestavili na višje obrate in nam ušli. Dokazali smo, da smo lahko enakovredni Američanom na zunanjih položajih, pod košema pa so enostavno premočni,« je po porazu v četrtfinalu povedal naš selektor Jure Zdovc.

Medtem ko so se košarkarji v sredo že vrnili domov, pa bo v kranjski Qlandii še do konca tedna na ogled zanimiva

Po vzoru starejših so mladi košarkarji in košarkarice so na turnirju pred Qlandio prikazali veliko znanja in spretnosti.

razstava o zgodovini košarke, predvsem kranjske.

»Lahko rečem, da je razstava Glas kranjske košarke v Qlandii dosegla namen. Opozorila je mlajše generacije na bogato dediščino, ki se je ne sme prezreti. Prav tako lahko povem, da ji je uspelo prebuditi tudi

nostalgijsko v starejših generacijah, saj se mi je poleg drugih, ki so pomagali pri pripravljanju gradiva, vljudno odzval tudi Miloš Lipovac, ki je daljnjega leta 1975 igral za slovensko reprezentanco, in je bil pripravljen posoditi dres za razstavo. Posodil mi je tudi hlačke dobrega

prijatelja Petra Vilfana iz leta 1992. Pred legendarno torbo iz leta 1973, sicer v lasti Iztoka Klavore, so se slikali takratni člani Triglava, minulo soboto pa smo pred Qlandio pripravili tekmovanje mladih košarkarskih virtuofov,« je povedal avtor razstave Rok Bremec.

Nov trener in načrti

Vaterpolisti Triglava so začeli priprave na novo sezono, člansko ekipo pa vodi Aleš Komelj.

JOŽE MARINČEK

Kranj – Minuli ponedeljek so priprave na novo tekmovalno sezono začeli tudi vaterpolisti Triglava. »Ta teden so začeli trenirati člani, mlajše selekcije pa so začele teden dni prej. Vaterpolska šola bo začela vadbo 16. septembra. Vzdušje na prvem treningu članov je bilo super, čeprav je opaziti, da je vse skupaj nekoliko v razsulu,« je povedal nekdanji in sedaj novi trener Aleš Komelj.

Sezona v članski kategoriji se bo začela s pokalnim tekmovanjem, ki bo trajalo do konca leta, januarja pa

Aleš Komelj znova vodi člansko moštvo Triglava. / Foto: Primož Pičulin

se začne državno prvenstvo. »Seveda smo si za cilj postavili, da postanemo pokalni in državni prvaki. Se pa povabilu v ekipo za zdaj še niso

odzvali vsi. Z nekaterimi se bo treba še pogovoriti,« pravi Aleš Komelj.

Dejstvo je, da je bil v minulih letih velika težava koledar

in sistem tekmovanj. Sedaj, ko ima Vaterpolska zveza Slovenije novo vodstvo, naj težav ne bi bilo več. »Branik bo, tako kot lansko sezono, nastopal tudi v Jadranski vaterpolski ligi in nas je že zaprosil, da mu za to tekmovanje damo igralce. Katere, se bomo še odločili. Žuster na je taka kot je, velik napredek je pokazal Kamnik, kar je zelo pohvalno. V Ljubljani je sedaj trener Jure Škof in mislim, da bo k sodelovanju povabil igralce, ki so takrat z njim igrali, kar pomeni, da bodo konkurenčni in bo tekmovanje še kako zanimivo,« je o kvaliteti našega vaterpola še povedal Komelj.

Prvaki sezono začenejajo doma

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Potem ko je konec avgusta Olimpija v Ljubljani pripravila mednarodni floorball turnir, ki se ga je letos udeležilo kar 16 moških in štiri ženske ekipe, zmagalo pa je finsko moštvo VKTP, se ta konec tedna

začenjajo prvi domači ligaški obračuni.

V elitni ligi letos nastopa šest ekip, jutri, v soboto ob 17. uri pa bodo najprej palice prekržali aktualni državni prvaki iz škofjeloške ekipe InSPORTA, ki so bodo v domači dvorani na Podnu pomerili z vedno

neugodnimi tekmeči, ljubljansko Olimpijo. Ločani so ekipo letos malce pomladili, vseeno pa so favoriti za nov naslov prvakov. Poleg InSPORTA in Olimpije bodo v elitni floorball ligi nastopali še lanske podprvaki, ekipa Borovnice, Polanska banda, Zelenci in Žiri. Prav tako bo

zanimivo tekmovanje v prvi floorball ligi, kjer bosta prvi tekmi prav tako jutri. V dvorani na Trati se bosta ob 16. uri pomerili ekipi Polycoma Brloga in Olimpije B, v dvorani v Železnikih pa bo ob 18. uri tekma med ekipama Galaksa in Jawsa. Poleg teh štirih moštev bodo v prvi ligi igrali še InSPORTA mladi, Thunder ENOS Jesenice, Borovnica B in Borovnica floorball shop.

Jadralski padalci odlični

VILMA STANOVNIK

Vršac – V Vršču v Srbiji se je končalo letošnje evropsko prvenstvo v jadralskem padalstvu v disciplini natančno pristajanje, na najem pa so se izkazali tudi Slovenci, ki so v konkurenci štirinajstih ekip obranili naslov ekipnih evropskih prvakov izpred dveh let v Makedoniji.

»Kljub slabemu vremenu, dežju in močnem vetru, nam je zadnji dan

tekmovanja uspelo leteti tri od petih serij,« je povedal Tone Svobljak, član društva LET iz Škofje Loke, ki je v posamični konkurenci z osmimi zgrešenimi centimetri osvojil tretje mesto. Pred njim sta bila še en naš reprezentant Matjaž Sluga (5 centimetrov) in nov evropski prvak, domačin Dejan Valek. Odlično sta se odrezala še Jaka Gorenc, ki je osvojil sedmo mesto, in Matjaž Ferarič, ki je bil deveti.

Škofjeločan Tone Svobljak je na evropskem prvenstvu v posamični konkurenci osvojil tretje mesto.

Tretji kolesarski Vzpon na Lubnik

Škofja Loka – Po uspešnih izvedbah v zadnjih dveh letih so se na Športni zvezi Škofja Loka odločili tudi za tretjo ponovitev kolesarskega vzpona na Lubnik, ki bo to nedeljo, 14. septembra. Start bo ob 10. uri na Mestnem trgu v Škofji Loki, od koder bo potekala zaprta vožnja po Poljanski cesti do naselja Podpulfrca, kjer bodo udeleženci po približno zavili desno proti vasi Breznica pod Lubnikom. Po nekaj sto metrih bodo prišli do začetka klanca, kjer bo leteči start, cilj pa pri okrepčevalnici Nace, kjer bodo tudi uradna razglasitev rezultatov, podelitev nagrad in prijetno kolesarsko druženje. Za tekmo se bo mogoče prijaviti še na dan prireditve. Udeleženci bodo tekmovali v petih kategorijah pri moških in ženskah, prvi trije v kategorijah pa bodo prejeli kolajne in praktične nagrade. Nagrajena bo tudi najštevilnejša skupina. Rekord proge med moškimi je na prvem Vzponu na Lubnik postavil Aljaž Golob z rezultatom 16:51, med ženskami pa leta 2013 Laura Šimenc s časom 22:13. Zaradi prireditve bo od 10. do 11. ure popolna zapora lokalne ceste Podpulfrca–Breznica, od 10. do 10.10 pa kratkotrajna zapora državne ceste od Mestnega trga do odcepa za Lubnik v Podpulfrci. Več izveste na spletni strani www.lubnik.si.

V Domžalah tekma med domačini

Domžale, Kranj – Po porazu članske reprezentance v Talinu proti Estoniji z 1 : 0 se bo jutri z igranjem 8. kroga nadaljevalo državno prvenstvo v prvi slovenski nogometni ligi. Ob 18. uri bo zanimivo na nogometnem igrišču ob Kamniški Bistrici, kjer se bosta pomerili ekipi, ki domače tekme igrata na tem igrišču. Tokrat bo v vlogi domačina novinec v ligi Kalcer Radomlje, ki bo gostil vodilno moštvo na lestvici, Domžale. V 6. krogu v 2. SNL bo Šenčur danes ob 19. uri gostil Dravinjo Kostroj, Roltek Dob pa jutri ob 16. uri gosti Triglav. V 3. SNL se bodo vse jutrišnje tekme začele ob 17. uri. V Britof prihaja drugouvrščena Ivančna Gorica, Bled Hirter bo gostil nogometaše Kalcerja Radomelj B, vodilna Zarica Kranj pa Rudarja Trbovlje. Sava Kranj odhaja na gostovanje v Komendo, Jezero Medvode pa v Zagorje. V nedeljo se bo odigrala še tekma Ilirija Extra Lux – Šobec Lesce. Jutri ob 17. uri je na sporedu tudi vseh sedem tekem 3. kroga v Gorenjski nogometni ligi. Pari so: Bohinj – Žiri, Preddvor – Niko Železniki, JuRentA Bitnje – Kondor Godešič, DLN – Jesenice, Ločan – Velesovo, FC Podbrezje – Visoko in Naklo – Polet.

VABI NA OGLED TEKME
1. A DRŽAVNE LIGE V ROKOMETU
ZA MOŠKE

RD URBANSKAP LOKA : SEVNICA

V soboto, 13. 9. 2014, ob 20. uri
v športni dvorani Poden.

Pri Lescah ostal brez supa

Lesce – Minulo nedeljo se je 28-letni Kranjčan odločil za supanje po Savi od Brega pri Žirovnici do Kranja. Dogodivščina se je končala pred mostom med Bledom in Lescami, kjer ga je vrglo v vodo in mu odneslo sup. Avantura se je zanj sicer srečno končala, zato pa je ostal brez supa, zato sedaj Kranjčan prosi raftarje ali sprehajalce, ki bi morebiti na rečnem bregu opazili modro-beli sup (na sliki), da to sporočijo na telefonski številki 040/522 642 ali 041/605 660.

Peš po avtocesti

Kranj – Gorenjski prometni policisti so ta teden na avtocesti obravnavali peško in voznico, ki sta zaradi nespametnega ravnanja ogrožali sebe in ostale prometne udeležence. Peška je namreč hodila po odstavnem pasu avtoceste iz Šenčurja proti Torovem, voznica pa je na avtocesti v Podbrezjah kar po odstavnem pasu prehitela osebni avtomobil in tovorno vozilo. Obe kršiteljici so policisti oglobili; peško s 150 evri, voznico pa z 250 evri globe, prislužila pa si je tudi tri kazenske točke.

Iščejo priče nesreče kolesarke

Cegelnica – Kranjski policisti so v sredo okoli 17.30 v Cegelnici pri Strahinju obravnavali nesrečo, v kateri je bila udeležena starejša kolesarka, ki se je skozi vas z ženskim temnim kolesom peljala proti podvozu avtoceste. Kolesarka je prevažala zelen dežnik, kolo ima zadaj nameščeno kovinsko košaro, kolesarske čelade pa ni uporabljala. V nesreči se je hudo ranila. Zaradi razjasnitve okoliščin nesreče policisti prosijo za informacije, ki jih priče lahko sporočijo na interventno številko 113 ali anonimni telefon policije 080 1200.

Planinec zlomil nogo

Bohinj – V sredo popoldne si je na planini Jezero v Bohinju planinec zlomil nogo. Pomagali so mu bohinjski gorski reševalci in helikopter Slovenske vojske za reševanje v gorah. Ponesrečenega so z vitlom dvignili v helikopter in ga prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Plin vohali, a ga niso odkrili

Zgoša – V ponedeljek popoldne so v Zgoši krajani zaznali močan vonj po plinu. Posredovali so jeseniški poklicni gasilci, ki so tudi sami v kraju občasno zaznali vonj, vendar prisotnosti plina niso izmerili. Preventivno so pregledali tudi okolico podjetja Seaway.

Vlomili v zabojnike

Naklo – Kranjski policisti so pred dnevi obravnavali vloma v gradbeno zabojniko. V Bistrici pri Naklem si je neznan storilec prilastil električno orodje in agregat, v Lužah pa krožno žago.

89.8 91.1 96.3
Gorenjski prijatelj
Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si
RADIO SORA

Radio Triglav®
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

V hotelu gojila konopljo

Na kranjskem sodišču je stekel sodni postopek proti obtoženima, ki naj bi v nekdanjem hotelu Gora v Podljubelju gojila konopljo.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na kranjskem okrožnem sodišču so včeraj opravili predobravnavni narok zoper 66-letnega Nizozemca Johannesena Henrika Frenza in 37-letnega Leona Ljubijankiča iz Ljubljane, ki so ju gorenjski kriminalisti pridržali 25. marca letos, ko so v kletnih prostorih nekdanjega hotela Gora (bivši TGT) v Podljubelju odkrili sto kvadratnih metrov velik laboratorij za gojenje konoplje ter zasegli 1300 sadik konoplje in opremo za pridelavo prepovedane droge. Glavno vlogo pri hidroponični pridelavi in kasnejši distribuciji konoplje na trg je tožilstvo pripisalo upokojenemu Nizozemcu, ki krivde na predobravnavnem naroku ni hotel priznati, medtem ko se je Ljubljčan odločil za takojšnje in nepreklicno priznanje, s tem pa si je izposloval milejšo, pogojno kazen leta dni zapora s preizkusno dobo treh let.

Nizozemca, ki je imel nekdanji hotel v najemu od januarja 2014, torej v nadaljevanju čaka klasično sojenje, na katerem pa bo tožilstvo ostalo brez dokaznega materiala, če bo sodnica Andrijana Ahačič prisluhnila predlogu Frenzove zagovornice Anke Kozamernik, da izloči večino dokazov, ki so jih zbrali kranjski kriminalisti

Prvoobtoženi Nizozemec Johannes Henrik Frenz krivde ni hotel priznati. / Foto: Gorazd Kavčič

in policisti. Odvetnica je namreč prepričana, da je bila hišna preiskava opravljena na podlagi nezakonito izdane sodne odredbe, zato je po njenem sodišče dolžno iz sodnega spisa izločiti prav vse dokaze, pridobljene v hišni preiskavi, po logiki sadeža zastrupljenega drevesa pa tudi vse ostale dokaze, ki so z njimi povezani.

Kozamernikova je navedla, da je preiskovalna sodnica sodno odredbo za hišno preiskavo izdala zgolj na podlagi uradnega zaznamka anonimnega vira, ki naj bi policiji javil, da naj bi v hotelu Gora v Podljubelju gojili konopljo, kar je premalo za hišno preiskavo. Policisti so sicer opravili

tudi poizvedbe o objektu in izvedeli, da ga ima od januarja v najemu Johannes Henrik Frenz, ki pripravlja vse potrebno za vnovični zagon hotela. Sumov po njenem mnenju zato niso mogli potrditi na podlagi podatkov o porabi električne energije, kakor so kriminalisti navedli v kazenski ovadbi, saj so od Elektra Gorenjska prejeli pojasnilo, da je poraba elektrike za poslovni objekt nizka in bolj ustreza porabi v gospodinjstvu. Gojenje konoplje so policisti utemeljevali tudi z ugotovitvami termovizije, ki je pokazala, da so kletni prostori toplejši od ostalega dela hotela, kar pa po mnenju odvetnice le dokazuje, da

se je v hotelu vršilo ogrevanje. Odvetnica je še opozorila, da so kriminalisti njeni stranki kršili tudi človekove pravice, saj so mu mobilni telefon zasegli na podlagi listine v slovenskem jeziku, ki je Nizozemec ob podpisu ni znal prebrati. Na podoben način naj bi kriminalisti prišli tudi do ključa glavnega vhoda v podljubeljski hotel.

Vodja kranjskega tožilstva Irena Kuzma ima sedaj osem dni časa za pripravo pisnega odgovora na predlog obrambe, nakar bo sodnica odločala o morebitni izločitvi dokazov in posledično tudi svoji izločitvi iz postopka, kot je tudi predlagala odvetnica Kozamernikova.

Nepravilnosti pri vodenju hotelov

Zaradi nepravilnosti pri izvajanju turistične dejavnosti v nekaterih bohinjskih hotelih so kranjski kriminalisti kazensko ovadili tri osebe.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski kriminalisti so več kot leto in pol preiskovali sume nepravilnosti pri izvajanju turistične dejavnosti v nekaterih hotelih na območju Bohinja ter na koncu zoper tri osebe podali več kazenskih ovadb zaradi domnevnih premoženjskih in gospodarskih kaznivih dejanj ter nezakonitosti s področja delovnega razmerja in socialne varnosti. Skupna premoženjska škoda, ki naj bi jo ovadeni med letoma 2010 in 2012 povzročili z nezakonitimi posli, znaša preko 750 tisoč evrov, povezana pa je z neizpolnjevanjem obveznosti do dobaviteljev, z neenakopravno obravnavo upnikov pri plačevanju dolgov, neplačevanjem

prispevkov z delovnega razmerja in plač zaposlenim, zaposlovanjem in delom na črno ter poneverbo in neplačevanjem davkov, so včeraj pojasnili na Policijski upravi Kranj. Po neuradnih podatkih so kriminalistično preiskavo vodili zaradi dogajanj v bohinjskih hotelih v lasti Zmaga Pačnika.

Kriminalisti so v preiskavi ugotovili, da je turistična družba iz Bohinja v letu 2010 pridobila pravico do uporabe nekaterih bohinjskih hotelskih kompleksov, ki so pri tekočem poslovanju kmalu začeli ustvarjati izgubo in povzročati dolg do dobaviteljev in zaposlenih. Prvoosumljeni naj bi v tem času kršil tudi predpise o zaposlitvi, saj več delavcev ni prijavil za ustrezno

zavarovanje in ni izpolnjeval obveznosti iz delovnega razmerja, pojasnjujejo kriminalisti.

Zaradi težav s tekočim poslovanjem turistične družbe je prvoosumljeni s soglasjem najemodajalca ustanovil podjetje za upravljanje in vodenje, preko katerega je še naprej vodil hotele. To podjetje je prevzelo vse dolgove iz prvega najema in se zavezalo, da jih bo v roku poplačalo, kar se ni zgodilo. Prav tako naj bi osumljeni nadaljeval kršenje predpisov o zaposlitvi, zaposloval na črno, nezakonito pa naj bi si prilastil za več kot 270 tisoč evrov sredstev iz poslovanja družbe. Njegovo podjetje v istem letu tudi ni oddalo obračuna davka od dohodka pravnih oseb, niti davka

ni plačalo. Na ta način se je izognila plačilu še okrog 75 tisoč evrov davčnih obveznosti, so sporočili s PU Kranj.

Poslovanje je nadziral najemodajalec, kjer pa z njegove strani postavljena oseba dolgov upnikov ni obravnavala enakopravno, saj je vse finančne prilive turistične družbe preusmerjala samo na njegovo podjetje, medtem ko ostalih dolgov ni plačevala. Vsi trije ovadeni so zato osumljeni tudi poslovnih goljufij.

Poslovna goljufija se kaznuje z zaporom do petih let, poneverba z zaporom do treh let, davčna zatajitev z zaporom od enega do osmih let, zaposlovanje na črno in kršitev temeljnih pravic delavcev z denarno kaznijo ali zaporom do enega leta.

POSLOVNI GLAS

Podpora podjetnikom začetnikom

V regionalnem podjetniškem inkubatorju smart:up, ki deluje v okviru tehnološkega parka v Kranju, bodo podjetnikom začetnikom nudili vso podporo, ki jo potrebujejo za uspešen vstop v podjetništvo.

SIMON ŠUBIČ

Kranj – V Tehnološkem parku Kranj, ki deluje na območju kompleksa Iskratela na Laborah v Kranju, so v sredo odprli Regionalni podjetniški inkubator smart:up. Vodja tehnološkega parka Domen Bole je ob tej priložnosti pojasnil, da je namen njihovega inkubatorja podpora podjetnikom začetnikom in svobodnjakom v regiji: »Ponujamo jim v prvi vrsti skupni prostor za ustvarjanje, druženje in skupno delo, hkrati pa izvajamo tudi celovit program izobraževanja, delavnic, veščin in svetovanj, torej vse, kar začetnikom pomaga, da dejansko uspejo v podjetništvu.«

Tehnološki park Kranj je po Boletovih besedah v treh letih iz zapuščene industrijske cone na Laborah zrasel v najmodernejši in drugi največji tehnološki park v državi, v katerem je trenutno 44 podjetij, od tega jih 22 deluje manj kot tri leta. »Od samega začetka tehnološkega parka stalno preizkušamo in razvijamo različne oblike podjetniške podpore. Skozi

Vodja Tehnološkega parka Kranj Domen Bole v inkubatorjevem coworking prostoru / Foto: Primož Pičulin

čas smo opazili, da se mladi ustrašijo termina start up, ki ga avtomatično povezujejo z najvišjo tehnologijo, in zato niti ne pridejo potrkati na naša vrata. Tudi z nazivom inkubator bi radi jasno sporočili, da podpiramo mala podjetja, svobodnjake in podjetja v nastajanju,« poudarja Bole. V okviru inkubatorja smart:up so tako po meri mladih uporabnikov uredili coworking oziroma sodelovni prostor, v katerem

je dvajset deljenih delovnih mest, lounge (bivalni) prostor, ločen prostor za delovno skupino, brezplačen internet in souporabo skupnih prostorov, akumulacijo znanja iz različnih panog in stimulatívno delovno okolje. Do konca leta so njihove storitve za uporabnike brezplačne, v tem času pa bodo podprli dvajset novih podjetij, izvedli dvajset podjetniških dogodkov in uredili večnamenski prostor, začeli bodo

tudi urejati zaprte pisarne, je še napovedal Bole.

Inkubatorja se je razveselila tudi članica Tehnološkega parka Kranj Katarina Lotrič: »Kranj rabi nekaj, kjer se svobodnjaki lahko med seboj podružimo in izmenjamo izkušnje, ideje, mnenja. Veselim se sodela kot tudi podpornih vsebin. Če stopimo skupaj, bo vsakemu malo lažje.« Lotričeva je sicer del mlade podjetniške skupine, ki je je razvila in na trg spravila mobilno iOS aplikacijo, ki je bila izpostavljena pod Best New Apps (najboljše nove aplikacije) v kar 47 državah. V Tehnološkem parku Kranj se sicer lahko pohvalijo še z nekaterimi drugimi izstopajočimi dosežki. Eno od tukajšnjih podjetij je bilo tako proglašeno za evropski finančni startup leta, drugo je razvilo mobilni portal s 13 milijoni uporabnikov v Južni Ameriki, v svoji sredini imajo tudi mlado podjetnico leta. Tehnološki park Kranj ima najvišji status podpornega okolja in je polnopravni član svetovnega združenja tehnoloških parkov.

Bo Elan prodan do konca oktobra?

Ministrstvo za finance je v Bruselj poslalo pismo, v katerem med drugim piše, da bo do konca oktobra znano, ali bo prodaja Elana uspešna.

URŠA PETERNEL

Begunje – Na Evropski komisiji v Bruslju so že prejeli odgovor našega ministrstva za finance glede izvršitve sklepa komisije o izterjavi domnevno nedovoljene državne pomoči od družbe Elan. Kot so nam povedali na ministrstvu, so v pismu dodatno pojasnili potek prodajnega postopka Elana. »Ta še vedno poteka, saj se prodajalci trenutno pogajajo s potencialnimi investitorji. Komisiji je bil podrobno predstavljen tudi celoten postopek prodaje od 15. 7. 2013 dalje, s čimer

se dokazuje, da je bil postopek odprt in transparenten ter usmerjen k cilju prodaje družbe Elan ter hkratnemu vračilu pomoči,« so zapisali. »Ugotovljeno je bilo, da bo predvidoma do konca meseca oktobra znano, ali bo prodaja družbe Elan kateremu izmed navedenih investitorjev uspešna. Glede na dejstvo, da so investitorji večinoma tudi že izvedli skrbni pregled, lahko realno pride do zaključka transakcije do konca leta 2014 in posledično tudi do vračila pomoči,« so še zatrdili na ministrstvu v pismu Evropski komisiji.

Sodišče ni sprejelo odločitve glede T-2

Ljubljana – Okrožno sodišče v Ljubljani je v sredo opravilo narok za začetek stečajnega postopka T-2, ni pa sprejelo odločitve. Stečaj predlaga Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB), ki je od Nove KBM in NLB prevzela za okoli 90 milijonov evrov terjatev do T-2. V DUTB ugotavljajo, da T-2 ne izpolnjuje obveznosti v postopku prisilne poravnave in ne dosega ciljev iz načrta prestrukturiranja, ob tem pa so prepričani, da bi stečaj omogočil enakopravno poplačilo upnikov. V T-2 menijo, da za stečaj ni razlogov.

Podjetniški inkubator v Škofji Loki

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – V Škofji Loki je začel delovati podjetniški inkubator Lokomotiva, kjer si mladi na začetku podjetniške poti lahko pridobijo dodatna znanja in pomoč, uspešni podjetniki pa bodo začetnikom nudili brezplačno mentorstvo. Poleg tega bo Lokomotiva, ki deluje v prostorih nekdanje SDK na

Mestnem trgu, tudi coworking (so-delavni) center, ki ponuja delovne prostore vsem tistim, ki še nimajo lastnih in vidijo koristi v sodelu z drugimi, ki prav tako šele ustvarjajo poslovno pot. Ta teden je coworking v Sloveniji predstavil Luka Piškorič, soustanovitelj coworking centra Poligon v Ljubljani in pobudnik iniciative Slovenija Coworking.

O prednostih in izzivih coworkinga v Sloveniji je Ločanom ta teden predaval Luka Piškorič. / Foto: Gorazd Kavčič

Jesenski sejem v Celovcu

Največji potrošniški sejem v Avstriji poteka pod motom „pet tem v petih dneh“.

Celovski sejem poteka letos od 17. do 21. septembra. Osnovne teme so gradnja in energija, stanovanjska oprema, moda, domače živali in kulinarika Alpe-Jadran. Zabaviščni park Gaudepark pa bo tokrat odprt že 12. septembra. Zelo velik magnet za publiko pa bo v soboto in nedeljo tudi tekmovanje Hoilympics, kjer se bodo pomerili najmočnejši v različnih panogah. To je največje tovrstno tekmovanje na avstrijskem Koroškem. Navzoč bo tudi najmočnejši Korošec in udeležene svetovnega prvenstva v panogi Strongman Sport Martin Hoi. Udeleženci tekmovanja se bodo pomerili v številnih disciplinah, kot na primer v nošenju skale in vleki avtobusa.

Posebne akcije, atrakcije in točen program prireditve najdete tudi na spletni strani www.kaerntnermessen.at.

KÄRNTNER MESSEN
KLAGENFURT

Jesenski sejem

največji nakupovalni sejem južne Avstrije

17.-21. sept.

5 DNI 5 TEM

★
Velik zabaviščni park
★

KULINARIKA
ALPE-JADRAN

STANOVANJSKA
OPREMA

HIŠNI LJUBLJENČKI

MODA IN
ŽIVLJENJSKI SLOG

GRADNJA IN ENERGIJA

SEJMIŠČE CELOVEC www.kaerntnermessen.at

ZNIŽANA VSTOPNINA

Ta kupon oddajte na sejmski blagajni. Cena vstopnice namesto 7 samo 3 evre na osebo. Kupon velja za 2 osebi!

Velja od 18. do 21. septembra 2014.

€ 3,-

Priznanje za Demšarjeve

CVETO ZAPLOTNIK

Martinj Vrh – Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in ČZD Kmečki glas sta pred nedavnim razglasili rezultate devetnajste akcije S kmetije za Vas, s katero spodbujata domiselnost pri trženju kmetijskih pridelkov, izdelkov in storitev. Komisija je obiskala vseh osem prijavljenih kmetij, pri tem pa je ocenjevala označenost in urejenost dostopa do kmetije ter njeno celostno podobo, urejenost prodajnega in degustacijskega prostora, način neposredne prodaje, pestrost in izvirnost ponudbe, prepoznavnost izdelkov, embalažo, komuniciranje s potrošniki in javnostjo, način pospeševanja prodaje ... Najvišje, zlato priznanje je prejela turistična kmetija Malovščevce iz Vitovelj pri Šempasu, bronasto

Janez Benedičič

priznanje pa je dobila tudi kmetija Pr Demšarju iz Martinj Vrha, na kateri gospodarja dr. Janez Benedičič, javnosti znan predvsem kot inovativni mladi kmet. Janez je iz krmnega obroka izločil silažo, t. i. seno mleko pa trži preko lastne avtomatske tržnice, v kateri pa ponuja tudi visoko kakovostne izdelke okoljskih kmetij.

Odkupne cene mleka

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarnice julija za mleko, dostavljeno v mlekarno, s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačale v povprečju 34,93 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 64 centov ali za 1,8 odstotka manj kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo

4,07 odstotka maščobe in 3,27 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 36,41 evra in je bila za 68 ali za 1,83 odstotka nižja kot junija. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 31,44 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 34,27 evra.

Odkupna cena (v EUR/100 kg) za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin (standardna) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

Mesec	Cena mlekarn		Cena odkupovalcev	
	*standardna	*dejanska	*standardna	*dejanska
Januar 2013	30,82	32,48	26,71	30,76
Decembar 2013	36,23	38,36	31,06	36,12
Januar 2014	36,75	38,87	32,61	37,22
Februar 2014	36,99	39,20	32,69	37,29
Marec 2014	36,84	38,96	32,75	36,99
April 2014	36,85	38,77	32,65	36,56
Maj 2014	36,40	38,18	32,05	35,61
Junij 2014	35,57	37,09	31,60	34,67
Julij 2014	34,93	36,41	31,44	34,27

Tretji Savin zadružni dan

Lesce – Kmetijsko gozdarska zadruga Sava Lesce bo jutri, v soboto, v sodelovanju z Zvezo kmetov Slovenije in Društvom žensk dežele občine Radovljica pripravila tretji zadružni dan. Na parkirišču pred upravno stavbo bodo tržnica s ponudbo pridelkov in izdelkov kmetij z dopolnilno dejavnostjo ter razstavi ročnih del in fotografij, možno si bo ogledati sadovnjak Resje in razstavo jabolk ter poskusiti pražen krompir in jedi iz jabolk, zanimiv bo tudi kulturni program. V okviru zadružnega dne bodo na posestvu Poljče odprli novozgrajeni hlev.

Velik uspeh gorenjskih koscev

Police pri Cerknem – Društvo koscev in kosic Slovenije in krajanji vasi Police v občini Cerknem so v nedeljo organizirali tretjo tekmo državnega prvenstva v ročni košnji za pokal Primorske. Nastopilo je 46 tekmovalcev. Velik uspeh so dosegli gorenjski tekmovalci. V kraljevi disciplini je zmagal Jože Oblak iz Zaloga pri Goričah, drugi je bil Tomaž Oblak z Jame, med seniorji pa je tretje mesto osvojil Lojze Križnar s Štefanje Gore. Zadnja tekma državnega prvenstva bo predvidoma konec septembra na Jami.

Strela pobila trop gamsov

Strela je letos poleti na severni strani Kokrske Kočne pobila šest gamsov. Njihova trupla je našel alpinist in lovski čuvaj Davo Karničar.

CVETO ZAPLOTNIK

Zgornje Jezersko – Strela je letos poleti nad t. i. Povnovo dolino na severni strani gornjega masiva Kokrske Kočne, to je na visokogorskem, neobljudenem območju, ki že stoletja velja za »svet gamsov«, udarila v trop gamsov. Ko je znani alpinist ter lovec in lovski čuvaj v jezerski lovski družini Davo Karničar 11. avgusta letos lazil po tem območju, je naletel na šest gamsovih trupel – na dve kozi, stari šest do sedem let, ter po dva še doječa in dva starejša mladiča. Ožgana koža in razmetana trupla so potrdila, da je bila to posledica udara strele. Ker so trupla že močno zaudarjala, je Davo pobral in snel roglice z gamsovih glav in naredil nekaj fotografij, natančnejšo analizo roglice pa je opravil v dolini. Davo je eden redkih lovcev, ki je usposobljen za gibanje v nevarnem

Foto: Franc Ekar

Davo z rogovi gamsov pred svojim gorniškim centrom

gorskem svetu, kjer se zadržujejo gamsi. V primerih, ko uplenjen ali zastreljen gams obstane v strmini oz. steni, ki je za »navadne smrtnike« nedostopna, za pomoč zaprosijo Dava. Na Jezerskem pravijo, da takšne pomoči še nikoli ni odklonil.

Franc Ekar, nekdanji dolgoletni predsednik Lovske družine Jezersko, se ob tem dogodku sprašuje, zakaj se gamsi ob nevihtih niso pravočasno umaknili na varno (so bili morda prepoznani in za iskanje varnega zavetja ni bilo več

časa), kako realni so državni lovskoupravljavski načrti, ko pa vendarle ni natančno znano, koliko divjadi pogine zaradi udara strele, snežnih plazov in drugih

Marsikateri gams konča tudi v snežnem plazu, pri tem pa v lovski kroniki izstopa dogodek iz leta 1953, ko so v Suhem dolu nad Suhadolnikom v Kokri spomladi našli v skopnelem snežnem plazu ostanke petnajstih gamsov.

nesreč, zakaj je zakonodaja o lovu in lovstvu enaka za vsa območja v Sloveniji ne glede na velike razlike med območji, in zakaj v zakonodaji ni posebej urejen gorski lov, ki od lovcev zahteva dodatno usposobljenost in opremljenost.

Foto: Davo Karničar

Mesto, kjer je Davo našel šest gamsov.

Foto: Davo Karničar

Eden od gamsov, ki je poginil zaradi udara strele.

Pet evrov na čebeljo družino

Čebelarjem, ki so utrpeli škodo zaradi slabega vremena, bo država namenila pet evrov na čebeljo družino.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih Kmetijskega inštituta Slovenije in Službe za napoved medenja pri Čebelarji Slovenije so čebelarji letos zaradi neugodnih vremenskih razmer pridelali okrog 1530 ton manj medu kot v običajni letini, povprečni donos medičine pa je presegel le sedem kilogramov in je bil kar petkrat manjši kot lani.

Vlada se je v takšnih okoliščinah odločila pomagati čebelarjem. Tako je pred kratkim spremenila uredbo o pomoči ob nepredvidljivih dogodkih v kmetijstvu, na podlagi katere bodo čebelarji z najmanj dvajsetimi čebeljimi družinami prejeli pet

Vrsta medu	Običajna letina	Letina 2014
Akacijev med	666 ton	70 ton
Smrekov in javorjev med	160 ton	20 ton
Cvetlični med	554 ton	80 ton
Hojev med	120 ton	100 ton
Lipov in kostanjev med	500 ton	200 ton
Skupaj	2000 ton	470 ton

evrov pomoči na družino oz. skupno nekaj manj kot 477 tisoč evrov. Po podatkih centralnega registra čebelnjakov bo do pomoči upravičenih okrog 2200 čebelarjev, ki imajo skupno okrog 95 tisoč čebeljih družin, vendar le tisti, ki so do 30. junija sporočili število družin. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje bo predvidoma

danes, v petek, objavilo javni razpis za dodelitev finančne pomoči. Rok za oddajo vloge bo začel teči peti dan po objavi razpisa.

Čebelarji so poleg bistveno manjše pridelave medu utrpeli škodo tudi zaradi večje porabe sladkorja, poslabšalo pa se je tudi zdravstvenostanje čebeljih družin. Veterinarji tako že opažajo

večji obseg z varozo napačenih družin. Na Nacionalnem veterinarskem inštitutu so zato pripravili enotni program zimskega zatiranja varoze, ki vključuje stroške za nakup zdravila z učinkovino oksalna kislina in stroške za razdelitev zdravila med čebelarje, na ministrstvu za kmetijstvo in okolje pa uredbo o pomoči čebelarjem za izvedbo zatiranja. Ko je Svet za čebelarstvo pri ministrstvu na ponedeljkovi seji obravnaval predlog uredbe, je ministru predlagal, da ukrepa letos ne izvede, če zaradi postopka sprejemanja uredbe in izvedbe javnega naročila ne more zagotoviti zdravila do 15. novembra.

Skupaj do cenejše energije

Zveza potrošnikov Slovenije pripravlja skupinski nakup elektrike in plina, s katerim želi potrošnikom zagotoviti čim več prihrankov. Dobavitelji energije opozarjajo, da ni vse tako lepo, kot se sliši.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Zveza potrošnikov Slovenije (ZPS) v okviru kampanje Zamenjaj in prihrani vabi potrošnike k skupinskemu nakupu elektrike in plina, s katerim bi dosegli čim boljše ponudbo, brez skritih stroškov in vezave. Po besedah predsednice ZPS Brede Kutin namreč zadnji podatki o gibanju cen potrjujejo vtis, da potrošniki za elektriko in plin plačajo preveč. »Čeprav so se cene elektrike v Sloveniji zniževale, so se tiste, ki veljajo za podjetja, znižale občutno bolj kot tiste, ki veljajo za potrošnike,« navaja.

Zamenjava dobavitelja energije v okviru kampanje Zamenjaj in prihrani je preprosta, brezplačna in nezavezujoča, poudarjajo v ZPS. Sodelovanje v kampanji pa je omogočeno vsem potrošnikom, ki so gospodinjstvi odjemalci električne energije in zemeljskega plina na območju Slovenije, in ne le članom ZPS. Namen akcije je po besedah Kutinove poleg zagotavljanja boljše ponudbe energije tudi okrepitev konkurence na trgu. Več potrošnikov bo, večja bo njihova pogajalska moč in večje prihranke bodo lahko dosegli, poudarjajo v ZPS.

Potrošniki se morajo za sodelovanje v kampanji do 15. oktobra prijaviti na spletni strani www.ZAMENJAJINPRIHRANI.si in ob tem izpolniti še obrazec s podatki za izračun. Naslednji dan,

Zveza potrošnikov Slovenije želi s skupinskim nakupom gospodinjstvom zmanjšati stroške za energijo. / Foto: Gorazd Kavčič

16. oktobra, bo potekala licitacija za najbolj ugodno ceno elektrike in plina, na kateri bodo sodelovali ponudniki, ki se bodo strinjali s pogoji skupinskega nakupa (npr. navzgor omejena cena za 12 mesecev, nobenih sankcij za odstop od pogodbe ali skritih stroškov, pravočasno obvestilo o ceni po poteku 12 mesecev). Na ZPS bodo potem naredili izračune prihrankov, končna ponudba pa bo znana v drugi polovici novembra.

Kolektivni nakup energije ni novost v evropskem prostoru, saj je po besedah direktorice Evropske potrošniške organizacije Monique Goyens v dosedanjih devetih kolektivnih nakupih energije, ki so jih organizirale

potrošniške organizacije v nekaterih evropskih državah, skoraj tri milijone potrošnikov prihranilo že preko 135 milijonov evrov.

Populistične obljube?

In kako na akcijo ZPS gledajo pri dveh pomembnih gorenjskih prodajalcih energije? V kranjskem dobavitelju zemeljskega plina Domplanu opozarjajo, da je trditve ZPS o večjem znižanju cen energije za gospodarstvo kot za gospodinjstva v zadnjem obdobju dokaj splošna, njen namen pa da je zainteresirati čim večje število gospodinjstev odjemalcev za sodelovanje v akciji. »Ali je tako tudi v resnici, bo pokazala akcija sama,«

pravi Andrej Krč, vodja enote Energetika, ki poudarja, da je pri Domplanu cena zemeljskega plina za gospodinjstva in male poslovne odjemalce enotna. Ali bodo sodelovali na oktobrski licitaciji, se še niso odločili.

V Elektru Gorenjska Prodaja, ki bo verjetno sodeloval na licitaciji, načeloma podpirajo kampanjo skupinskega nakupa, ki ima lahko določene koristi za odjemalce električne energije. A, kot poudarjajo, pridobivanje odjemalcev k sodelovanju v skupinskem nakupu »temelji predvsem na populističnih obljubah«, zato se sprašujejo, kdo bo imel več koristi od te kampanje – gospodinjstva ali organizator (ZPS), ki bo za vsakega odjemalca zahteval visoko provizijo. Ob tem poudarjajo, da bo kampanja vplivala le na nižjo ceno same električne energije, ne pa tudi na ostale postavke na računu. »Cene električne energije so se v zadnjih nekaj letih že tako precej znižale in na položnici za elektriko predstavljajo komaj še tretjino vseh stroškov,« so razložili v Elektru Gorenjska Prodaja, kjer so samo v zadnjem letu ceno električne energije gospodinjstvom odjemalcem znižali za šest odstotkov. Vse ostalo so stroški dajatev, ki jih določa država, kot so omrežnina, prispevki, trošarina in davki, na katere kampanja skupinskega nakupa ne bo imela vpliva, še opozarjajo.

Brezposelnost najbolj upadla na Gorenjskem

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Avgusta je zmanjšanje števila registriranih brezposelnih že običajno, vendar pa je bil letos upad večji kot v enakem lanskem mesecu. Po podatkih Zavoda za zaposlovanje je bilo tako ob koncu prejšnjega meseca v Sloveniji 114.784 brezposelnih, kar je 1,2 odstotka manj kot julija letos in 1,6 odstotka manj kot avgusta lani. Na Zavod se je avgusta na novo prijavilo 5581 brezposelnih, iz evidence brezposelnih pa se je odjavilo 6996 ljudi, od tega se jih je 4254 samozaposlilo.

V primerjavi z julijem se je avgusta brezposelnost zmanjšala v vseh območnih službah (OS) Zavoda, razen v OS Novo mesto. Najbolj je upadla na območju OS Kranj, kjer se je zmanjšala za 2,2 odstotka, v primerjavi z lanskim avgustom pa je bila nižja za 6,4 odstotka. Na Gorenjskem je bilo ob koncu avgusta 7657 brezposelnih, še decembra pa jih je bilo 9053. Najbolj se je v primerjavi s koncem lanskega leta število zmanjšalo na območju Urada za delo (UD) Radovljica (za 20,5 odstotka), najmanj pa na območju UD Tržič (10,3).

Število registriranih brezposelnih na območju Območne službe (OS) Kranj in njenih uradov za delo (UD)

OS/UD	8/2013	12/2013	7/2014	8/2014
OS Kranj	8182	9053	7833	7657
UD Jesenice	1314	1554	1312	1274
UD Kranj	3653	3928	3444	3343
UD Radovljica	1203	1430	1165	1137
UD Škofja Loka	1292	1387	1240	1227
UD Tržič	720	754	672	676

Hranilnica Lon s poslovalnico tudi v Rušah

Kranj – Hranilnica Lon je avgusta končala pogajanja s Probanko, ki je v postopku nadzorovanega prenehanja poslovanja, in sklenila posel, s katerim je prevzela njeno poslovalnico v Rušah, ki je v ponedeljek že odprla vrata. Kot so ob tem povedali v Lonu, odločitev za prevzem poslovalnice v Rušah, kar je sicer že njihova petnajsta poslovalnica v Sloveniji, izhaja iz dolgoročne poslovne politike, ki je usmerjena v nadaljnjo rast in širjenje poslovanja tako po obsegu kot teritorialno. Lon je v Rušah prevzel obstoječo ekipo bančnih svetovalcev, vsem novim strankam pa je ponudil različne ugodnosti, med njimi brezplačno vodenje osebnega računa in brezplačno dvigovanje denarja na vseh bankomatih.

Zbrali manj premije, a povečali dobiček

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – »Poslovanje Skupine Triglav in matične družbe Zavarovalnice Triglav je bilo kljub neugodnim pogojem in izrednim škodnim dogodkom v prvem polletju dobro, napovedi pa kažejo, da bodo razmere na trgih, kjer poslujemo, še naprej negotove. Z različnimi ukrepi se bomo še naprej prizadevali za ublažitev pritiskov na premijo, za utrjevanje vodilne vloge na slovenskem trgu in krepitev položaja na naših ciljnih trgih,« je ob objavi polletnih rezultatov dejal Andrej Slapar, predsednik uprave Zavarovalnice Triglav.

Skupina Triglav je v prvi polovici leta ustvarila 56,3

milijona evrov čistega dobička ali dobrih 23 odstotkov več kot v primerljivem lanskem obdobju, matična družba pa za 42,9 milijona evrov, kar je 14 odstotkov več kot lani. Skupina je letos glede na lansko prvo polletje rahlo povečala vodilni položaj na slovenskem trgu. Pri zbrani premiji so beležili rahel padec: skupina jo je obračunala za 487,8 milijona evrov ali 1,7 odstotka manj kot v enakem lanskem obdobju, matična družba pa za 335,8 milijona evrov ali 2,3 odstotka manj. Kar zadeva zneske škod, so jih v skupini v prvem polletju obračunali 295,7 milijona evrov (8,4 odstotka manj kot lani), v matični družbi pa 197,2 milijona evrov (9,3 odstotka manj).

ZMAGUJTE S HYPO EKIPO IN STANOVANJSKIM KREDITOM

Odigrajte tekmo življenja z dobo odplačevanja kredita tudi **do 30 let** in možnostjo, da kredit odplačuje več družinskih članov hkrati. V Hypu prihranite, saj vam notarske storitve podarimo.

S HYPO EKIPO V LONDON Do 30. oktobra 2014 sodelujte v nagradni igri in odpotujte s slovensko nogometno reprezentanco v London, na ogled kvalifikacijske tekme za EURO 2016, **Anglija : Slovenija**, 15. novembra 2014.

GENERALNI SPONZOR
HYPO ALPE ADRIA
VAŠI. Z VAMI. ZA VAS.

S HYPO EKIPO V LONDON
Sodeluj na www.hypoekipa.si!

Srečanje starejših občanov

SAMO LESJAK

Šenčur – V Domu krajanov v Šenčurju je tamkajšnje Društvo upokojencev organiziralo tradicionalno srečanje njihovih članic in članov, starejših od 77 let. Zadnja leta na srečanje vabijo tudi zakonske pare, ki so poročeni 55 ali več let – tokrat je bilo takšnih parov osem. Po maši se je srečanje nadaljevalo v Domu krajanov s kulturnim programom, ki ga je povezovala Slavica Bučan. Nastopil je društveni Mešani pevski zbor pod vodstvom zborovodkinje Nade Krajncan, predstavila se je pesnica in pisateljica Olga Kepic, ansambel Jurijevi godci pa je

na plesišče pritegnil marsikateri par. Pomembno je, da so prostovoljci društva v okviru projekta Starejši za starejše stalno v stiku s člani ter so v oporo tistim, ki so potrebni pomoči. Društvo je zelo aktivno tako na področju kulturnih dejavnosti kakor tudi športnih aktivnosti, organizirajo izlete, gorske pohode »Zajeti želimo čimveč ljudi, zato si s širitvijo palete aktivnosti prizadevamo v društvo včlaniti mlajše upokojence. Pri vsem tem je v veliko pomoč Občina Šenčur, katere sodelovanja si želimo tudi ob reševanju prostorske problematike društva,« je ob srečanju dejal predsednik društva Ciril Sitar.

Predsednik Društva upokojencev Šenčur Ciril Sitar (na desni) v družbi zakoncev Ivana in Amalije Rebernik, ki sta poročena že več kot 55 let. / Foto: Samo Lesjak

Skozi čopič se zrcali njeno srce

Članica likovne sekcije Kulturnega društva Dobrava Naklo Dana Šemrov se predstavlja s prvo samostojno likovno razstavo.

SUZANA P. KOVAČIČ

Duplje – Odprtje slikarske razstave Dane Šemrov s kulturnim programom je bilo v petek v Vogvarjevi hiši – Razstavišču na podu v Dupljah. Na ogled je izbor njenih del na platnu od leta 2006 do danes; iz slik žari njena iskrena ljubezen do domačega, naj si bo to z motivom iz Radovne, ali dvoriščem Poličarjeve Štefke na Polici in gospodom petelinom. Cvetlični motivi pa kar vabijo, da bi jih zaznali tudi z vonjem. Zadnje delo, ki sklene razstavnici krog, je akt, poseben izziv za avtoričin »zapis« čopiča.

Dana Šemrov je doma iz Naklega, rojena v družini Šubic, širše znani slikarski rodbini. Njena mama je Lucija Šubic, ki se z likovno umetnostjo ukvarja že sedemdeset let in jo je na razstavi najbolj navdušila hčerina slika starih predmetov z motivom petrolejke v ospredju. »Pri nas doma se je vedno risalo, izdelovalo

Dana Šemrov v sredini, ob njej hčerka Lea, vnuka Gašper in Urh ter mama Lucija.

izdelke iz lesa in pelo,« se spominja Dana, njeni sokrajani pa se Dane spominjajo kot izjemne cvetličarke. V Naklem je imela cvetličarno, kjer je prišel do izraza njen smisel za oblikovanje. »Celih petindvajset let sem izdelovala pušeljce,« je ponazorila. Tudi razstavi prostor v Vogvarjevi hiši je avtorica popestrila s cvetličnimi aranžmaji iz domačega

vrtu, ročno okrašenimi svečami in voščilnicami, panjskimi končnicami ter motivi na »naravni kamen z značajem«, kot tudi pravijo skrilarcu. »Uspelo nam je »zmitati« Vogvarjevo hišo in prav vsaka razstava je nekaj posebnega. Letos smo pod okriljem Kulturno turističnega društva (KTD) pod Krivo jelko v Dupljah imeli kar sedemnajst

razstav, ki jih bomo sklenili z ex-temporom mladih,« je povedal Ivan Meglič, predsednik KTD pod Krivo jelko, in dodal, da bodo z najmanj takim tempom nadaljevali tudi v prihodnjem letu. Razstava likovnih del Dane Šemrov bo odprta do konca meseca, za ogled pa povprašajte pri sosednji hiši ali v Graščini Duplje.

Gala večerja Z roko v roki do lepšega jutri

Bled – Mednarodna organizacija Chefs Without Borders in Kuharska akademija Slovenije s partnerji dogodka (World Association of Chefs Societies, Grand Hotel Toplice in Rotary Slovenija – District 1912) vabita vse dobrotnike in prijatelje, ki želijo prispevati v dobrodelne namene, na gala dobrodelno večerjo Z roko v roki do lepšega jutri, ki bo v torek, 16. septembra, ob 20. uri v Grand Hotelu Toplice na Bledu. Večerjo bodo pripravili svetovno znani šefi kulinarike, zbrana sredstva pa bodo namenili za nakup prilagojene invalidske opreme za počitniški dom, ki ga na Debelem rtiču gradi Center za usposabljanje, delo in varstvo Dolfke Boštjančič iz Drage. Večerja bo popestrjena s kulturno-umetniškim programom, kjer bo ob ostalih sodelujočih nastopila tudi pevka Manca Izmajlova, in dražbo. Častni pokrovitelj dogodka je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor.

Študentje vabijo v svoje vrste

Kranj – Pri Klubu študentov Kranj (KŠK) tudi letos organizirajo akcijo včlanjevanja in podaljšanje članstva. Projekt (P)ostani KŠK-jevec se je začel 8. septembra in bo trajal vse do 17. oktobra, včlaniti pa se je mogoče na informacijski točki kluba študentov in na šolah. Ob včlanitvi bo potekal tudi srečelov, na stojnicah pa bo možno izvedeti tudi marsikaj o ugodnostih in projektih KŠK.

35. jubilej ansambla GAŠPERJI
100. jubilej rojstva FRANCA KORENA

PRELEPA
GORENJSKA

ŠPORTNA DVORANA KOMENDA

SOBOTA, 20. SEPTEMBER ob 19. uri

GG | POČITNICE // od četrta, 25. septembra, do nedelje, 28. septembra 2014

Štiridnevno uživanje v Termah Dobrna

Zakaj se bi družili samo na enodnevnih izletih, ko se imamo skupaj lahko lepo tudi več dni? Za vas smo pripravili ugodno ponudbo, ki zajema bivanje v depandansi Vila Higiea s 4 zvezdicami. Higiea je boginja zdravilstva in v skrbi za zdravje in dobro počutje so opremljene tudi sobe. Jutra po zajtrkih bomo začeli z gimnastiko pod vodstvom fizioterapevta, jih nadaljevali z animacijskim programom in vodeno vodno aerobiko, saj se bomo v bazenih z zdravilno termalno vodo lahko kopalni neomejeno. En dan se bomo skupaj odpravili na pohod po Anini poti, naslednji dan po Loški poti in spoznali zgodovino Dobrne. Da nam niti minutko ne bo dolgčas, bo poskrbel brezplačen dostop do interneta, v petek in soboto pa se bomo po večerji dobili v kavarni hotela Vita in se zavrteli ob živi plesni glasbi.

Dobimo se v četrtek ob 10.30 na AP v Škofji Loki, ob 10.50 na AP pred Creino ter ob 11. uri na AP na Primskovem pred Mercator centrom. Proti domu se bomo v nedeljo odpravili okoli 11. ure, po zajtrku in dnevurnem kopanju. Prihod v Kranj okoli 13. ure, v Škofjo Loko 20 minut kasneje.

Cena izleta je 125 EUR

Cena vključuje: prevoz, trikrat nočitev, trikrat polpenzion, kopanje, gimnastiko, animacijo, vodno aerobiko, brezplačni dostop do interneta, vodene pohode, živo plesno glasbo, nezgodno zavarovanje.

Organizator počitnic je TA Odisej.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št.: 04/201 42 41, se na Gorenjskem glasu, na Bleiweisovi 4 v Kranju oglasite osebno vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure ali pišite na: narocnine@g-glas.si.

Če boste izlet odpovedali kasneje kot tri delovne dni pred odhodom, se zaračunajo stroški prevoza.

Gorenjski Glas

Si pripravljena na izdelavo najbolj zakon in zabavnega nakita vseh časov? Samo nekaj preprostimi orodji in vzorci lahko ustvariš lepe barvne in super modne zaplestnice, ogrlice, prstane, uhane, pasove v le nekaj minutah.

V knjigi boste našli: ustvarjalne namige, trike in navodila. Jasne in nedvoumne vzorce za statve ter barvne kombinacije za prav vsak slog.

10
EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Odškodnino za izbrisane bo podarila

Pred kratkim je Brigita Eling B prejela odločbo o odškodnini, ki ji pripada za dve leti in dva meseca, ko je bila izbrisana. Ob tem je znova podoživela, kaj je morala prestajati kot oseba brez stalnega bivališča in brez slovenskega državljanstva, čeprav je bila rojena v Sloveniji in je vsa leta živela na istem naslovu.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Februarja 1992 je Ministrstvo za notranje zadeve skupino zakonitih prebivalcev Republike Slovenije izbrisalo iz registra stalnih prebivalcev in prestavilo v seznam tujcev. Skupno število izbrisanih je 25.671. Med njimi je bila tudi Brigita Eling B. Da so jo izbrisali iz registra stalnih prebivalcev Slovenije, danes pripisuje dejstvu, da je bilo v njenem rojstnem listu opredeljeno le jugoslovansko državljanstvo, rubrika o narodnosti pa je ostala prazna, ker se je pač rodila v mešanem zakonu. Ker je rojena v Sloveniji in je ves čas živela na naslovu v Spodnjih Bitnjah, poleg tega pa težav z državljanstvom niso imeli niti njeni straši, si leta 1992 ni mislila, da bi morala izrecno prositi za slovensko državljanstvo. A so ji očitno dali napačne informacije in se je znašla med izbrisanimi.

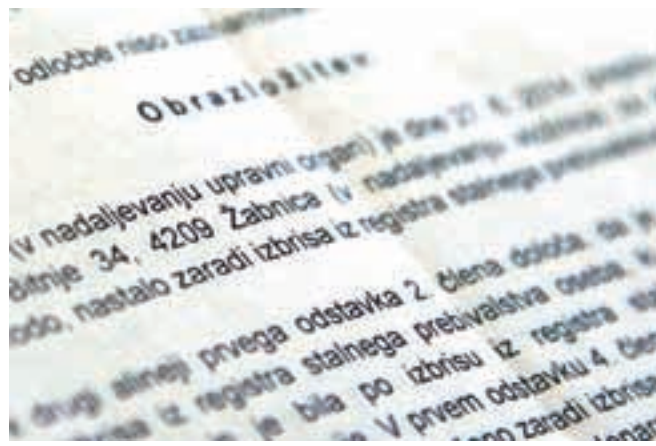
Spominja se, kako je hodila od urada do urada, da bi uredila svojo težavo, trpela poniževanja uradnikov, pisala pristojnim institucijam in celo predsedniku države. Ko je vložila prošnjo za slovensko državljanstvo, so od nje zahtevali izpiz iz slovenskega jezika, zaradi česar ji je bilo še

posebno hudo. Iz snopa dokumentov vzame spričevali iz osnovne šole in gimnazije, kjer je bil njen šolski uspeh vedno odličen, tako je bila večkrat ocenjena tudi v slovenščini. Zahtev s spiska za slovensko državljanstvo pa je bilo še veliko, nekatere prav neloogične. Predložiti je morala denimo tudi potrdilo o nekaznovanosti, ki pa si ga lahko dobil le, če si imel stalno prebivališče. Tega pa ni imela, saj so jo iz registra stalnega prebivalstva izbrisali. Julija 1992 so ji izdali vsaj potrdilo o začasnem prebivališču na domačem naslovu, kjer je lahko prebivala na zagotovilo, da je tu prijavljena zaradi študija. Če bi hotela slovensko državljanstvo, bi se morala odpovedati dosedanemu državljanstvu. A kateremu, če ga ni imela! Dobila je informacije, da lahko zaprosi za hrvaško državljanstvo, ker imajo tam korenine njeni straši in tam živijo njeni sorodniki. Res je vložila prošnjo na hrvaškem veleposlaništvu. Po pol leta čakanja je dobila državljanstvo (in hrvaški potni list), še isti dan pa zaprosila tudi za »odpust« iz hrvaškega državljanstva, na kar je prav tako čakala pol leta. Ko je dobila tudi ta dokument, je na ministrstvu za notranje

Brigita Eling B /Foto: Gorazd Kavčič

zadeve vložila prošnjo za slovensko državljanstvo. »To sem potem aprila 1994 tudi razmeroma hitro dobila, morda tudi po posredovanju visokega uradnika na ministrstvu, ki sem ga v tistih dneh srečala v Ljubljani in kar na ulici povprašala, kako napreduje moj primer,« se spominja Brigita Eling B, ko je po dveh letih in dveh mesecih izbrisana lahko končno lažje zadihala.

Izbrisana v letih 1992 do 1994 /Foto: Gorazd Kavčič

»Med izbrisom mi niso vzeli in uničili dokumentov, tako kot se je zgodilo mnogim drugim. Nisem pa dobila certifikata, s katerimi so nekateri v naši državi pozneje obogateli,« razlaga Elingova, ki je bila v letih izbrisa študentka Univerze v Ljubljani, kjer je na filozofski fakulteti leta 1993, prav tako med izbrisom, pridobila tudi prvo diplomu. Med študijem je imela tudi potrjeno zdravstveno izkaznico. Vsega tega si še danes ne zna prav razložiti.

Aprila 2013 je prejela odločbo o ugotovitvi dovoljenja za stalno prebivanje in prijavljenem stalnem prebivališču, pred letošnjim poletjem pa tudi odločbo o odškodnini. Ta znaša 1200 evrov in ji jo bodo izplačali v dveh obrokih (del drugo leto). »Nisem pričakovala denarja in ga tudi nočem, hočem le, da nekdo od odgovornih pove, kaj so sploh z izbrisom želeli doseči, in da se opravičijo mnogim, ki so zaradi tega zelo trpeli. Sama sem imela v tej zadevi veliko srečo. Denar od odškodnine bom prek Rotary kluba Kranj namenila invalidni deklici,« pravi Elingova, ki po dveh desetletjih znova čustveno podoživlja obdobje, ko je bila »nihče«, s čimer ji je njena domovina storila veliko krivico.

Od petka do petka

Marko Filli ostaja na RTV, Cerar ni oddal poročila, insekti v operacijskih sobah ... **Stran 18**

Pogovor

Marjeta Žebovec predstavlja prvo svetovno vojno skozi zapise v slovenskem leposlovju. **Stran 20**

Zanimivosti

Primož Hieng je napisal Vodnik po zdravilnih energijah Slovenije. **Stran 21**

Od petka do petka

Mandatarni Miro Cerar je protikorupcijski komisiji pozabil oddati poročilo o premoženjskem stanju. / Foto: Gorazd Kavčič (arhiv)

Nataša Pirc Musar nazadnje ni uspelo postati generalna direktorica RTV Slovenije. / Foto: Tina Dokl

V operacijski blok celjske bolnišnice so nepojasnjeno vdrla insekti (slika je simbolična). / Foto: Tina Dokl

Filli ostaja v RTV

Programski svet RTV Slovenije je med kandidatom za novega generalnega direktorja zavoda Natašo Pirc Musar in Markom Fillijem izbral dosedanega generalnega direktorja. Mandatarni Miro Cerar protikorupcijski komisiji ni pravočasno posredoval poročila o premoženjskem stanju.

SIMON ŠUBIC

Cerar ni pravočasno oddal poročila

Komisija za preprečevanje korupcije je ta teden javnost seznanila, da mandatarni in predsednik SMC Miro Cerar do zakonsko določenega roka (1. september) ni oddal poročila o svojem premoženjskem stanju, enako pa tudi ne državni poslanec iste stranke Ivan Prelog. Predsednik KPK Boris Štefanec je ob tem pojasnil, da je komisija zato zoper oba sprožila prekrškovni postopek. Komisija je oba tudi obvestila, da podatkov nista oddala, nato pa bosta morala podatke posredovati najpozneje v tridesetih dneh. Če bosta svojo obveznost izpolnila, bo to olajševalna okoliščina in jima bo najverjetneje izrečen zgolj opomin, sicer pa ju čaka od 400 do 1200 evrov globe, je pojasnil Štefanec. Cerar in Prelog sta neizpolnitev zakonske dolžnosti takoj obžalovala in obljubila, da bosta podatke posredovala še ta teden. Iz SMC so sicer sporočili, da so vsi podatki o Cerarjevem premoženju že od 7. julija javno dostopni na spletni strani SMC in bodo takšni posredovani tudi protikorupcijski komisiji. Iz spletne strani je razvidno, da

ima Cerar v lasti hišo v Murglah v vrednosti 290 tisoč evrov, garažo v vrednosti 11 tisoč evrov in šest let star avtomobil WW Touareg. Ima tudi 71 tisoč evrov prihrankov in je brez kreditov ter delnic in vrednostnih papirjev. Kot redni profesor na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani je prejemal okoli 2100 evrov neto na mesec, za svetovanje je v obdobju 2004–2008 zaslužil 163.496 evrov neto, v obdobju 2009–2013 pa 153.824 evrov neto. Med letoma 2007 in 2013 je strokovno sodeloval z odvetniško pisarno Senica in odvjetniki, kjer je svetoval pri konkretnih vprašanjih s področja ustavnega prava in v povprečju zaslužil 1103 evre neto na mesec, še piše na spletni strani SMC. V Transparency International Slovenia - Društvo Integriteta so razočarani nad dejstvom, da funkcionarja Cerar in Prelog »nista zadostila zakonskim pogojem o prijavi svojega premoženja«. Čeprav gre za manjši prekršek, neizpolnjevanje osnovnih zakonskih pogojev ni dobra popotnica delovanju nove vlade, pravijo.

Pirc Musarjevi ni uspelo, izvoljen Filli

Programski svet Radiotelevizije Slovenije je ta teden

znova glasoval o novem generalnem direktorju, za kar sta se potegovala dosedanja generalni direktor Marko Filli in nekdanja informacijska pooblaščenka Nataša Pirc Musar. Filli, ki se mu je prejšnji mandat iztekel že 25. maja, bo po odločitvi sveta RTV Slovenije vodil tudi naslednja štiri leta, saj je uspel zbrati potrebnih 15 glasov, medtem ko je Pirc Musarjeva dobila samo štiri glasove. Nekdanja informacijska pooblaščenka je bila sicer 7. aprila že izvoljena za novo generalno direktorico zavoda, ker pa se je kasneje pokazalo, da dva svetnika nista izpolnjevala pogojev za to funkcijo, ju je državni zbor razrešil. Programski svet je maja na izredni seji ponovno glasoval o petih kandidatih, a nobeden ni prejel dovolj glasov. Pirc Musarjeva je nato na delovno in socialno sodišče vložila tožbo, s katero je zahtevala takojšnje imenovanje na mesto generalne direktorice RTV, na podlagi začasne odredbe sodišča pa so zamrznili vse postopke imenovanja. Po odločitvi višjega delovnega in socialnega sodišča, ki je ugodilo pritožbi RTV Slovenije na začasno odredbo prvostopenjskega sodišča, se je

postopek imenovanja generalnega direktorja konec julija spet nadaljeval, prvostopenjsko sodišče pa je v tem času tudi že zavrglo tožbo Pirc Musarjeve.

Insekti v operacijskih sobah

V Splošni bolnišnici Celje se te dni ukvarjajo z zelo nenavadnim problemom. V njen centralni operativni blok, kjer imajo pet operacijskih dvoran, so namreč v noči na soboto vdrla insekti, zato so vse do včeraj odpovedovali po petnajst do dvajset operacij na dan. Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano je sicer hitro izvedel dezinfekcijo, po kateri pa je moral preteči določen čas, sledilo je še čiščenje prostorov in sterilizacija materiala. Odpovedati so morali skupno 68 operativnih posegov, ki jih bodo skušali izvesti v najkrajšem možnem času, so sporočili iz bolnišnice, kjer jih seveda najbolj zanima, kako in kje so si insekti sploh utrli pot v operacijski blok. Vzdrževalne službe bolnišnice so sicer preverile vse možne poti, po katerih bi insekti lahko vdrla v operativni blok, a poostren nadzor bo potekal še naslednje tri tedne.

Slovinci v zamejstvu (420)

Slikanje jima lepša življenje

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Na nedavnem slikarskem »ex-temporu Kranjcev in Korošcev« v Šenčurju je sodelovalo deset slikark in slikarjev s Koroške. To so bili dr. Maria Sinzig in Isabella Mittelstadt, Sigi Kulterer, Stanko Sadjak, Franc Rasinger, Karl Vejnig, Martin Dovjak, Helena Haberz, Christine Meklin-Sumnitsch in Victoria Meklin. Za večino je bil Šenčur prva predstavitev v Sloveniji, pa verjetno ne zadnja, saj jim je bil dogodek zelo všeč.

Dva od deseterice koroških gostov sta strnila vtise za Gorenjski glas. Helena

Haberz živi v Miklavčevem/Miklauzhof v bližini Železne Kaple. Rojena je bila v Sloveniji, na Koroškem pa živi že 22 let. Zaposlena je v poslovalnici Obirskih jam/Obir Tropicsteinhoehlen v Železni Kapli. »Slikanje je zame hobi, užitek. Za motive najraje izbiram portrete in pokrajino. Osnov slikanja sem se naučila na tečajih, še posebej v Tinjah/Tainach. Na Koroškem sem že razstavljala, v Železni Kapli pa še ne. Na Gorenjskem sem sodelovala na skupinski razstavi v Trzinu in na ex-temporu v Preddvoru. V

Martin Dovjak iz Sel / Foto: Matic Zorman

Helena Haberz iz Miklavčevega

Šenčurju sem preživela prijeten dan,« je povedala.

Martin Dovjak je doma v Selah. Po poklicu je veroučitelj in je zaposlen na Srednji šoli v Borovljah/Ferlach. Šenčurska razstava je njegova prva razstava v Sloveniji. »Ljubiteljsko ukvarjanje s slikanjem je zame predvsem sprostitev. V ateljeju imam vedno pri roki

papir ali imam pripravljeno prazno napeto platno, da lahko takoj začnem slikati, ko dobim idejo. Večkrat pa načrtno stopim k platnu in začnem slikati. Pri delu uporabljam mešane tehnike, najpogosteje pa akvarel, akril in olje. Najraje rišem akte in pokrajinske motive. S številom razstav se ne morem hvaliti. Mislim, da

sem zadnjič razstavljal pred sedemnajstimi leti. Nobene potrebe po razstavljanju nisem imel. Seveda pa to ne pomeni, da nisem ustvarjal, da nisem slikal za svojo dušo. Ljudje me poznajo in če kdo išče za posamezne priložnosti primerno sliko, pri meni lahko najde kaj sprejemljivega,« je povedal o sebi Martin.

Pred dnevi je bil star petdeset let predsednik Slovenske gospodarske zveze Benjamin Wakounig, najmlajši od enajstih otrok, ki so se rodili v Kovačevi družini v Mlinčah/Muellnern pri Št. Primožu v Podjuni. Jubilant je za povabljen pripravil slavje kar v kulturnem domu v Št. Primožu.

Po svetu

Od Istanbula do Islamabada

Katero je najbolj nevarno območje tega sveta? Ukrajina? Ne. Če kje, bo tretja svetovna vojna izbruhnila v območju, ki se razteza od Istanbula do Islamabada. In to bo vojna za vodo, bolj kot za nafto ...

MIHA NAGLIČ

Od Sredozemlja do Indije

V zadnjem času se zdi, da je za Evropo najbolj nevarno konfliktno območje v Ukrajini. A se po mojem tako le zdi. ZDA in Nato hočeta z različnimi sankcijami in drugimi ukrepi omejiti Putinovo agresivnost; EU jima mora v teh namerah slediti, a je v tem bolj mlačna. Resnično ostri so do Rusije le Poljska in baltske države, nemška kanclerka pa je že izjavila, da bi stopnjevanje sankcij Zahoda imelo hude posledice za nemško gospodarstvo, ki je zelo močno povezano z ruskim. Hujša nevarnost za mir v Evropi in v svetu leži jugovzhodno od nas, v pasu islamskih držav, v razponu, zajetem v naslovu tega članka – od Istanbula do Islamabada. To območje je en velik sod smodnika, podobno kot je bila pred začetkom prve svetovne vojne od Avstro-Ogrske okupirana Bosna. Le da je to območje veliko večje in še bolj eksplozivno. Sirija, Irak in Afganistan so že dolgo v stanju permanentne državljanske vojne. Permanenten je tudi konflikt med Izraelom in Palestinci, kar se je nazadnje izkazalo v dolgem obleganju Gaze to poletje. Iran je notranje razmeroma stabilen, a

bog ne daj, da bi ga napadli; tako velikega bojišča bi tudi ZDA z vso svojo visoko vojaško tehnologijo ne obvladale več. Zdaj je važno, kaj se bo zgodilo na zahodni in vzhodni strani tega območja. Gre za Turčijo in Pakistan. Turčija je bila še nedavno kandidatka za pridruženje EU, a pod Erdoganom se tudi sama vse bolj odreka temu cilju. Če bo Erdogan nadaljeval s počasno, a vztrajno islamizacijo države, lahko to privede do hudega konflikta znotraj nje. V sodobni Turčiji sta močni tako prozahodna oziroma zahodnemu načinu življenja naklonjen stran s središčem v Istanbulu, kot njej nasprotna islamsko-fundamentalistična težnja, ukoreninjena v notranjosti širne anatolske planote. Na drugi strani tega islamskega polmeseča je nemirni Pakistan, kjer izjemno močna vojska s finančno in vojaško podporo Zahoda že dolgo vzdržuje prisilno stabilnost, notranjost te velike države pa je vsa prežeta z islamskim fundamentalizmom afganistansko-talibanskega tipa. Zdaj pa si predstavljajte, da se zaostri notranji konflikt v Turčiji (tu bi najbrž posredovala vojska z državnim udarom in ohranila ustavno zapovedano laičnost države), in da na drugi strani zagori Pakistan! V

tem primeru bi dejansko imeli vojno stanje od evropskega dela Turčije ob Bosporju in Dardanelah pa vse do velike Indije, katere meja s Pakistanom je že tradicionalno konfliktna. Iran sredi tega pogorišča zagotovo ne bi igral vloge gasilca, nastalo bi tako veliko vojno območje, da ga ne bi nihče več obvladal. Tudi zato rabi Zahod mir na mejah z Rusijo; Rusija in Zahod bi morala biti v odnosu do islamskega ekstremizma zaveznika; Rusi to dobro vedo že iz sovjetske afganistanske polomije v desetletju 1979–1989, iz čečenskih vojn in iz terorističnih dejanj njihovih islamistov. Zato je zelo verjetno, da bo šla Ukrajina po gruzinski poti – večji del države bo ostal prozahodni, vzhodni del bo tako ali drugače pod ruskim vplivom, volk bo sit in koza cela. – Zdaj pa kriznemu območju od Ukrajine do Indije dodajmo še »fronto«, ki je trenutno najbolj vidna v vodah Sredozemlja, v katerih se utaplajo begunci iz Afrike in arabskih držav. V tem primeru se ta fronta podaljša do Maroka. O tem prihodnjic, ko bomo videli, da za to širno območje ni značilno le obilje nafte, ampak tudi pomanjkanje pitne vode. Za to pa itak pravijo, da bo glavni vzrok za vojne v 21. stoletju

Nima več potrpljenja

»Zanekaterestvarinimam več potrpljenja, pa ne zaradi tega, ker bi postala arogantna, temveč preprosto zato, ker sem dosegla točko v življenju, ko nočem več upravljati časa za stvari, ki mi niso všeč ali ki me prizadevajo. Nimam več potrpljenja za cinizem, čezmerni kritizem ali vsakršno čezmerno zahtevnost. Izgubila sem voljo, da bi ugajala vsem tistim, ki me ne marajo, da bi ljubila vse tiste, ki me ne ljubijo, in da bi se smejala vsem tistim, ki se nočejo nasmehiti meni.« – S to izjavo je vrhunska ameriška filmska igralka Meryl Streep (roj. 1949) požela veliko navdušenje. A koliko je na tem svetu ljudi, ki si lahko privoščijo takšen odklop in se povzdignejo nad vso nesnago tega sveta?

Žizek o dosegljivosti na mobi

Podobna gornji je izjava slovenskega in globalnega filozofa Slavoj Žižka, rojenega istega leta kot igralka Meryl. Ta je že pred leti zatrdil (navajam po spominu), da so na svetu le trije, ki si lahko privoščijo, da niso ves čas dosegljivi na mobi. To sta ameriški predsednik in rimski papež, tretji pa je seveda – Žizek!

Muslimanske šolarke v provinci Paktia na vzhodu Afganistana / Foto: Wikipedija

Igralka Meryl Streep v vlogi Margaret Thatcher (The Iron Lady, 2011) / Foto: Wikipedija

V kiosku za ekspresno popravilo mobijev, Hongkong

Nove knjige (242)

Koran, prevod iz arabščine

MIHA NAGLIČ

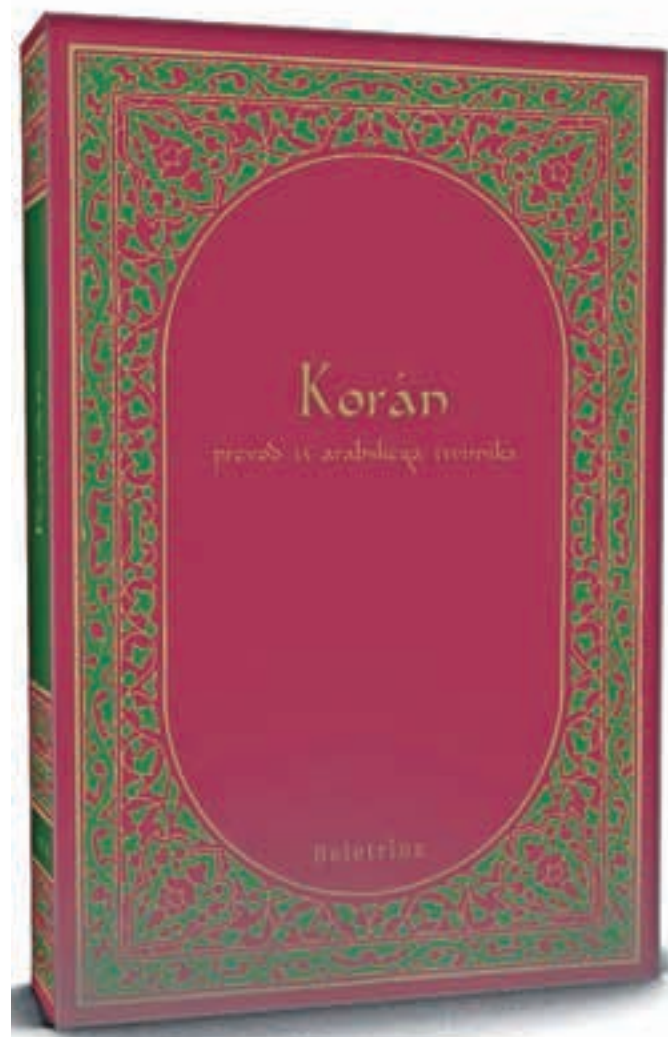
»Vedite, da je življenje na tem svetu le igra in zabava, lepotičenje in bahanje med vami ter tekmovanje v imetju in otrocih! To je kot dolgo pričakovani dež, ki požene posevke, in ti ugajajo sejalcem, nato pa se posušijo in jih vidiš rumeneti, dokler ne postanejo zdrobljena slama. V onstranstvu bo hudo trpljenje in tudi Allahovo odpustičanje in Njegovo zadovoljstvo. Življenje na tem svetu ni nič drugega kot zavajajoči užitek. /Tekmujte za odpustičanje vašega Gospodarja in pohitite k rajju, prostranemu kot nebo in Zemlja, pripravljenemu za tiste, ki verujejo v Allaha in Njegovega Poslanca. To je Allahova dobrota, ki jo daje, komur hoče, in Allah premore veliko

dobroto. / Nobena nesreča se ne zgodi ne na Zemlji ne v vas samih, ne da bi že bila v Knjigi, še preden smo ustvarili Zemljo. To je Allahu zares lahko, / da ne obžalujete tega, kar ste zamudili, in da se oholo ne bahate s tem, kar vam je dal! Allah ne mara nadutih bahačev / in ne tistih, ki skoparijo in ljudi spodbujajo k skoposti! Kdor pa se obrne stran, naj ve – Allah je zares Neodvisni in Hvalevredni. / Poslali smo že Naše poslance z jasnimi dokazi, s Knjigo in Tehnico pravice, da bi ljudje pravično ravnali. In poslali smo železo, v katerem je velika moč in korist za ljudi, da bi Allah pokazal na tiste, ki ga podpirajo, in na Svoje poslance, ne da bi Ga videli. Allah je resnično Silni in Vsemogočni.«

Gornji odstavek je iz Korana, iz 57. sure, aje 20–25, začetke nove aje sem označil s poševnico. Navajam po čisto novem prevodu, ki ga je pred kratkim izdala založba Beletrina. Prevode Korana v slovenščino smo že imeli, a niso bili iz arabskega izvornika. Zdaj pa smo dobili tudi tega, prevajalca sta Mohsen Alhady in Margit P. Alhady. Po izidu se je razvila silna polemika o tem, ali se v slovenščini ime Boga piše z enim ali z dvema l – Alah ali Allah. O tem se ni vredno prerekati, je pač tako, da Arabci judovski deželi rečejo Israil, mi pa Izrael.

Izpostavimo raje dejstvo, da naposled le imamo odlični prevod in se pogovarjamo o njegovi vsebini. Gornji odstavek sem izbral zato, ker je v njem govora o človeškem pohlepu in skoposti, Koran pa časti tiste, ki premorejo dobroto in dajejo miloščino. Torej je tudi na ravni muslimanske božje besede mogoče razumeti, zakaj so muslimani tako nasprotni liberalnemu kapitalizmu, ki jim skuša z močjo ameriškega orožja vsiliti zahodni gospodarski red in demokracijo. Berimo torej Koran, da bi bolj razumeli muslimanski del sveta. Selam alejkum!

Koran, prevod iz arabskega izvornika, Beletrina, Ljubljana, 2014, 608 strani, 68 evrov, www.zalozba.org

Pogovor

Zgodbe s fronte in iz zaledja

Marjeta Žebovec

V kasnem poletju, ko je bila pred stotimi leti prva svetovna vojna že v polnem razmahu, je izšla trilogija Prva svetovna vojna v slovenskem leposlovju. Knjigi kratke pripovedne proze je naslov Zlo, ki se mu reče vojna, knjigo poezije odpira naslov V vojni pokrajini, v knjigi Vojaki, družine, begunci pa je zapisanih deset dramskih del na temo prve svetovne vojne. Vse tri izbore je uredila sodelavka Gorenjskega glasa Marjeta Žebovec.

IGOR KAVČIČ

Letošnja stota obletnica začetka prve svetovne vojne je ena velikih priložnosti, če temu tako rečemo, za obuditev spomina na ta pomemben mejnik v novejši človeški zgodovini in hkrati opomin o nesmiselnosti vojn. Vrstijo se muzejske razstave, dokumentarni in igrani filmi, spominski dogodki na frontnih linijah in ob velikih vojaških grobiščih. Prav to soboto bo grobnico v Sredipolju v sosednji Italiji obiskal papež.

Vi ste se odločili prvo svetovno vojno predstaviti skozi zapise v slovenskem leposlovju ... Kaj in kdaj vas je spodbudilo k zbiranju proze, poezije in dramatike, ki je nastala v času prve svetovne vojne ali posledično v letih po njej?

»Spodbudili so me prav zapisi, ki sem jih prebirala, ko sem raziskovala življenje slovenskih literatov, rojenih v zadnjih desetletjih 19. stoletja. Veliko jih je pisalo prav o vojni in iz njihovih del sem spoznala, da je bila prva svetovna vojna zelo kruta, da je vzela veliko nedolžnih življenj, uničila premoženje ljudi in spremenila pokrajino.«

Kakšna periodika ali knjige so bili vaši viri, v katerih ste iskali leposlovna besedila?

»Seveda sem se najprej lotila največjih dveh: Doma in sveta in Ljubljanskega zvona. Potem pa sem po Cobissu in Digitalni knjižnici (dLib.si) preiskala, kaj vse je še izhajalo v tistem času, in dobila marsikaj zanimivega. Seveda so izhajale tudi knjige – nekaj v tistem času, veliko v letih po vojni, glavni predmet mojega zanimanja in raziskovanja pa je bila periodika.«

Po kakšnih merilih ste izbirali, kaj bo šlo v knjigo in kaj ne? Med več kot osemdesetimi deli kratke pripovedne proze najdemo tako znana pisateljska imena, kot so France Bevk, Juš Kozak, Prežihov Voranc, Ivan Cankar, Janez Jalen, Franc Saleški Finžgar, kot pisce, ki kasneje niso ustvarili pomembnejših literarnih opusov ... Podobno je pri poeziji.

»Merilo je bila na prvem mestu kakovost izpovedi, hkrati pa tudi zanimivost teme, saj je vsak avtor

Poznavalka in raziskovalka slovenskega leposlovja Marjeta Žebovec se je tokrat podala na področje slovenske proze, poezije in dramatike s tematiko prve svetovne vojne.

doživljal kaj drugega, odprl nov vidik trpljenja zaradi vojne. Še posebej je to značilno za pesnike, saj je lahko isti problem ali vidik vsak pesnik doživel in ubesedil čisto drugače. Nekaterih se je očitno dovolj močno dotaknila le ta vojna, sicer niso veliko pisali; nekateri drugi pa so tudi mladi umrli in jim je bilo nadaljnje ustvarjanje onemogočeno.«

Zanimivo, da so zgodbe pisale tudi ženske. Bi si mislil, da bodo težko ponotranjile občutke iz strelskih jarkov prve fronte linije ...

»Ženske smo sočutne in lahko sodoživljamo tudi takšno trpljenje – po drugi strani pa je res, da je o vojnih dogodkih pisala le Manica Koman, očitno po pripovedovanju. V njenih pripovedih se to čuti. Francka Zupančič, ki je avtorica ene od objavljenih črtic, ni pisala o bojnih dogodkih, niti ne Zofka Kveder, ki je napisala roman Hanka.«

Je sicer največ del zapisanih po pripovedovanjih drugih: vojakov s fronte?

»Mislim, da ne. Občutek imam, da so avtorji to, o čemer so pisali, resnično

Se vam zdi, da so revije in časopisi v času med obema vojnoma posvečali dovolj pozornosti pisanju o veliki moriji? Velik del od več kot 35 tisoč v vojni padlih slovenskih vojakov se je boril na strani Avstro-Ogrske, ki je vojno vendarle izgubila ...

»Med obema vojnoma je bila prva svetovna vojna nezaželeno tema, prav zaradi v njej udeleženi držav

Večina literature je izšla med vojno ali v prvih letih po njenem koncu, zlasti kratka pripovedna proza in poezija. Tudi nekaj dramskih del je izšlo že med vojno. Naj ob tem omenim združenje vojnih veteranov prve svetovne vojne, ki je izdajalo glasilo Bojevnik. V tem glasilu so bile objavljene tudi vse odločbe, ki jih prejelo združenje in kažejo, da so bili nekdanji vojaki avstro-ogrške vojske za takratno oblast moteči. Zaradi življenjskih izkušenj so tudi slutili novo vojno in so si prizadevali preprečiti jo, vendar so imeli premalo sotrudnikov. Nova vojna je izbruhnila približno dvajset let po koncu prve in je bila še hujša.«

Kako je bilo s tem kasneje? Zdaj ob številnih dogodkih na temo stote obletnice začetka prve svetovne vojne dobivam občutek, kot da doslej nismo kaj dosti vedeli o njej ...

»Občutek vas nikakor ne vara. Do osamosvojitve Slovenije, kakor da prve svetovne vojne pri nas ne bi bilo. Tudi Kobariški muzej, posvečen izključno prvi svetovni vojni, zlasti soški fronti, je nastal po osamosvojitvi Slovenije. Če na Cobissu pogledamo, kdaj je kaj izhajalo, lahko vidimo, da je bila po koncu druge svetovne vojne prva odrinjena v pozabo, tudi v šolah smo se bolj malo učili o njej. Po osamosvojitvi pa se je raziskovanje zgodovine prve svetovne vojne okrepilo in zdaj se že veliko ve o njej. Leposlovna besedila pa prinašajo še doživljanja udeležencev, tako vojakov kot civilistov. Vse skupaj, torej zgodovinska dejstva, dnevniki, spomini in leposlovna besedila, pa nam bo prikazalo celovito podobo velike vojne.«

V tretji knjigi ste izbrali tudi deset dramskih besedil. So se te igre včasih igrale? Menite, da bodo slovenski

odri v prihodnje posegali po teh besedilih?

»Ja, te igre so se igrale, pa ne le te, ki so objavljene v knjigi. Brala sem, da so Krekovo igro Ob vojski igrali že med vojno in z njo zbirali pomoč za begunce. Tudi Maticičevo igro Kalvarija so igrali, žal pa nismo našli njenega rokopisa. Upam, da bodo tudi današnji gledališčniki, tako ljubiteljski kot poklicni, posegli po teh delih in tako počastili vse, ki so med vojno trpeli.«

Kaj je bilo vam osebno bližje, raziskovati prozo, dramatično ali poezijo?

»Kako lahko kaj takega vprašate osebo, ki od vsega najraje bere? Vse troje mi je zelo pri srcu, vsaka zvrst po svoje prikaže to, kar se je avtorja dotaknilo, in nam pomaga, da spoznamo, kaj se je v obravnavanem času dogajalo in kako so živeli ljudje.«

Kakšnih bralcev si želite. Zanimivo, da si založbe kljub tematiki, ki letos vzbuja toliko zanimanja, niso upale ugrizniti v jabolko in izdati te trilogije. Pogumno ste knjige samozaložili.

»Ja, res si niso upale. Pripočena sem, da Slovenci potrebujemo te knjige; da bi bila podoba vojne nepopolna, če bi prebirali le strokovna in dokumentarna besedila. Je pa res, da sem z odločitvijo za samozaložbo izbrala večje tveganje. Upam, da bodo bralci to razumeli in knjige kupili, če jih tematika zanima. Samo od tega, kar kupijo knjižnice, nihče, kdor »dela« knjige, ne more preživeti, saj v zadnjem času tudi te dobivajo vse manj denarja.«

Se vam zdi, da smo se v preteklosti kaj naučili iz izkušenj prve in kasneje še druge svetovne vojne. Oziroma kaj bi se morali naučiti ob branju vaših knjig?

»Druga svetovna vojna je prišla prekmalu, da bi lahko sploh kdo pomislil na to, ali se je iz izkušenj v zvezi z njo kaj naučil. Človeške slabosti, ki so jo povzročile, niso bile očiščene. Premalo je bilo tistih, ki so se zavedali, da se z vojno problemi ne rešijo, ampak le še poglobijo. Mislim, da bi se predvsem morali naučiti to, da se z nasiljem ničesar ne da rešiti, ampak se stvari le še bolj zapletejo.«

»Občutek imam, da so avtorji to, o čemer so pisali, resnično doživljali. Ko prebiram tako njihova dela kot opombe, recimo k zbranim delom, sem o tem vse bolj prepričana. Marsikatera novela in črtica pripoveduje tudi o življenju civilistov, beguncev, o srečevanju vojakov in civilistov.«

Zanimivosti

Od mravljincev do slovite »moške vode«

Slovenija je že od nekdaj bogata z zdravilnimi energijskimi točkami in vodnimi viri, ki pa so zdaj zbrane tudi v knjižni obliki. V njej posebno mesto zaseda tudi Gorenjska, ki ima takšnih krajev več deset; številne je občudoval že Valvasor.

JASNA PALADIN

Knjiga Primoža Hienga Vodnik po zdravilnih energijah Slovenije s podnaslovom Med čudeži, upanjem in resničnostjo, je prva tovrstna pri nas, avtor pa je zaradi nje dodobra prečesal tudi Gorenjsko.

»Doma sem vrsto let hranil nekaj časopisnih člankov o energijskih točkah. Prekladal sem jih iz enega kupa na drugega, a nikoli zavrzel, lani spomladi pa sem začel resneje razmišljati o tem, da bi o teh točkah izdal drobno knjižico. V dobrem letu dni prebiranja virov, pogovorov z domačini in raziskovanja terena se je zdravilnih točk nabralo za kar 368 strani,« nam je povedal publicist in fotograf Primož Hieng, ki je pod drobnogled najprej vzel slovenske cerkve in stare romarske poti. »Naši predniki so mesta za postavitev cerkvenih objektov izbirali zelo skrbno in ne zgolj po naključju. Postavljali so jih na točke, kjer so na tak ali drugačen način zaznali t. i. zdravilno sevanje, nenavdno blagodejno energijo in ugodne učinke, dobro počutje in podobno. Velikokrat so v prošnji za zdravje pomagale zgolj vera in z njo povezane zaobljube,« pravi avtor, ki je svojo knjigo razdelil na pet delov. Poleg romarskih poti so tu še mnogoteri vodni viri, energijske točke, gaji in parki, terme, topli ce in zdravilišča ter Sečoveljske soline.

»Gre za zaokrožen pregled vsega tistega, kar narava pri nas daje tistim, ki iščejo poti za svoje zdravje, a poudarjam – ne gre za priručnik, s katerim bi si povrnili zdravje,

ampak bolj obliko turističnega vodnika, ki ljudi usmeri na kakšen lep izlet, na katerem lahko nato sami odkrivajo te blagodejne energije. Občutenje energij je odvisno od vsakega posameznika in tega, koliko zaupa tem energijam in koliko ne,« pravi Hieng. Takšnih izletov, kjer obiskovalci že samo zaradi lepe narave lahko začutijo boljše počutje, je zelo veliko tudi na Gorenjskem, ki je s temi energijami še posebej bogata. To je ugotavljal na primer že Valvasor, ki kot »jako dobro« omenja jezersko slatino, opisuje pa tudi besniške toplice, ki so bile v njegovem času zapuščene, zato je Valvasor zapisal:

Takšnih izletov, kjer obiskovalci že samo zaradi lepe narave lahko začutijo boljše počutje, je zelo veliko tudi na Gorenjskem, ki je s temi energijami še posebej bogata. To je ugotavljal na primer že Valvasor, ki kot »jako dobro« omenja jezersko slatino, opisuje pa tudi besniške toplice, ki so bile v njegovem času zapuščene, zato je Valvasor zapisal: »... ker je na Gorenjskem tolikanj dober in zdrav zrak, de ljudem kaj bolehati ne da, in ker so Gorenjci tako pridni delavci, da se od dela spote, teh toplic kaj ne potrebujejo.«

»... ker je na Gorenjskem tolikanj dober in zdrav zrak, de ljudem kaj bolehati ne da, in ker so Gorenjci tako pridni delavci, da se od dela spote, teh toplic kaj ne potrebujejo.« Iz zgodovinskih virov je razvidno, da so Kopačnice v Poljanski dolini za zdravje koristili že leta 1700, saj so se tja hodili zdraviti rudarji, ki so v Idriji kopali živosrebrno rudo. Nekatere točke so dobro označene in obiskovalcem ponujajo tudi javna vodstva, večina pa je znanih le domačinom, so neoznačene

in težje dostopne, a kljub vsemu redno obiskane. »Z Gorenjske prihaja tudi prva sodobna zgodba o zdravilnih energijah. Leta 1988 je kapelica Marije Brezmadežne v Županjih Njivah pri Kamniku privabljala neskončne množice romarjev. Pristojni so takrat razmišljali o gradnji hotela in razcvetu turizma, a zanesenost tistih, ki so prihajali po to energijo, je z leti upadala in praktično povsem zamrla. Številni so se takrat tem stvarjem tudi posmehovali. A že deset let za tem so nedaleč stran – v Tunjicah, odprli Zdravilni gaj Tunjice, ki obiskovalce na organizirano zdravljenje privablja še danes,« še pravi pisec.

Zdravilne energije na Gorenjskem

Med 180 zgodbami jih, kot rečeno, veliko prihaja prav z Gorenjske. Med drugim so opisane Besniške toplice v Zgornji Besnici, za katere stare listine pravijo, da si je nekdaj tja hodilo zdraviti kožne bolezni škofjeloško gospostvo, delovanje »blejskega sončnega« zdravnika Arnolda Riklija, vzpon in propad kamniškega Kurhausa - znamenitega kopališča in zdravilišča iz konca 19. stoletja,

ki je v Kamnik privabljal petičneže iz vse Evrope. V knjigi najdemo tudi Kisli studenec v Rečici pri Kamni Gorici (prebivalci slatini že od nekdaj pripisujejo zdravilne učinke; njeno pitje naj bi moškim dajalo nenavdno spolno koč, pomagalo pa naj bi tudi pri boleznih ledvic), jezersko slatino na Zgornjem Jezerskem, ki naj bi bila zaradi svoje sestave še posebej koristna za bolnike, obelele na srcu in ožilju, toplice v dolini Kopačnice pri Hotavljah (zdravilno vodo omenja že loški urbar iz 17. stoletja), Topli vrelc Straža v Spodnjih Pirničah, izvir zdravilne vode v Vasenem, ki ga s pridom uporabljajo v Termah Snovik, zdravilni studenec iz Suše pri Zalem Logu, ki izvira pod cerkvico Loretske Matere Božje

Veliko je na Gorenjskem tudi energijskih točk, kot denimo bazilika Marije Pomagaj na Brezjah, Energijski park Sekvoja v Predvoru, energijske točke na Zgornjem Jezerskem in na Pokljuki, živa skala v cerkvi svete Marjete na Šmarjetni gori nad Kranjem, zdravilne energije v dolini Kamniške Bistrice in na Svetem Primožu nad Kamnikom, Riklijeva sprehajalna pot na Bledu

Nepogrešljiv vir pri pisanju knjige je bil – kot priznava Primož Hieng, internet, ki je navrgel marsikateri podatek in namig. A prav vsakega je bilo treba preveriti v živo na terenu. Delo še ni zares končano, saj je manj znanih zdravilnih točk gotovo še veliko, zato bo avtor knjige vesel vseh, ki se bodo nanj obrnili s svojim vedenjem o njih.

Avtor knjige Primož Hieng / Foto: Jasna Paladin

Jezerska slatina / Foto: Primož Hieng

Sveti Primož nad Kamnikom / Foto: Primož Hieng

Toplice v dolini Kopačnice / Foto: Primož Hieng

Izvir zdravilne vode v Vasenem / Foto: Primož Hieng

Kapelica Marije Brezmadežne v Županjih Njivah / Foto: Primož Hieng

Zdravilni studenec v Suši pri Zalem Logu / Foto: Primož Hieng

Na robu

Alenkin svet, 1. del

Rodila se je hči

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Zadnjih dvajset in še malo let, kar pišem usode, si nemalokrat želim, da bi imela čarobno paličico, s katero bi pomagala odganjati sogovornikom skrbi, žalost, trpljenje. Žal to ni mogoče, kar je, konec koncev, tudi prav. Napake, ki jih storimo, nam pomagajo, da se naučimo, kako preživeti, in da sploh lahko stopamo čez polena, ki nam jih mečejo pod noge.

Brez polen, ki si jih je kar precej sama zmetala pod noge, bi bilo tudi Alenkin življenje danes drugačno. Verjetno bi bila zadovoljna gospodinja, upokojena, s kopico vnukov, na kate-re bi pazila, vsak dan bi gledala mehiške nadaljevanke,

pila kavo s sosedomi, enkrat tedensko hodila na balinanje in – če bi bilo denarja dovolj – se kdaj udeležila tudi kakšnega upokojenskega izleta.

»Žal imam pri dvainšestdesetih letih le dvanajst let delovne dobe, nikoli ne bom imela varne pokojnine, še manj udobja jutranjega počivanja in spanja,« mi reče, ko me sprejme na pragu stanovanja, ki si ga delita s hčerko.

»Še dobro, da imam njo. Pa tisočkrat hvala bogu in vsem svetnikom, da se je otrok vrgel po očetu, ne pomeni. To pomeni, da ima delovne navade, je trmasta, vztrajna in odločna. Vsega naštetega meni niso vtepli v glavo, zato me je veter nosil sem in tja,« še doda, preden prinese na mizo kavo, tisto pravo, bosansko, kakršno so nekoč kuhali njeni predniki.

Alenka je prišla v Slovenijo s prvimi vali delavcev iz Bosne že kot dvomesečen dojenček. Njena mama je bila nezakonska mati, od doma je na skrivaj ušla zato, ker se ji z dojenčkom, ki ni imel očeta, ne bi dobro pisalo. A tudi v Sloveniji ni imela obstanka. Nekega dne je otroka pustila pri svoji stanodajalki z besedami, da se »tako vrne«, a se to ni zgodilo. Našla si je neko

zvezo, ki je tihotapila ljudi čez mejo, takrat, ko je Martina, ki je pazila na dojenčico, ugotovila, da jo je nekdo pošteno potegnil za nos, je bilo prepozno. Družba si je malo deklico podajala iz rok v roke, do prvega rojstnega dne se je izmenjalo kar nekaj družin, ki so skrbeli zanjo.

Alenka je imela že štiri leta, ko se ji končno nasmehne sreča: posvojil jo je zakonski par, ki ni mogel imeti otrok.

»Bila sem divji, nevzgojen otrok, ki ga je bilo težko imeti rad. To so bili časi, ko se je takšne, kot sem bila jaz, še veliko kaznovalo. In tudi moja nova starša se kazni nista izogibala. Za vsako malenkost sem morala klečati, zapirala sta me v shrambo, zvečer sem pogosto legla lačna k počitku. Mama je še imela malo srca zame, on pa čisto nič. Bil je trd in neizpros, prepričan, da bo edinole s kaznijo ukrotil mojo bosansko kri.«

V prvih razredih osnovne šole je bila Alenka zelo pridna učenka. Starša sta jo naučila, bolje rečeno, zdresirala, da je imela lepo pisavo, božansko je risala, pela v otroškem zborčku.

»Potem pa je oče kar na lepem pričel piti. Ne vem točno, kaj sta imela z mamou – o teh stvareh se nista nikoli

pogovarjala z mano, niti pozneje ne – predvidevam pa, da so mu šle do živega zbadljivke o jalovosti, ki jih je bil pogosto deležen. Včasih so moški več dali na svojo čast, v kateri je imela zmožnost zaploditi otroka pomembno mesto. Skratka, z mamou sta se vedno bolj prepirala, kriva sem bila pa jaz. Z mamou sva tudi bežali, saj je bil v pijanosti zelo nasilen. Ko je bil trezen, je sedel na divanu, v kuhinji in se jokal. Mislim, da od takrat naprej ne prenesem moških, ki se smilijo sami sebi! Nevzdržno stanje se je nadaljevalo vse do mojega osmega razreda, potem pa sta se starša ločila, z mamou sva se preselili k njeni sestri, bilo je rečeno, da začasno, a tam sva potem po spletu okoliščin tudi ostali. Zgodilo se je namreč, da je sestra hudo zbolela za rakom, v manj kot treh mesecih po najinem prihodu smo jo pokopali. Moja mama je po nekem samoumevnem pričakovanju postala mama tudi trem nečakom. Ker je hodila še v službo, sem se morala v »deklico za vse« spremeniti vsako popoldne, ko sem prišla iz šole. Takrat sem obiskovala že srednjo grafično šolo, od vsakodnevnih vožnje sem bila na smrt utrujena, od učenja pa prav tako. A me nihče ni »slišal«, od mene so želeli le, da »igram« služkinjo. Imeli so eno čudaško prepričanje, da so fantje mali bogovi, da jim ni treba mazati rok z gospodinjskimi deli, zato se je dnevno dogajalo, da so se mulci podili po vasi, igrali nogomet in

se zabavali, jaz pa sem jim kuhala, pospravljala za njimi in stregla. Bilo je grozno in nevzdržno. Logično, da mi je po nekaj mesecih počil film, zbežala sem in me skoraj ves teden ni bilo najti. Potikala sem se po različnih železniških postajah, nisem hodila v šolo, niti se nisem umivala, še jedla sem komaj kaj. Končno so me le našli in me odpeljali domov. Ko sem spet prišla k pouku, me je k sebi poklicala ravnateljica in me vprašala, zakaj sem manjkala. Nisem imela kaj izgubiti: povedala sem ji, zakaj me ni bilo. Dosegla je, da so me vzeli v internat. Tega sem bila zelo vesela. Žal pa se je izkazalo, da je mama s tem izgubila kar nekaj denarja, saj je dobivala v roke mojo štipendijo in tudi otroški dodatek. Zame-re med nama so se še bolj poglabile. Seveda, ona je imela sedaj ob sebi tri nečake, ki so bili njene krvi, zato ji je bilo zame vedno manj mar. Morda je mislila, da tega ne občutim, pa sem. Nisem bila neumna. Bolelo je kot sam hudič, a svojega ranjenega srca nisem ne takrat ne kdaj prej nikomur kazala. Bila sem preveč ponosna, da bi to počela.«

Alenka je po treh letih zaključila šolanje, in to z odličnim uspehom. Še sama se je čudila ocenam, ker je vedela, da se je komaj kaj učila. Doma je bila zaposlena z varovanjem nečakov, v internatu pa z različnimi »zabavnimi priložnostmi«.

Na eni takšnih je spoznala fanta, v katerega se je zaljubila in mu dala vse, kar je

imela. Ko mu je povedala, da je noseča, ji je zagrozil, da jo bo ubil, če mu še enkrat pride blizu.

»Si predstavljate mlado, neumno in neizkušeno dekle, ki si zaradi vroče ljubezni do nekega tipa zafrkne življenje? Kolegice v tovarni, kjer sem dobila službo, so mi svetovale, naj grem delat splav. Žal to ni bilo več mogoče, komisija me je zavrnila, saj sem bila noseča že več kot pet mesecev. Stara sem bila malo več kot osemnajst let, vse življenje je bilo pred menoj, jaz pa noseča, brez moškega, brez staršev, brez denarja. Bilo je grozno in redki so bili trenutki, ko ne bi bila povsem na tleh. Kolegice, s katerimi sem si delila sobo, so me sicer tolažile, to pa je bilo tudi vse. Mama me je, povsem pričakovano, postavila pred vrata, k očetu pa sploh nisem šla po pomoč, ker ne bi imelo smisla. Vse, kar se mi je v tistem času motalo po glavi, je bilo, da ne bom dovolila otroku, ki sem ga nosila v trebuhu, da bo imel podobno usodo, kot je bila moja. A to je bilo lažje reči kot narediti.«

Hčerko je rodila na prvi spomladanski dan in jo tudi zato poimenovala Marjetica. Zanj je kupila najboljša in najlepša oblačilca, ki jih je lahko dobila v trgovini. V sobo, v kateri je živela z drugimi, je postavila še »gajtrček«, a je – kljub navdušenju drugih deklet – slutila, da bo veselje nad malčico trajalo le dotlej, dokler bo otrok ponotič tiho in ne bo motil spanja. (Se nadaljuje)

Ko rečemo bobu bob

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Ko rečemo bobu bob in popu pop, pomeni, da pove-mo dejstva in stvari ne olepšamo. Sliši se preprosto, izvedljivo pa je težje. Od otroštva naprej nas učijo, naj govorimo resnico in resnico in samo resnico. Hkrati pa jih dobimo po prstih vsakič, ko ta resnica drugim ni všeč. Že majhen otrok hitro ugotovi, kaj želimo odrasli slišati, in večina nam to prodaja, dokler je roba uporabna.

Pozabljam, da se otroci hitro učijo. Če so na začetku naših sprenevedanj še malce presenečeni, naj nas ne skrbi, kmalu se bodo navadili – skoraj vsi. Učimo jih, kako naj bodo veseli sestrice, čeprav bi jo še kako radi reklamirali in vrnili v porodnišnico. Ko to povedo, se nam zdi to dobra šala, haha, ki se ji smejemo samo odrasli. Zakaj bi se šalili iz tako resnih zadev? Mar niso rekli bobu bob? Ko jim ni všeč v

vrtnu, zato ker jih vzgojiteljica ne vzame v naročje, jim prigovarjamo, da je vzgojiteljica zares prijazna. Čeprav starši pred vrtcem, za vrtcem in okrog vrtca šepetajo, da je vzgojiteljica res čudna. Vsi vedo, da nosi domov hrano, da ima neprimerne vzgojne metode in da se je otroci bojijo. Ampak nihče ne reče tega naglas. Ko reče otrok, se usuje nanj pst, šššššš, vse je v redu. Je bob res bob? Mogoče se bo kdo od staršev opogumil, stopil do vodstva in povedal. Bob je bob. Če na stolu sedi nekdo, ki mu ugajanje ni mar, bo prisluhnil, preveril, ovrgel ali potrdil naše besede. Ne bo pa rekel: to se vam samo zdi, vam, mati, ki pretiravate v skrbi za svojega otroka. Ko bob postane bob, vsem odleže. Šepetanje poneha. Otrok ve, da smo ga slišali.

Tudi ko gre za stiske, fizične ali čustvene zlorabe,

mora nekdo slišati. Ne tolažimo se s tem, da imajo otroci domišljijo. Iz boba ne delajo popa. Odrasli smo mojstri v tem. Izurili so nas celo tako daleč, da nihče več ne reče, da je vse skupaj navadno sranje. O ne, veseli smo, da imamo službo. Kako lepo. Srečni smo, da smo zdravi. No, to je v resnici lepo. Ampak to ne spremeni dejstva, da delajo z nami kot svinja z mehkom. In mi še vedno zalivamo te iluzije, da je le tako. Hranijo nas z debilnimi zgodbami o revščini, o ljudeh, ki životarijo, in mi rečemo: Saj nam je lepo. Lahko bi bilo še huje. Mar res? Je to edina možnost? Kaj pa, če bi bilo lahko bolje? Kaj pa, če smo navadne reve, ki so zmetale premalo granitnih kock proti hiši, v kateri bi se morali boriti za nas? Saj smo. Naučili so nas, da se držimo vsak svojega koščka splava, da nas ne odnese. Ni prostora za

tovarištvo. Pogum smo prodali za varnost. Kdo bo sploh še priznal, da so nas nategnili? Na vsakem koraku, z vsakim računom, z vsakim novim zakonom. S podlim trkanjem na vest, da zbiramo zamaške, hrano, oblačila za vse tiste, ki bi lahko delali. Pa nimajo kje. Ker ni nihče pravi čas rekel bobu bob. Nihče ne reče nič. Še moje besede so včasih preračunljive. Ne letijo kot puščice v nebo z željo po revoluciji. Mlačne obležijo v mlaki vseh povedanih in neslišanih.

In bojim se, da bom postala ena izmed tistih, ki rečejo psssst. Saj ni tako hudo. Lahko bi bilo še huje. Bodo to rekli tudi naši otroci? Hočem, da je bolje. In mi pravijo dobro obveščeni, da bo sedaj vse drugače. Da se obetajo boljši časi. Nov veter. Na oder stopajo novi pravljíčarji. Oh, kako zelo bi potrebovala čarovnijo. Vsi bi jo.

Vključno z Afriko, za katero je znamke zbirala že moja mami. Sedaj pa zbiramo zamaške. Za našo Afriko. Zgodba je enaka. Čigava je ta igra? Na šahovnici je še vedno največ kmetov. Ne skrbi me za nas. Ni pa to igra za otroke. Zato jim pravim: Ne bojte se reči bobu bob. Vsaj mami in atu. Če že drugje to ni zaželeno. Mogoče bo vsaj na ta način zrasel kakšen nov junak, ki bo bolj glasen od nas vseh. Nekdo, ki bo rekel: ni mi všeč. Nočem tega. Hočem boljše. Ne prodajajte mi sranja. Sranje je pravljica. V pravljicah se junaki ne ukvarjajo s sranjem. Eh, junaki! Lahko greste domov. Potrebujemo samo kmete. Takšne z vilami, ki znajo odmevati gnoj. In ki vedo, da nič manj ne smrdi, če ga polivaš s parfumom.

P. S.: Kdaj ste nazadnje rekli bobu bob?

Zanimivosti

Planinski izlet: La Mesola (2727 m) in Mesolina (2642 m)

Sanjski Dolomiti, VI.

Prečenje ošiljenega vulkanskega grebena. Ferata Trinccce. Ko pogled ves čas uhaja na večno sneženo, mogočno Marmolado.

JELENA JUSTIN

Zadnja tura bo feratarsko obarvana. Dolomiti so znani po tem, da na veliko večino vrhov vodijo ferate, zavarovane plezalne poti. Gore so naredili ljudem bližje s tem, da so jih opremili z železjem, jih naredili varnejše. Vendar, ogromno je ferat, ki so pravi adrenalinski parki in nimajo nobene veze s plezanjem. Lahko rečemo, da je nasilje nad skalo. Če Dolomite spoznavša z Vikijem Grošljem, ferate vsekakor ne bodo na prvem mestu. Osebnost se sicer rada povzpne po kakšni, ki poteka po naravnih prehodih in ni posiljena. Ena od takih nas je čakala zadnji dan. No, kdor jo je pač hotel. Ferata Trinccce nad sedlom Porta Vescovo je športna ferata, ki poteka po poteh vojne linije

iz prve svetovne vojne. Njena najtežja ocena je D in najtežja je na začetku, čeprav napetost in izpostavljenost ne mine vse do konca. Selekcija se naredi v prvih dvajsetih metrih; kar smo videli na svoje oči. Kar ferato loči od ostalih v Dolomiti, je temna, konglomeratna skala vulkanskega izvora, ki odlično drži, če je pa mokra, je pa precej spolzka.

Zapeljemo se v Arabbo in se z gondolo prepeljemo na sedlo Porta Vescovo, s katerega se nam odpre čudovit razgled na mogočno Marmolado. S sedla gremo levo, v smeri kočje Padon, nato pa se levo odcepi pot do vstopa v ferato. Pripravimo se za vzpon; plezalni pas, samovarovalni komplet, plezalne rokavice, čelada. Na turi je nujna tudi čelna svetilka, saj nas na koncu čaka 300

metrov tunela iz časa prve svetovne vojne. Kakšen nesmisel!

Vstopimo v ferato, ki selekcijo naredi na samem začetku. Prečka v levo z oceno B, nato pa gladka skala, brez skob, ki nosi oceno D. Ja, potrebna je moč v rokah in ta del je selektiven. Stena je strma, navpična. Težke mu delu sledi prečka v levo, z oceno A, kjer si lahko malce oddahnemo. Pogled navzdol je pogled v globino. Po nekaj metrih ponovno direktno navzgor, C, nato pa težavnost malce popusti, B. A le za nekaj trenutkov. Ferata je ves čas prečenja La Mesole izredno zračna, »luftig«. Ko dosežemo vrh grebena, je zahtevnost še vedno C, nato pa pridemo do visečega lesenega mostu. Bi si drznila reči, da je to najlažje mesto na ferati. Z mostu se še vedno držimo ostrega grebena, nato pa sledi stopnja C/D. Jeklenica nas vodi okoli stolpa, nato pa skoraj direktno navzdol do travnatega dela med La Mesolo in Mesolino. Sestop je direktno, z oceno C. S travnika nadaljujemo proti grebenu, ki povezuje Mesolino. Nekaj časa hodimo, nekaj je jeklenice in mesta so zahtevna, C. Ko smo na južni strani grebena in gledamo Marmolado, hodimo mimo zidanih ostankov vojne vihre izpred 100 let. V času našega vzpona je začelo rahlo deževati

in skala se je spremenila. Skoraj nič več ni prijala; bila je spolzka in še toliko bolj nevarna za neljubi zdr. Jeklenice nas vodijo po južni strani grebena in nas pripeljejo do 300-metrskega tunela. Nelagodni občutek, rahlo klavstrofobičen, sploh če še pomislimo, da so tukaj bivali vojaki in da so tunel izkopal z golimi rokami. Ko izstopimo iz tunela, smo pri bivaku Bontadini, ki nam je tisti dan nudil ne moko zavetje. Če želimo do vrha Mesoline, nas čaka še približno deset minut zavarovanega vzpona.

Od bivaka sestopimo do kočje Riffugo Padon. Glej, glej. Slovenska zastava. Se počutiš kar domače. Iz kočje sestopimo do sedla Padon, od tam pa na severno stran, na pot št. 699. Vmes markacije za krajši čas izginejo, a če se držimo makadamske poti, se ne moremo izgubiti. Ko smo spet pri markacijah, sledimo št. 699. Sestopamo strmo, blatno, med travami in koreninami. Ko smo že skoraj v Arabbi, se številka poti spremeni v 698 in že smo pri avtu.

Za nami je še en čudovit dolomitski teden in že danes se veselim tistega prihodnjega leta.

Nadmorska višina: 2727 m
Višinska razlika: prib. 500 m
Trajanje: 6 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Drznila si bom reči, da je tale most najlažji del ferate.

300 metrov dolg vojaški tunel

Grebeba La Mesole in Mesoline, špice in špičke, na levi strani rjavega, vulkanskega, konglomeratnega grebena

Foto: Jelena Justin

Jelena Justin je v tretji knjigi zbrala 92 vzponov, ki jih je opravila v zadnjih štirih letih.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Redna cena knjige je 20 EUR. Če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je

15 EUR

Gorenjski Glas

www.gorenjski-glas.si

Kombi v kavarnici

ALENKA BOLE VRABEC

mizica,
pogrni se

Dan, ko izjemoma sije sonce. Kavarnica na obeh straneh ulice je polna. Ulica je prevozna le za kolesarje in vozičkarice, kakor pravijo mladim mamicam, ter prijetna za pešce. In gabrov drevored na levi, če greš proti staremu delu Linhartovega mesta, ne kiha zaradi izpušnih plinov. A nenadoma se zazdi, da smo na snemanju skrite kamere. Nenadoma ne šušti samo bambus, završi tudi med gosti. Napol na ozki ulici, napol na pesku gabrovega drevoreda, pred stavbo, kjer so avtomobili strogo prepovedani, se bliža bel, bleščoč kombi in se baše ter manevrira proti kavarnici. »A je ta nor? Kako za vraga se je znašel tu?! Saj bo podrl

vsaj stole, če ne tudi kakšne mize! Kaj vse zemlja nosi! Mogoče je pa tujec, od doma vaju ozkih, starih uličic. Kakšen tujec, če ima registracijo stolnega mesta!« je slišati smeh, pridušanje, in videti zgornje nedvoumne kretnje. V avtu poleg šoferja belih las je še nekdo, ki je videti popolnoma odsoten. Zato pa sta toliko bolj prisotni dve živčni gospe, ki se izvijeta iz avta, si ogledata položaj, porivata v stran kavarniške stole in mize, nekaj živčno dopovedujeta in migata šoferju, ki pa manevrira hladno kot »špricar«. Gospe, ki spominjata na veliko perjad, še kar odmikata stole in mize, pomaga jima celo šef kavarnice, da bo cirkusa prej

konec. Kose avto brez sleherne praske korakoma premika proti pravi cesti, vsi čakamo, da bosta gospe prihitele nazaj in postavili premaknjene stole in mize na svoje mesto, pa nič. Priče smo, kako se meni nič, tebi nič spelje in odpelje po francosko. Šef, ki urno spravlja mize in stole v red, pojasni, da so si gosti ogledali staro mestno jedro in so iskali pot iz njega! Šov je trajal slabe četrte ure, a nas je konec koncev spravil v dobrovoljno začudenje, ki je urno pospešilo gibanje natakarc. Iz bližine bambusa predahne glas: »Menda bo mlaj!« In glas zraven mene izzivalno vpraša: »A boš lahko skuhala kaj belega?« Skuhala že ne! Posledica močno

dvignjena obrv. Naredila pa tiramisu. Kokosov in snežno bel! Za mlaj!

Kokosov tiramisu

Za 8 oseb potrebujemo: 4 rumenjake, 4 beljake, ščep soli, 500 g mascarponeja ali dobro pretlačene skute, 200 g kokosove moke, 200 g sladkorja v prahu, 1 vanilijev sladkor z bourbonso vanilijo, 2 neškropljeni limeti, 200 ml kokosovega mleka, 8 žlic kokosovega likerja ali 8 žlic ananasovega soka, če bo sladica namenjena tudi otrokom, 400 g otroških piškotov.

Jajca ločimo. Biti morajo čisto sveža in vsaj bio. V mešalnik damo rumenjake, mascarpone, 150 g kokosove

moke, sladkor v prahu, vanilijev sladkor, naribano lupinico dveh limet in sok ene limete ter zmiksamo, da je zmes gladka.

Beljake s ščepcem soli stepemo v trd sneg in vanje vmešamo jajčno zmes.

Pripravimo primerno štirioglato posodo.

V nizki skledi zmešamo kokosovo mleko in liker oziroma sok, na hitro pomakamo v tekočino piškote in jih polagamo po dnu posode. Nato jih premažemo s kremo in postopek ponovimo. Posodo prekrijemo s folijo in damo čez noč v hladilnik. Preden ponudimo, potresemo po vrhu preostalih 50 g kokosove moke.

Pa dober tek!

Politični jebodrom

MIHA NAGLIČ

mihovanja

Kaj pa je zdaj to – jebodrom?! Zveni kot hipodrom, a vsi vemo, da gre za drugačno ježo. To nespodobno besedo je čisto zares uporabil odlični fotograf Jaka Babnik in z njo poimenoval svojo razstavo, ki je do 4. oktobra na ogled v galeriji Photon – Centru za sodobno fotografijo v Ljubljani. V predstavitvi razstave piše, da njen avtor izhaja iz sociološke in antropološke pozicije aktivnega opazovalca, dokumentarista in komentatorja urbanega javnega prostora. V izrazito topografski maniri beleži prostore, ki so običajno na obrobju urbanega, na nevidnih mestih, ki imajo kljub svoji navidezni opuščeni zelo specifične funkcije. Jebodrom je namreč slengovski izraz, ki se na področju Balkana uporablja za označevanje lokacij, ki jih ljudje uporabljajo za avanturistične spolne odnose v

javnem prostoru. Teh pa naj bi bilo v zadnjem času vedno več. To so podnevi čisto spodobni prostori (klopce v parkih, skrita parkirišča, zapuščene zgradbe, plaže), ponoči pa dobijo še drugačno vlogo. Postanejo jebodromi.

Hm. Kaj več o izvornem pomenu te besede in njenih prizorišč bi tu ne pisal, pač pa me zamika, da bi vse skupaj prenesel na polje politike, na politične jebodrome, na katerih naši politiki in še zlasti tisti, ki bi to radi postali, izvajajo svoje politikantske avanture in ekshibicije. Da politik kandidira na volitvah in sodeluje v političnih kombinacijah, ki sledijo po volitvah, je »naravno« in čisto spodobno, nekateri pa to pogosto delajo na način, ki je ekshibicionističen, zlasti takrat, ko to počnejo na očeh javnosti. Imen ne bom navajal, lahko si jih domislite sami, tako na nacionalnem kot v vsakokratnem lokalnem okolju.

September 2014 bo v tem pogledu zelo bogat. Po eni strani se oblikuje nova vlada, po drugi se bližajo lokalne volitve, v nedeljo, 5. oktobra. Pred njimi se bo v sicer čisto spodobnih gasilskih in kulturnih domovih, pa v gostilnah in drugih javnih prostorih dogajalo vse sorte. Kandidati vabijo potencialne volivce na odkrito politično občevanje. To je lahko čisto spodobno, sami pa boste presodili, kaj in kdaj bo nespodobno. Še hujše reči se dogajajo na krajih, ki so očem javnosti prikriti, pa si zato tem bolj

zaslužijo oznako političnih jebodromov. A naši novinarji in drugi opazovalci bodo – podobno kot imenovani fotograf – ves čas na preži in bodo o morebitnih nečednostih z veseljem poročali.

V zadnjih tednih so v večernih informativnih oddajah TV Slovenija neshetokrat ponovili posnetek, na katerem se Alenka Bratušek rokuje in poljublja z novim predsednikom Evropske komisije. V tem posnetku ni sicer nič nespodobnega, nespodobno je kvečjemu to, da so ga tolikokrat ponovili. Število ponovitev je skoraj doseglo neskončno dolgočasne prizore, v katerih bančni avtomati ali roke bančnih uslužbenecv preštevajo denar. Saj vemo, da sta denar in oblast glavni stvari na tem svetu, a lahko bi ju prikazovali tudi na kak bolj subtilen način. Alenki Bratušek torej ne očitamo njenega poljubljanja z Junckerjem, pač pa naj bi bil nespodoben način njene (samo)kandidature. Gorencji imamo v zadnjih letih v slovenskem političnem vrhu dva najvidnejša predstavnika – odhajajočo predsednico vlade in ostajajočega zunanjskega ministra. Oba sta postala očitna mojstra političnih iger, ki včasih mejijo že na avanturistične politične odnose v javnem prostoru. A oba prvokategorijska jih obvladata, to jima je pač treba priznati. V naslednjih tednih nas bo bolj zanimalo, kaj vse bodo na političnih jebodromih počeli lokalni mojstri teh reči

Vaš razgled

Čeprav letošnje poletje s soncem in vročino ni bilo preveč radodarno, si je tale gospodična na brniškem letališču pred čakanjem na svoj let minuli teden poiskala nekaj prijetne sence. Morda je ujela celo zadnji primerni letošnji dan za to, saj kakšne vročine ni več na vidiku. J. P. / Foto: Gorazd Kavčič

Če kdo, potem imajo deževno vreme rade gobe in letošnje poletje so zares prišle na svoj račun. Tole lepoticco je naš fotograf 'ujel' v občini Cerklje, zagotovo pa je imela v širši okolici še veliko družbe. Vremenska napoved za ta konec tedna jim je naklonjena. J. P. / Foto: Gorazd Kavčič

So banane v parlamentu znova obrodile?

MARKO JENŠTERLE

Resno, a sproščeno

Davnega leta 1992 je kranjski župan Vitomir Gros v parlament prinesel škafatlo banan in jih začel deliti med poslance. Ravno tedaj so v hramu demokracije razpravljali o tem, da naj bi Lojzeta Peterleta pri vodenju vlade zamenjal Marko Voljč, bančanik, ki je bil pred tem sodelavec Svetovne banke in je ogromno delal z državami Latinske Amerike. Med drugim je pred bankami upnicami zastopal interese Mehike, ene največjih svetovnih dolžnic, in se s posojilodajci pogajal o tem, kako bi jim Mehičani vrnili denar. Eden njegovih kolegov mi je tedaj dejal: »Ne se iz njega norca delati! To je tako, kot, če bi

ta denar res imel.« V Latinski Ameriki imajo zadeve z zadolževanjem precej razčiščene. Tam velja: Če sem ti dolžan 100 dolarjev, je to moj problem, če ti jih dolgujem milijon, je pa tvoj!

Vitomir Gros je hotel v parlamentu simbolično prikazati, da se za mandatarja poteguje nekdo, ki prihaja iz »banana republike«, a mu to ni najbolje uspelo. Predsednik parlamenta France Bučar ga je tedaj ustavil z zdaj že zgodovinskim stavkom: »Boš ti meni afne guncal!«

Leta 1992 je bil slovenski parlament še v povojih in Grosova poteza se je izkazala za precej slab in

populistični teater, ki mu dolgoročno ni prinesel koristi. Njegovih liberalcev se danes skorajda nihče več ne spominja. Ampak, če je odneslo njegovo liberalno stranko, je s slabim teatrom vendarle zasejal neko kulturo, ki zdaj v parlamentu rojeva svoje bogate sadove.

Ko sem v medijih slišal, da so v stranki SDS v komisiji pravnih strokovnjakov, ki naj bi podali pravno mnenje glede mandata Janeza Janše, predlagali bivšega predsednika Milana Kučana, sem to vzel za slabo šalo. Nemirni duh mi ni dal miru in sem šel preverit na spletno stran SDS, kjer sem res zasledil cinični predlog, ki

me je nato usmeril še naprej. S klikom sem prišel do čisto pravega formalnega predloga, z glavo poslanske skupine SDS in naslovljenega na predsednika mandatno-volilne komisije Mitjo Horvata, ki so mu bili na koncu dodani še lastnorodni podpisi vseh 21 poslancev SDS, vključno z zapornikom Janezom Janšo.

Tu pa humorja ni več. In zato tudi mislim, da bi moral predsednik mandatno-volilne komisije predlog te skupine upoštevati z vso resnostjo ter pravniko Milana Kučana tudi povabiti in vključiti v strokovno skupino. Želel bi si tudi, da bi bivši predsednik ta predlog sprejel. Parlament

namreč ni Špas Teater in časi, v katerih živimo, že dolgo niso več smešni. Slovenska demokratska stranka je z 20,71 odstotka glasov druga največja stranka v državi. Njenih 21 poslancev v parlamentu zastopa voljo petine slovenskega prebivalstva. Tu ne gre več za enega nastopca s šopom banan, ampak za močno politično skupino, ki jo je treba upoštevati, pa četudi bi bili nad njenimi predlogi zgroženi. Parlament je resna zadeva, predvsem pa je dejanski odraz stanja v državi. Če petina Slovencev meni, da bi moral o Janševem mandatu odločiti Milan Kučan, potem tu šale ni več.

razpredrilo GG

SKOMINE PO POLETJU

Glasovi izletniki smo v torek zjutraj ujeli Bohinjsko jezero še v jutranjem prebujanju, sonce nas je pričakalo tudi na zgornji postaji Žičnice Vogel, jota in ričet pa sta na terasi Planinske kočice Merjasec še dodatno dvignila že tako dobro razpoloženje.

Alenka Brun

Tokrat je bilo vreme Glasovim izletnikom naklonjeno. V jutranjih urah smo se najprej ustavili ob spomeniku štirim srčnim možem, uživali še v jutranji meglici, ki se je dvigovala iznad jezera, in bili priča prebujanju Bohinjskega jezera v jutro, ki je bilo več kot obetajoče. Okolje in narava sta nas pozdravila v vseh možnih barvah in odtenkih,

Mitja je Glasove izletnike pospremil po krožni informacijski poti Vogel.

kar je izletnike Gorenjskega glasa še dodatno navdušilo.

Od Ribčevega Laza pa do Ukanca smo nadaljevali pot po jezeru z ladjo Zlatorog. Tu sta nas prijazno sprejela krmar Franci in turistična vodnica Mojca, ki nam je razložila precej o okolici, gorah, naravi, ljudeh, kot tudi o samem Bohinjskem jezeru. Še preden pa smo izpluli, so nas v vodi pozdravili kleni, čeprav v jezeru najdemo kar petnajst vrst rib. Izvedeli pa smo tudi od kod ime Ukanc in Bohinj. In ker smo pred vkrcanjem pri Glasovcu Gregu ugibali, koliko stopinj ima jezero, smo tudi to uganke rešili: štirinajst in nič več.

Ob spodnji postaji nihalka nas je s harmoniko pozdravil Žiga Grm, z Mitjem Zalokarjem pa smo se sprehodili po krožni informacijski poti Vogel in obisk smučišča Vogel, ki je bil v torkovem soncu še posebej privlačen – tudi za številne tuje in domače pohodnike – zaključili s kosilom v Planinski koči Merjasec. Izletniki so si privoščili joto ali ričet, brez

Terasa pred kočico Merjasec / Foto: AB

jabolčnega zavitka tudi ni šlo, Žiga je raztegnil meh, Grega pa se mu je pridružil s petjem in tamburinom. Počasi je petje postalo večglasno, a tokrat ni preraslo v ples.

Med čakanjem na kosilo pa so izletniki dobili zanimivo nalogo: Grega jim je v Merjascu in njegovi okolici pustil kuverte z posameznimi deli naslovnice Gorenjskega glasa in prvi, ki je našel vse kuverte, dobil vse dele in jih sestavil v pravilnem vrstnem redu, je bil nagradjen. Ker gre zima notri, bodo glasove

nogavice prišle še kako prav. Angela Zavec je bila tista, ki se je najbolj približala pravilnemu odgovoru pri stopinjah jezera, Joži Radosavljevič pa je prva sestavila naslovnico.

Ob vrnitvi v dolino in po vožnji z ladjico do Ribčevega Laza smo si ogledali še znamenito cerkev sv. Janeza Krstnika, mladi pa so na bližnjem mostu pripravili svojo predstavo: najpogumnejši so zajeli sapo in z ograje mostu skočili v jezero. nekateri bolj, drugi manj umetniško

Harmonikar Žiga in turistični vodnik Mitja / Foto: AB

Turistična ladja po Bohinjskem jezeru prevažata turiste, na njej pa se tudi poročajo pari. / Foto: AB

Glasovi izletniki so izvedeli marsikaj o živalih, rastlinah in načinu življenja na Voglu. / Foto: AB

Smučišče Vogel tudi poleti naredi vtis. Ob sončnem vremenu pa sploh. / Foto: AB

Še v jutranji megli: Mojca in Franci s turistične ladje Zlatorog

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Priložnost je življenje zdaj in ta trenutek. Ne čakajte predolgo v iskanju včerajšnjega dne. Pred vami je več različnih zmag, tudi v ljubezni in finančnih. Pri obdarovanju ne smete pozabiti na nekoga, ki mu veliko pomenite.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Končno vam bo uspelo umiriti vaše misli in s tem boste dobili veliko svetlejši pogled v prihodnost. Ob koncu tedna boste prijetno presenečeni. Res, da se ljubezen lahko dobro skriva, a prej ali slej bodo čustva eksplodirala.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Spraševali se boste, le kje ste naredili napako. Drobne stvari so najbolj skrite in najbolj bolijo. Vse skupaj morate vzeti za izkušnjo, iz katere ste se nekaj naučili. Nihče ne bo tako dobro poskrbel za vas kot le vi sami. Tako je.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Pri finančnih bodite tokrat bolj pazljivi, da po nepotrebem ne ponovite starih napak. Doblili boste cel niz dobrih novic in sporočil ter se že vnaprej veselili zmag. Večkrat boste presenečeni. Kmalu ne boste več osamljeni.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Navezali boste nove stike, saj vas občutek, da potrebujete nove prijatelje ne vara. A zato ne smete pozabiti na stara znanstva. Zemlja je okrogla zato, da jo lahko obkroža prijateljstvo. Sprejmite povabilo v sicer neznano družbo.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Veliko boste tvegali in zato tudi veliko pridobili. Presenečali boste sebe kot tudi druge. Končno boste dali na plano svoje čudovite vrline in seveda uspeli. Finančno kmalu pridete na zeleno vejo in se na njej tudi obdržite. Sreda bo vaš dober dan.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Imeli boste nekaj finančnih težav, ki pa vam jih bo uspelo ugodno rešiti že do sredine tedna. Na osebnem področju se boste počutili malce osamljeno, čeprav vam družbe ne bo manjkalo. Z nakupom, ki ga imate v načrtu, boste več kot zadovoljni.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Cel teden in še naprej vas bo obkrožala dobra, pozitivna družba in počutili se boste sprejetega, kar vam bo precej dvignilo osebnega duha, ki je že kar predolgo stal v senci. Delovno boste kmalu izpregli in se posvetili zgolj sami sebi.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Že nekaj časa se ukvarjate z enim in istim vprašanjem. Dobro veste, kdo pozna odgovor. Zberite pogum in nikar ne odlašajte, saj čas hitro mineva. Jesen vam prinaša zelo veliko lepega, na vseh področjih. Škoda vam je čisto vsake minute.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Pred vami so ugodne spremembe, zaradi katerih se bo tudi spremenilo vaše finančno stanje. Obeta pa se vam tudi večje presenečenje, ki ni povezano z vašimi ambicijami. Prijatelji vas bodo žal razočarali. Zakaj je to potrebno, se ne boste spraševali.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Vso slabo voljo in negativne misli boste zavrgli in bili vnaprej pripravljeni samo na dobre stvari in sprejemali samo tisto, kar bo vam osebno ustrezalo. Povabljeni boste na zabavo, nikar ne iščite nepomembne izgovore.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Začele se vam bodo dogajati dobre stvari. Ker ste po naravi nejeverni, boste kar nekaj časa v dvomih, a dejstva vas bodo končno prepričala. Presenečenje vas čaka na delovnem mestu. Spoznali bodo vašo vrednost.

VIZIJA ŽUPANČIČEVE LENKE

»Oton Župančič je mnogo let pred rojstvom Alenke Bratušek napisal odo Lenka, ki je te dni spet aktualna,« je prepričan slovenski filozof svetovnega slovesa Zlovoj Sfižek.

Mali Brat

N ašemu priznanemu filozofu Sfižku smo postavili eno samo vprašanje,

namreč, v čem vidi povezavo med pesmijo Otona Župančiča Lenka, ki je bila objavljena v zbirki pesmic za otroke Mehurčki, in ravnokar nekdanjo predsednico slovenske ter bodočo evropsko komisarico Alenko Bratušek. Takole je govoril Zlovoj Sfižek:

»Poglejte. Otonova pesem je vizionarska. On je bil vizionar, kar pomeni, da je imel vizijo. Poglejte. Kaj je to vizija, si preberite v Slovarju slovenskega knjižnega jezika ali pa preprosto pogugajte, pa bo. Imamo različne vrste vizij, med drugim divizijo, revizijo, televizijo, provizijo in seveda tudi evrovizijo. Prav vizija povezana z evrom, evri ali ojtroti (kot bi rekli Avstrijci in

Štajerci, ki delajo na oni strani meje) je tista, ki je pritegnila Alenko Bratušek v Bruselj. Torej povezava Župančič-Bratušek obstaja. Če se pogledamo v besedilo pesmi Lenka, lahko že v prvi vrstici izvemo, da se Lenka šeta, v Škofji Loki bi rekli flankira naokrog, medtem ko metla v njeni domovini sama pometa oziroma bo pometala. V drugem verziju se flankiranje nadaljuje s počivanjem. Obe početji sta si precej podobni, saj Lenka obakrat ne počne nič konkretnega. Ampak poglejte, tu pride do zanimivega momenta, igla ji kljub temu šiva. To pa je sposobnost brez primere, ki ni dana vsakemu.

V tretjem verziju Lenka pride pred duri. To je jasno. Izpeljano po Lacanu, psihološki analizi po Freudu in konkretnem sporočilu Döner Kebab je logično, da je Lenka kot ženska vendarle firbčna in kljub poprejšnjemu šetanju, trenutnemu ležanju na

LENKA

*Lenka se šeta -
metla pometa;
Lenka počiva -
igla ji šiva,
Lenka pred duri -
peč se zakuri,
a kokotiček
skoči v lončiček,
leže v ponvico,
dvigne glavico:
"Lenčica, Lenka,
kikiriki!
sem že pečenka,
jest se mudi!"*

Oton Župančič, Mehurčki

kavču, one le pride pred duri, da bi izvedela, kdo zvoni. Pred vrati pa stoji kokotiček (prispodoba za kuro, torej Slovenijo), ki spočetka sicer cinka: naj vstopi v lončiček, naj leže v ponvico, a se na koncu le odloči. Tu namreč pride do kopernikanskega obrata.

Kokotiček, torej kura, v prispodobici pa Slovenija, se za pet let na milost in nemilost prepusti energiji, ki jo bo dajala nova komisarka za področje energetike Lenka. Leže v ponvico in v agoniji lastnega soka poteši bruseljsko lakoto po Sloveniji.«

Od zadaj

Čeprav nova slovenska vlada še ni opravilna, so že znane nekatere številke: Estonija – Slovenija 1: 0, ZDA – Slovenija 119: 76.

Zanimanje za županske volitve bo tokrat očitno zelo veliko. Tu številka vseh kandidatov še ni znana, zagotovo pa bo visoka.

TA JE DOBRA

Pri zobozdravnici in sošolki

Stopil sem v ordinacijo zobozdravnice, pri kateri sem se naročil. Na zidu sem opazil diplomo in njen priimek, ki mi je bil od nekdaj znan.

Seveda, to je bila moja sošolka v srednji šoli, celo malo sem bil zaljubljen vanjo. Ampak, ko sem jo zagledal, to ni bila ona, ampak ena ženska z gubanim obrazom, sivih las in z debelimi očali.

Ko sem sedel na stol, mi ni dalo miru, da je ne bi vprašal: »A ste hodili na kranjsko gimnazijo?« Odgovorila mi je, da je na gimnaziji maturirala leta 1972, hkrati pa me je vprašala, kako to vem.

»Kako vem, saj sva bila skupaj v razredu,« sem bil navdušen. Nakar me je ta odvrtna, zlobna večča vprašala: »Ja, kaj ste pa predavali.«

V vasi se že ve

Sodnik vpraša ženo: »Zakaj se ločujete od moža?«

»Zato, ker ni dober pri seksu!«

Ženski glas v dvorani: »Za vse v vasi je dober, samo zanjo ne!« Nato še možki glas iz ozadja: »Zanjo v vasi ni noben dober!«

V javni hiši

V javno hišo vstopi star gospod, že ves skrivljen in precej utrujen.

Pa mu pravi madame:

»Ja ata, vi ste pa svoje že odkavali!«

»A res ... Hja, koliko sem pa dolžan?«

Pri psihiatru

Psihiater: »Zakaj ste torej prišli k meni?«

Človek: »Ker ne morem več priti k sebi.«

LAŽJI SUDOKU

1	9			8			3	
4	3		9		1		2	8
		2		4		1		
5								6
			6	9	8			
2								1
		3		1		8		
6	8		7		3		9	4
	4			2			1	

Rešitev:

6	1	9	6	2	8	9	3	7
7	6	2	5	2	1	9	9	9
9	2	9	1	7	5	2	9	6
1	9	3	7	5	9	6	2	9
2	5	2	9	6	9	7	1	5
9	7	6	6	2	2	1	5	9
1	2	7	9	9	2	7	6	9
8	2	1	9	6	7	5	7	9
4	5	7	9	9	9	6	1	9

TEŽJI SUDOKU

7				3		2		
	8		9			6	7	
		1				8		
9				5				
5		7	2		3	4		6
				4				3
		2				1		
	3	6			1		4	
		5		2				

Rešitev:

8	9	6	2	7	9	5	2	1
2	7	1	2	5	9	9	6	9
6	9	7	1	9	2	9	9	9
9	7	6	6	2	1	5	9	9
1	2	7	9	9	2	7	6	9
6	6	7	9	2	1	5	2	9
9	2	1	9	6	7	5	7	9
7	1	5	9	8	9	6	1	9

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišete števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Priprava Petra F.

NAGRADNA KRIŽANKA

VABIMO VAS NA HIŠNI SEJEM

v petek, 19. 9. 2014,
in soboto, 20. 9. 2014,
od 10. do 17. ure.

- NOVO prikaz gotovih peči z veliko akumulacijo
- Posebne ugodnosti
- Svetovanje pečarja

Belska cesta 7, 4205 Preddvor
Tel.: 04/25 55 750
Mobi: 041/631 502
e-pošta: info@megamik.si

www.megamik.si

GORENJSKI GLAS	KRZNENO POKRIVALO	ŽRTVENIK	LUDVIK TOPLAK	MESTO V RUSIJI	OKORNEŽ PRI HOJI	PREDUJEM	GRŠKA ČRKA	REKA V NEMCIJI	KRŠKO	TELIČKA	USPEŠNA POPEVKA	MANJŠE MOTORNO KOLO	SAMO-SKRUNEC	TOČILNI PULT	MEJA LOČNICA	
KROMPIR-JEV ŠKOD-LJIVEC		19														
ZAGRIZEN REAKCIO-NAR							28					21				
ČRTOMIR TAUZES			MILANSKA OPERNA HIŠA IGRALKA STONE	6					ATLAS (ST. IZRAZ) DROBNI OKRASNI PREMEDI						17	
KRINKA	27					RAŠ-LINSKA BODICA PEVKA PRODNIK				POVABILO	ENICA PERZLSKI DUH ZLA					
NAŠA BIVŠA PEVKA (MAJDA)					PESNICA FATUR SERVIRNI PLADENJ			OBRI						BIVŠA PAPEŠKA KRONA	DEKOR	
GORENJSKI GLAS	NAŠ PLANET	DEL MOLEKULE MUŠKATNO BELO VINO					MESEC V JUDOV-SKEM KO-LEDARJU	RIMSKI FILOZOF (LUKRECIJ) ČOK ZA SE-KANJE DRV				100 ZELENICA V PUŠČAVI				
ZARJA	25				BIOLOŠKO ZDRAVLO										14	
MORALA		9			LOSJON	DOMAČNOST PEVKA KRAŠEVEC		18						ALJOŠA REBOLJ UMA THURMAN		
PORTRET LEONARDA DA VINCIJA									PROSOJNA BARVA	23						
LESLIE NIELSEN			TIRAŽA	OVALNA POSODA		8			GRŠKI KIPAR				7			
JAPONSKA DENARNA ENOTA		2		JEZERO V ETIOPIJI DOKTOR				4								
DEČEK S ČUDEŽNO SVETILKO							APNENA VODA		OHLAPEN MOŠKI POVRŠNIK							
ARIMAN LATINA NIRAJ NISAN RAGLAN	MRAK, TEMA	VРАН PRUJETEN VONJ														
DELEŽ (NAREČNO)				KUHINJSKI ELEMENT NEHOTEN BOLEČ GIB MIŠICE			22									
HRVAŠKA IGRALKA (NINA)		5			INDIGO	NIKO GORŠIČ REKA V ROMUNJI										
DESNI PRITOK NILA																
SKODELICA ZA OMAKO				3												
ARTIST																
SESTAVIL: F. KALAN	PILULA	APATIČNA OSEBA	NASELJE V SLOVEN-SKIH GO-RICAH	ARALSKO JEZERO	MESTO V ITALIJI	ALBERTO TOMBA	OČE EHO, ODMEV	20		IGRALEC ZALOKAR	RIBJE OLJE ČISTO PRE-MOŽENJE					11
RUSKO BRENKALO								15		KOŠARKAR LAKOVIČ NASILNEŽ						IME PRE-BIVALCA PO KRAJU PISA-TELJICA ZETKIN
KIRURG	1									SORTA VINA TOVARNA V TRŽIČU						16
DEL VOJ-VODINE						POSNEMO-VALEC HOKEJSKI KLUB IZ VELOVCA		12		ZADNJICA	TOM LOŽAR KIRURŠKA IGLA					
ITAL				26		ČEBELJA PAŠA PETER ERŽEN				PEVKA VRČKOVNIK						
PERZLSKI VLADAR			13	HIBA, MOTNJA												10
URADEN SPIS				TOPILO ZA LAKE				24								

NAGRADE:
1. nagrada: košara za drva
2. nagrada: pribor za drva
3. nagrada: kocke za kurjenje

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 24. septembra 2014, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

DRUŽABNA KRONIKA

CVETJE V JESENI

Britof je dobil Urško, Cerklje Punčaro. Slovenska popevka se jutri po šestih letih vrača v Križanke, ki bodo prihodnji teden gostile zanimivo premiero: muzikal Cvetje v jeseni.

Alenka Brun

Pred kratkim je bila v Britofu slavnostno odprta še ena cvetličarna Urške in Zdravka Krč iz Tupalič pri Preddvoru, ki nosi isto ime kot njena lastnica. Tako se je prvi v Tupaličah pridružila še druga, na odprtju pa smo srečali kar nekaj znanih imen. Tik preden se je odpravil čez lužo, se je oglasil Anže Kopitar, prišla je Lara Jankovič, nastopil ansambel Saša Avenika. V delu Hribarjeve hiše v središču Cerkelj pa je s številnimi prijatelji odprla svoj atelje

Punčara Kranjčanka Petra G. Nabernik, ki z družino že devet let živi v vasi Apno v občini Cerklje. Petra bo v ateljeju razstavljala, prodajala in izdelovala živobarvne izdelke iz keramike in stekla, ki jih ustvarja že deset let, ob tem pa tudi unikatna oblačila in lesene izdelke, primerne tako za uporabo okras kot za darila.

Letošnja Slovenska popevka se vrača v ljubljanske Križanke. Predstavilo se bo štirinajst nastopajočih, med njimi dva Gorenjca: pevka Petra Polak in Uroš Smolej, ki ga bolj poznamo z igralških odrov. Namesto Anike Horvat, ki je zaradi zdravstvenih razlogov odsotna,

bo nastopila Nuša Derenda; slišali pa bomo še Katarino Mala, Elo, Miho Renčelja, Darjo Švajger, Alexa Volaska, Ireno Vrčkovnik, Ano Karneža, Nino Virant, Steffy, Rudija Bučarja in Radio Mondo.

Cvetje v jeseni avtorja Ivana Tavčarja je znana ljubezenska zgodba v slovenski književnosti, ki velja tudi za eno najlepših. 17. septembra prihaja v Križanke kot muzikal. Scenarij zvesto sledi izvirniku, čeprav se v besedila igrivo vtihotapijo tudi odsevi današnjega časa. Avtorska glasba vzbuja nostalgijo in budi romantična čustva. Odrsko zasedbo sestavlja kup znanih imen,

ki smo jih vajeni v povsem drugačnih vlogah. Med njimi so tudi Gorenjci: Damijana Perneta boste lahko videli v vlogi Boštjana, Lucija Grm bo nastopila kot Barbara, skladateljsko mesto v muzikalu so zaupali Matjažu Vlašiču, Anžona bo upodobil Matevž Mali, Mlačana Klemen Černe, Boštjan bo tudi Marjan Bunič, Domen Križaj Janez. Režija je delo Vojka Anzeljca, koreografija pa Miha Krušiča. V glavnih vlogah pa boste lahko poleg že omenjenega Križaja in Buniča videli še Matjaža Robavsca, Nino Pušlar, Jureta Ivanušiča, Majo Martino Merljak, Alenko Kozolc Greguric in Ano Grasselli.

Urška in Zdravko Krč / Foto: AB

Lari Jankovič so ob obisku cvetličarne podarili šopek. / Foto: AB

Petra G. Nabernik in njen mož Almir ob odprtju ateljeja Punčara v Cerkljah / Foto: Matic Zorman

Uroša Smoleja smo srečali na tekmovanju na Festivalu okusov v času vinskega sejma v Ljubljani. / Foto: AB

Gorenjci v Cvetju v jeseni: Damijan Perne, Lucija Grm, Matjaž Vlašič, Matevž Mali, Marjan Bunič, Klemen Černe

Domen Križaj med Gorenjci manjka, je pa na fotografiji med glavnimi igralci v prihajajočem muzikalu – drugi z leve.

VRTIMO GLOBUS

Na britanskem dvoru bodo zopet zibali

Cambriška vojvodinja **Catherine Middleton (32)** in **princ William (32)** pričakujeta drugega otroka, so sporočili iz kraljeve palače. Dedek princ Charles si po vnučku tokrat želi deklice, stric, princ Harry, pa se je na novico odzval s hudomušnim komentarjem, in v šali dodal, da komaj čaka, da vidi brata, kako še bolj trpi. Ko so mu omenili, da nov družinski član utegne še bolj zmanjšati njegove možnosti, da postane kralj, je Harry dodal: »Super!«

Ashley Tisdale je oddana

Igralka **Ashley Tisdale (29)** se je skrivaj poročila s svojim zaročencem, pevcem skupine Annie Automatic Christopherjem Frenchom. »Najlepši dan v mojem življenju. Predstavljam vam gospo in gospoda French.« Glasbenik je igralko

zaprotil avgusta lani na Empire State Buildingu v New Yorku. Novopečena zakonca sta se spoznala leta 2012. Za oba je to prvi zakon. Ashley je bila pred tem v zvezi s pevcem skupine Boys Like Girls Martinom Johnsonom.

Avicci odpovedal turnejo

Priljubljeni švedski DJ in z grammyjem nominiran glasbenik **Avicci (25)** je zaradi zdravstvenih težav odpovedal vse letošnje nastope. Izvajalca so že marca zaradi hudih bolečin v trebuhu hospitalizirali. Takrat je prestopil operacijo in odstranitev žolčnika. Težave naj bi se pojavile zaradi pretiranega uživanja alkohola. Avicci, ki kmalu namerava izdati drugi studijski album, se je ob rojstnem dnevu zahvalil svojim oboževalcem za podporo in lepe želje.

Clooney se bo poročil v Benetkah

Šarmantni igralec **George Clooney (53)**, ki se je dolga leta upiral zakonskemu življenju, je vse bližje usodnemu dnevu. »Svojo ljubljeno bodočo ženo Amal sem spoznal v Italiji, kjer se bova tudi poročila, v Benetkah,« je ob dobrodelnem dogodku v Firencah razkril igralec. Kmalu bo jasno, ali se bo Clooney zares poročil v Benetkah ali je s to novico le zavajal javnost. Pred tem so mediji namigovali, da zna poroka potekati v njegovem domu ob jezeru Como.

Domačinka **Lucija Rozman**, oborožena s turističnimi informacijami, brošurami in zemljevidom Bohinja, smo srečali v jutranjih urah v leseni hišici na pomolu turistične ladje, namenjene panoramskim vožnjam po Bohinjskem jezeru. / Foto: AB

Problem s sanitarijami v Vrbi

S tem naslovom je v petkovi izdaji GG izšel članek, ki zahleva odgovor in javnosti mora biti predstavljena še druga plat zgodbe. Zato v imenu Kluba ljubiteljev kulture PREŠERNOVI ROJAKI (K PR), ki je bilo kot društvo namensko ustanovljeno zaradi ureditve »Prešernove Vrbe« in reševanja ugleda slovenske kulturne srenje pa v domačem okolju ne uživa nobene podpore, podajam resnico.

Navedba: »Dolgoletni zaplet s sosedom Prešernove rojstne hiše v Vrbi se kljub prizadevanjem, da bi jih razrešili, nadaljujejo,« direktorice Zavoda za kulturo in turizem Žirovnica (ZTK) ge. Maje Zupan je pač stvar njenega prepričanja, ki pa ne temelji na dokazanih dejstvih. Načrti se niso izjalovili, ampak so že v osnovi bili jalovi. Maja Zupan ne upošteva dejstva, da je lastnina vrednota in brez lastnikove volje neodtujljiva. Večkrat sem ji predlagal, da bi kot direktorica ZTK morala prisluhnuti tudi mnenjem »drugih« v kraju, in ji ponudil tovrstno pomoč z informacijami na podlagi dejstev in dokumentov, s katerimi razpolagam. Službena dolžnost ji tega ne narekuje, mogoče celo prepoveduje, zato se ni zgodilo. Vsi poskusi in predlogi za ureditev Vrbe kot svetišča slovenske besede so terjali že

veliko »truda« in občinskega denarja.

Problem so dolžni reševati oblastniki in z njimi je problem. Direktorica Zupanova v tem članku krivi izključno sosedu in s tem grobo žali njegovo dostojanstvo.

Arkova sta finančno izčrpana in psihično uničena, pa kljub temu v mirnem stanju pametno delujeta. Župan ukrepa svojemu stanju primerno. Mnjenja in rešitve pa mu narekujejo drugi. V tem je problem. Bil naj bi ključna oseba, pa je samo figura, ki jo drugi premikajo. Te pa moti dejstvo, da je naše društvo nekakšna civilna iniciativa. Z osebnim prizadevanjem sem dosegel, da sta se Arkova odločila, da zapustita dom in lepo kmetijo na lepem delčku slovenske pokrajine v prid ureditve Prešernove Vrbe in izbris sramote vseh nas, ki nismo tega sposobni urediti. Za tako dejanje ni primerna cena uradnega cenilca, pač pa se zato mora dogovoriti odškodnina.

S pomočjo posrednika firme Makler je bila uradno objavljena ponudba s predlagano odškodnino. Ko so se pojavili kupci, je podžupan Izidor Jekovec v odsotnosti župana pisno uveljavil predkupno pravico, ki še velja, ker je ni preklical. To je poteza najvplivnejšega oblastnika v občini in dokaz, kaj je treba narediti, da se nič ne naredi.

Župan je postavil pogoj posredniku, da naj se kupec oglasi na Občini pri njem, da mu bodo postavili svoje zahteve in odstoj

pili od predkupne pravice. Bolj nore zahteve svet še ni doživel. Potem je na podlagi površno izpeljanega prenosa lastništva leta 1939, kar izkazuje pogodba, in nestrokovne določitve ter odmere funkcionalnega zemljišča ob Arkovi hiši pred leti, že med sporom, župan zemljišče pred hišnim pragom razglasil za občinsko javno dobro. Poznavalcem tega kraja bo takoj jasno, da Arkova stopita iz svojega doma takoj na javno površino in takoj zapadeta odgovornosti za uporabo javnih površin, kar je pot čez Arkovo dvorišče. Lastništvo parcele, na kateri stoji hiša, je uvedeno v ZK kot lastnina. Polovica hiše proti jugu meji z zemljiščem v lasti Agrarne skupnosti. To je posledica površnega postopka takratne oblasti, kar bi današnja oblast lahko uredila v korist Arkovih, da bi nadomestna hiša pridobila potrebno funkcionalno zemljišče. To je krivica, ki teži Arkove. Na drugi strani dvorišča so na bivši Arkovi parceli stranišča, naslonjena na Arkov skedenj, in ker Arkova ne pristaneta na samo delne rešitve, sta po navedbah v tem članku postala »garjavi ovci« in krivca za vse, kar se v Vrbi ne zgodi.

Za konec bom dodal še svoje osebno mnenje, katerega podpira tudi K PR. Arkove je treba odpraviti s pošteno odškodnino. Lastnik mora postati en sam (Občina Žirovnica). Dovolj smo bogati, kar ugotavljam po izvedenih investicijah, da bomo prosto razpolagali in urejali Vrbo kot »svetišče

slovenske besede«. Nič ni treba graditi, le kaj podreti, da bi okolica pridobila nekdanji videz. Zaradi Prešernove hiše tudi obvoznica ne bi bila potrebna.

PAVEL BEŠTER, PREDSEDNIK

Sanacija Koroške ceste

Projekti za kakovostnejše življenje, skrbimo za okolje, skrb za zdravje itd., nikjer pa ne omenjajo, kdaj bo petstometrski del Koroške ceste končno saniran, da bo stanovalcem ob njej omogočil tako opevano (predvolilno) kakovostnejše življenje, na katerega čakamo že od leta 2000. Mestna občina Kranj bi na podlagi meritev in odločbe Ministrstva za okolje in prostor morala to zagotoviti. Na moje pismo, ki je bilo v Gorenjskem glasu objavljeno 26. novembra 2013, nisem zasledil odgovora, upam, da ga bom sedaj.

MILAN PRAH, KRANJ

Imela sva boben in lajno

Parlamentarne volitve so mimo in spet smo izvolili najboljši in spet nam gre najslabše. Rezultati so že »transparentni«. Gledam transport novih poslancev v parlamentu in se sprašujem, ali nas, volivce, nekakšne »mešančke« brez političnega rodovnika, sploh še »nucajo«. V njihovi predvolilni

kampanji smo bili vsi po vrsti dobri – tudi skuštrani in plešasti. »Futrali« so nas s kemičnimi svinčniki in reklamami, nikomur nisi mogel utiti.

Ko jih danes gledam na TV, sem prepričan, da sploh ne vidijo armade tistih, ki so na robu preživetja. Namesto da bi postali že enkrat država bogatih, imamo vse danosti, smo postali država revežev in obupancev. Rdeči križ in Karitas sem prepričan, da sploh ne vidijo armade tistih, ki so na robu preživetja. Namesto da bi postali že enkrat država bogatih, imamo vse danosti, smo postali država revežev in obupancev. Rdeči križ in Karitas sem prepričan, da sploh ne vidijo armade tistih, ki so na robu preživetja. Namesto da bi postali že enkrat država bogatih, imamo vse danosti, smo postali država revežev in obupancev. Rdeči križ in Karitas sem prepričan, da sploh ne vidijo armade tistih, ki so na robu preživetja.

In vsi, ki so že na beraški palici, vam bodo zapeli slovensko ljudsko Imela sva boben in lajno. Gospodu predsedniku vlade pa bodo (za naše potrebe prikrojeno) vzklikali, kot so nekoč vzklikali gladiatorji v starem Rimu: »Ave, Cerar, morituri te salutant.«

EDVARD ERZETIČ
ŠKOFJA LOKA

Zahvala

Spoštovana ga. direktorica Centra za socialno delo, s tem pismom bi se vam zahvalila, da ste me spet naredili za človeka, da verjamem, da sem vredna spoštovanja in razumevanja. Ko me je življenje najbolj priklepalo k tlom, ko nisem vedela, ne kod ne kam, sem si rekla: pokličite socialno službo. Oglasili ste se mi Vi, spoštovana direktorica. Z mirnim človeškim pristopom ste me povabili k sebi, mi pomagali, svetovali in mi dali nepotrebnega poguma – dobila sem nazaj spet človeško dostojanstvo. Nikoli in nikdar Vas ne bom pozabila in Jeseničani smo lahko ponosni in hvaležni, da imamo tako človeško, tenkočutno direktorico Centra za socialno delo. Pravim, da ste najboljša direktorica v Sloveniji. Če bi bilo še veliko takih, koliko manj bi bilo stisk ljudi. Želim Vam, da še naprej ostanete takšni, kot ste zdaj. Hvala Vam za vse.

BRALKA Z JESENIC
(NASLOV JE V UREDNIŠTVU.)

V nedeljo srečanje na Tromeji

Rateče – Letošnje 35. srečanje planincev treh dežel na Tromeji nad Ratečami bo v nedeljo, 14. septembra. Začetek pohoda bo ob 8. uri izpred gostišča Šurc v Ratečah, ob 11. uri pa se bo na slovenski strani Peči začela zabava z ansamblom Poskočni muzikanti. Pohodnike z vseh treh strani meje bodo opoldne tradicionalno pozdravili župani Kranjske Gore, Podkloštra in Trbiža. Ob tej priložnosti bo Jure Žerjav, župan občine Kranjska Gora, županu Podkloštra Erichu Kesslerju predal zastavo Evropske športne skupnosti leta 2014; ta naziv so si občine Podklošter, Trbiž in Kranjska Gora pridobile v okviru evropskega projekta ACES.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Janez Rozman, s. p. – Rozman bus, www.rozmanbus.si, T: 04/531 52 49
TRST: 1. 10.; BIOTERME: 13. 10.; BANOVC: 5.–9. 10. – AKCIJA; BERNARDIN: 16.–19. 11.; STRUNJAN: 30. 11.–3. 12.; MADŽARSKE TOPLICE: 2.–6. 11. – AKCIJA; BANJA VRUČICA: 23.–26. 11.; 8.–15. 12.; MEDŽUGORJE: 21.–23. 10.; ČRNA GORA: 2.–5. 10.; RIM: 15.–19. 10.; MANDARINE – OMIŠ: 11.–12. 10.; AVTOBUSI: 52., 56., 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Tradicionalno oslovsko tekmovanje na Krvavcu

Krvavec – V nedeljo, 14. septembra, se bo ob 11. uri ob zaključku pašne sezone na Krvavcu začelo tradicionalno srečanje oslov in oslic za Miškov memorial pri Turistični kmetiji Viženčar na Krvavcu, ki je tudi organizator srečanja. Družabne igre bo spodbujala skupina Gamsi, ki bo po tekmovanju poskrbela tudi za ples in zabavo. Čaka vas tudi bogat srečelov.

Romarski shod in procesija

Adergas – V nedeljo, 14. septembra, bo ob 15. uri v Adergasu romarski shod v cerkvi Marijinega oznanjenja. Po sveti maši bo tradicionalna procesija s kipom Velesovske Matere Božje. Slovesnost bo vodil prejšnji velesovski župnik Peter Miroslav. Vabijo tudi narodne noše.

Pevsko srečanje MePZ Lipnica in prijatelji

Kamna Gorica – Jutri, v soboto, 13. septembra, bo ob 17. uri pod lipo sredi vasi v Kamni Gorici osrednja prireditev ob krajevnem prazniku in srečanje MePZ Lipnica in prijatelji. Sodelujejo: ŽPZ Prepelice KD Žarek Dolenja vas pri Krškem,

Kvartet ULTIMA iz Strahinja, MPZ Triglav Lesce-Bled in MePZ Lipnica. V primeru slabega vremena bo prireditev v Domu krajanov v Kamni Gorici.

Loka jo piha 2014

Škofja Loka – V Škofji Loki bo jutri, v soboto, 13. septembra, potekal 6. mednarodni festival pihalnih orkestrov Loka jo piha 2014 s sodelujočimi orkestri iz različnih koncev Slovenije, Nemčije in Hrvaške. Nastopi godb bodo potekali ob 10. uri na Mestnem trgu, ob 16. uri po različnih prizoriščih v Škofji Loki, ob 17. uri pa bo zaključek s parado in promenadnimi koncerti godb na Mestnem trgu. Vstop na prireditev bo prost. V primeru slabega vremena se prireditev prestavi na Loški oder.

Spominska slovesnost v Strahinju

Naklo – Občinska organizacija Združenj borcev za vrednote NOB Naklo vabi na spominsko slovesnost, ki bo v nedeljo, 14. septembra, ob 14. uri pri spomeniku v Strahinju.

IZLETI

7. Pohod po mamutovi deželi

Kokrica – Turistično društvo Kokrica vabi vse ljubitelje narave in pohodništva na 7. Pohod po mamutovi deželi. Start pohoda bo v soboto, 13. septembra, ob 9. uri pred Mercatorjevo trgovino na Kokrici.

Turistični izlet Pivka–Buje–Divača

Kranj – Iz Društva upokojencev Kranj vabijo k udeležbi na turističnem izletu na relaciji Pivka–Buje–Divača, ki bo v torek, 7. oktobra. Odhod posebnega avtobusa izpred Hotela Creina bo ob 7. uri, vrnitev v Kranj pa je predvidena za okoli 20. ure. Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni Društva upokojencev Kranj do 6. oktobra oz. do zasedenosti avtobusa.

Na Osojščico

Gozd - Martuljek – Planinsko društvo Gozd Martuljk vabi v nedeljo, 14. septembra, na Osojščico (Gerlitz, 1911 m).

Odhod z osebnimi avtomobili bo ob 8. uri izpred penzionara Špič v Gozdu - Martuljku do srednje postaje pod Osojščico (1504 m). Čas celotne hoje bo tri do štiri ure. Dodatne informacije in prijave še danes, v petek, 12. septembra, po tel.: 041 554 014, Sara, in 041 358 367, Simona. V primeru slabega vremena bo izlet prestavljen.

PREDAVANJA

Srednjeveški novci in kovnice na Slovenskem

Jesenice – Muzejsko društvo Jesenice organizira v okviru Muzejskih večerov predavanje zbiralca novcev Franca Oražma z naslovom Srednjeveški novci in kovnice na Slovenskem. Muzejski večer bo v četrtek, 18. septembra, ob 18. uri v Kosovi graščini.

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – KAC Kranj vabi jutri, v soboto, 13. septembra, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma z okvirno temo Seštevanje in odštevanje. Pogovor bo povezoval Stjepan Jurčič. Vstopnine ni.

Celovita in dolgoročna reforma zdravstva

Kranj – DESUS – Mestna organizacija Kranj, vabi na predavanje Celovita in dolgoročna reforma zdravstva v Sloveniji ali Kako doseči ponovno finančno vzdržnost javnega zdravstvenega sistema? Predavanje bo v sredo, 24. septembra, ob 17. uri v Obrtno-podjetniški zbornici Kranj (Podjetniški center). Predaval bo dr. Marjan Česen. Po predavanju sledi razprava.

OBVESTILA

Klepet o vzgoji otrok

Jesenice – V ponedeljek, 15. septembra, bo ob 17. uri na Mladinski točki Center II, Titova 41, Jesenice (pri A banki) ponovno klepet staršev z Zinko Ručigaj o vzgoji otrok, tokrat na temo Kakšne so koristi vzpodbudne vzgoje?

ANKETA

Več letal, več delovnih mest

JASNA PALADIN

Aerodrom Ljubljana ima novega lastnika, ki je že napovedal rast letalskega prometa. Pa je novica, ki je dobra za gospodarstvo, razveselila tudi okoliške prebivalce, ki hrup letal poslušajo vsakodnevno?

Foto: Matic Zorman

Andreja Mali, Šenčur:

»Navdušena nad povečanjem letalskega prometa nisem in to bodo uresničili ne glede na to, kaj menimo občani. Je pa res, da je veliko ljudi tam zaposlenih in če jih bo še več, bo to le dobro.«

Mateja Jeraj, Visoko:

»Mene letala ne motijo, jih sploh ne slišim. Če bo več prometa prineslo več zaposlitev, bo to zelo dobro. Nisem razmišljala o tem, da bi bili zaradi povečana prometa krajani bolj na udaru.«

Marija Lazar, Visoko:

»Včasih me hrup ob vzletih letal res malo moti, se mi pa zdi, da kakšnega povečanja letalskega prometa ne bi močno občutila. Kaj vse bo prinesel nov lastnik, pa bo pokazal šele čas.«

Cecilija Dolenc, Zalogo:

»Pri nas doma tega hrupa ne slišimo, verjetno pa okoliškim prebivalcem res ni lahko. Ostalim nam je lahko govoriti, kako bo povečanje letalskega prometa le dobro, ko pa smo doma bolj stran.«

Cvetka Alvijan, Šenčur:

»Doma sem tik ob letališču, pa hrupa letal sploh ne opazim, zato me načrti novega lastnika prav nič ne skrbijo. Če bodo poskrbeli za nova delovna mesta, bomo veseli.«

Sončnica spet na javni dražbi Ne kaže še na gradnjo

Republiška agencija za okolje je že večkrat poskušala prodati vilo Sončnica v neposredni bližini Blejskega jezera. V ponedeljek bodo pripravili že tretjo javno dražbo.

MATEJA RANT

Bled – Vilo Sončnica bodo na javni dražbi, ki se bo odvijala na sedežu agencije za okolje, prodajali po izključni ceni 450 tisoč evrov. Kot je zatrjela predstavnica agencije za odnose z javnostmi Verica Vogrinčič, je za nakup kar nekaj interesentov. Za sodelovanje na dražbi je treba položiti varščino v višini 45 tisoč evrov, najnižji znesek višanja pa znaša 10 tisoč evrov. Vilo so sicer neuspešno poskušali prodati že na javnih dražbah novembra lani in februarja letos. Čeprav se je tudi takrat nekaj posameznikov zanimalo za nakup, pa jih na dražbo ni bilo.

Vila Sončnica zdaj že nekaj let sameva, pred tem

Vila Sončnica bodo znova poskušali prodati na javni dražbi.

pa je imela agencija za okolje v delu stavbe urejen limnološki laboratorij, v katerem so spremljali stanje Blejskega jezera. Vilo so zgradili leta 1936 po načrtih arhitekta Josipa Costaperarie in je bila dolga leta v lasti ljubljanskega župana Ivana Hribarja, pojasnjujejo pri agenciji za okolje. Agencija je prtljčje in prvo etažo uporabljala za potrebe limnološkega laboratorija, prostori v drugi etaži so opremljeni kot sejne sobe, prostori v mansardi pa so bili namenjeni počitniški dejavnosti. Morebitni kupec bo moral pri prenovi upoštevati določene omejitve, saj je vila spomeniško zaščitena. V primeru prenove bi moral ohraniti fasado in notranje leseno stopnišče.

VILMA STANOVNIK

Srakovlje – Že junija leta 2009 je kranjska upravna enota izdala gradbeno dovoljenje za dvaindvajset stanovaljskih dvojčkov s podzemno garažo, katerih investitor v Srakovljah je bila Gorica Leasing, d. o. o., ki spada v Skupino Nove KBM. To je razvidno tudi iz table na bodočem gradbišču, kjer pa naj bi še prej opravili arheološke raziskave.

Ko smo se glede začetka gradnje pozanimali pri

investitorjih v Novi Gorici, so pojasnili, da je usoda gradnje zdaj na DUTB oziroma slabi banki.

»Predmetno zemljišče je bilo s strani NKBM pred nekaj meseci preneseno na DUTB. DUTB trenutno opravlja skrbni pravni in tehnični pregled nepremičnine. Ko bo postopek zaključen in bo pripravljena ustrežna strategija trženja, bo DUTB nepremičnino ponudil v prodajo,« pojasnjujejo pri Družbi za upravljanje terjatev bank.

Kljub že nekaj časa zamreženemu zemljišču in tabli v Srakovljah še ni znano, ali se bo sploh gradilo. / Foto: Tina Dokl

Neurje napravilo za več kot milijon škode

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Avgustovsko neurje je naredilo veliko škode, zlasti v dolini Hrastnice in v Bodoveljski grapi je bilo veliko poškodb na občinski cestni infrastrukturi (poškodovanih naj bi bilo več kot

ducat lokalnih cest) in na vodotokih, sprožilo pa se je tudi več plazov in usadov. Po grobi oceni je škode za okoli 1,2 milijona evrov, smo slišali na zadnji seji občinskega sveta v Škofji Loki, kjer so obravnavali poročilo o škodi in sklenili, kako bodo

pokrivali interventne in nujne sanacijske stroške.

Intervencijskih stroškov je za okoli 90 tisoč evrov in jih bodo pokrili iz stalne proračunske rezerve. Takojšnja sanacija je bila potrebna za zagotovitev prevoznosti občinskih cest, sicer pa so se

dogovorili za izdelavo sanacijskih elaboratov za plazove in usade, kjer neposredna prevoznost ni bila ogrožena. Na seji občinskega sveta so se tudi dogovorili, da bo občina za sanacije kandidirala za nepovratna sredstva, če jih bo država razpisala.

vremenska napoved

Danes in jutri bo prevladovalo oblačno vreme, občasno bo deževalo. Meja sneženja bo na okrog 2200 metrih nad morjem. V nedeljo bo spremenljivo do pretežno oblačno s krajevnimi plohami.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

11/15 °C

SOBOTA

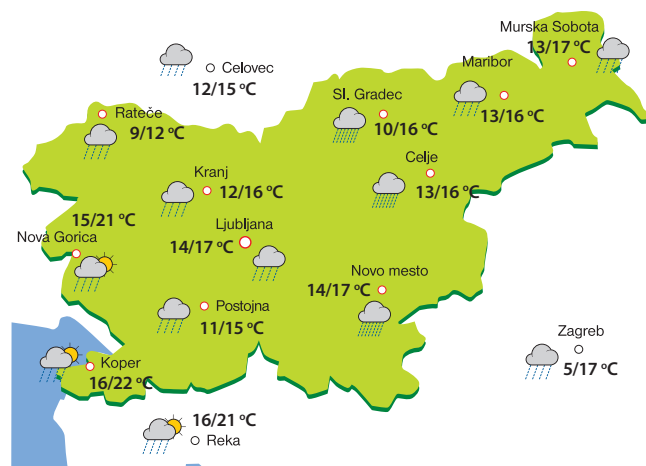

11/14 °C

NEDELJA

10/17 °C

RADIO KRANJ 97.3

E-pošta: radiokranj@radio-kranj.si
www.radio-kranj.si

04 / 28 12 220 - 051 303 505

GORENJSKI megasrček